

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel 28.6.2006
KOM(2006) 364 v konečnom znení

2005/0043(COD)
2005/0044(CNS)

Upravený návrh

ROZHODNUTIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o siedmom rámcovom programe Európskeho spoločenstva v oblasti výskumu,
technického vývoja a demonštračných aktivít (2007 – 2013)**

Upravený návrh

ROZHODNUTIA RADY

**o siedmom rámcovom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu
(Euratom) v oblasti jadrového výskumu a aktivít odbornej prípravy (2007 – 2011)**

(predložený Komisiou podľa článku 250 ods. 2 Zmluvy o ES)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Komisia 6. apríla 2005 prijala svoje návrhy rozhodnutí o siedmom rámcovom programe Európskeho spoločenstva v oblasti výskumu, technického vývoja a demonštračných aktivít (2007 až 2013) a o siedmom rámcovom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Euratom) v oblasti jadrového výskumu a aktivít odbornej prípravy (2007 až 2011)¹ Na základe dohody zo 17. mája 2006 o finančnom rámci na roky 2007 – 2013 Komisia následne prispôbila rozpočtové aspekty týchto návrhov.

Rada a Európsky parlament, ako aj Hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov tieto návrhy preskúmali.

Parlament prijal veľkou väčšinou svoje stanovisko k obom návrhom 15. júna 2006 a predložil značné množstvo pozmeňujúcich návrhov.

Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal svoje stanovisko jednomyselne 14. decembra 2005 a Výbor regiónov prijal svoje stanovisko 16. novembra 2005.

V záujme urýchlenia dohody o rámcovom programe Komisia teraz prekladá zrevidované návrhy oboch rámcových programov doplnené o pozmeňujúce návrhy Parlamentu a názory Rady. Keďže stanovisko Parlamentu a koncepcia Rady sa nesú v duchu kľúčových zásad pôvodných návrhov Komisie, do zrevidovaných návrhov boli myšlienково a obsahovo – hoci nie vždy nevyhnutne v rovnakom znení – z veľkej časti prevzaté stanoviská ostatných inštitúcií.

Hlavné nastolené otázky sa týkajú návrhu rámcového programu ES. V stanovisku Komisie je potrebné zdôrazniť tieto body:

- Pokiaľ ide o **rozsah** tém a ich vedecký a technický **obsah**, Komisia prijíma mnohé požadované objasnenia a doplnenia, ak sa vzťahujú na dôležité potreby, sú v súlade so zachovaním celkového zamerania každej priority a ich začleneniu nestojí v ceste znížený rozpočet na rámcový program.
- Pokiaľ ide o **spoločné technologické iniciatívy**, Komisia prijíma úpravy kritérií, ktoré sa majú používať na určovanie potenciálnych spoločných technologických iniciatív, ako aj ich charakteru a implementácie.
- Pokiaľ ide o **Európsku radu pre výskum**, Komisia prijíma dôležité objasnenia vrátane funkčného obdobia, predĺženia funkčného obdobia a úlohy Európskej rady pre výskum, pravidiel riadenia a prijímania zamestnancov Európskej rady pre výskum, ako aj spôsobu vykonania nezávislej revízie štruktúr a mechanizmov Európskej rady pre výskum, ktorá sa má uskutočniť v roku 2010.
- K zmenám v programe **Ľudia** patria odkazy na jeho prepojenie s inými časťami rámcového programu a ostatnými programami Spoločenstva, doplnenia, z ktorých jasne vyplýva medzinárodná dimenzia tejto časti programu, zabezpečovanie primeraných pracovných podmienok výskumných pracovníkov a aspekty spolufinancovania.

¹ KOM(2005)119.

- Aspekty koherentného rozvoja politík v rámci programu **Kapacity** teraz predstavujú samostatnú časť v súlade s dôležitosťou tejto oblasti. Okrem toho sa v tomto programe uvádzajú podrobnejšie kritériá podpory nových výskumných infraštruktúr teraz podrobnejšie a zároveň uznáva dôležitosť regionálnych aspektov pri tvorbe nových infraštruktúr.

Pokiaľ ide o rozpočet, Komisia ponecháva čiastky navrhované v upravených návrhoch z 24. mája 2006.

Upravený návrh

ROZHODNUTIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o siedmom rámcovom programe Európskeho spoločenstva v oblasti výskumu,
technického vývoja a demonštračných aktivít (2007 až 2013)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 166 ods. 1,

so zreteľom na návrh Komisie²,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru³,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov⁴,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 Zmluvy⁵,

keďže:

- (1) Spoločenstvo si stanovilo cieľ vytvoriť znalostnú spoločnosť prostredníctvom vývoja know-how a posilniť vedecko-technickú základňu priemyslu Spoločenstva vrátane sektora služieb s cieľom zabezpečiť vysokú mieru konkurencieschopnosti. Na tento účel Spoločenstvo uznáva zodpovednosť a nezávislosť vedcov pri určovaní hlavných okruhov výskumu na hraniciach poznania a podporuje všetky výskumné aktivity, ktoré sa považujú za potrebné, najmä prostredníctvom podpory podnikov vrátane malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“), výskumných centier a vysokých škôl pri ich činnostiach v oblasti výskumu a technického vývoja, pričom priznáva prioritu oblastiam a projektom, pri ktorých financovanie a kooperácia na európskej úrovni majú mimoriadny význam a predstavujú pridanú hodnotu. Prostredníctvom podpory výskumu na hraniciach poznania, aplikovaného výskumu a inovácií sa Spoločenstvo snaží o podporu súčinnosti v európskom výskume, čím sa zabezpečí stabilnejšia základňa pre Európsky výskumný priestor. To bude mať pozitívny vplyv na sociálny a hospodársky pokrok všetkých členských štátov.
- (2) Ústrednú úlohu výskumu rozpoznala Európska rada v Lisabone, ktorá vyzdvihla vedomosti a inovácie ako kľúčové prvky a stanovila na najbližšie desaťročie pre

² Ú. v. EÚ C , , s. .

³ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁴ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁵ Ú. v. EÚ C , , s. .

Úniu strategický cieľ: vytvoriť z Európskej únie najkonkurencieschopnejšiu a najdynamickejšiu znalostnú ekonomiku na svete, ktorá je schopná trvalého hospodárskeho rastu s cieľom vytvoriť väčší počet lepších pracovných miest a väčšiu sociálnu súdržnosť.

- (3) Siedmy rámcový program má ústredný význam na dosiahnutie lisabonského strategického cieľa vytvoriť z Európy najkonkurencieschopnejšiu a najdynamickejšiu znalostnú ekonomiku na svete. Vedomostný trojuholník – vzdelávanie, výskum a inovácie – je základným nástrojom na dosiahnutie tohto cieľa.
- (4) Európska rada na svojom zasadnutí v Lisabone uznala ústrednú úlohu vedomostí a nehmotného tovaru pri vytváraní hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho bohatstva. Vo znalostnej spoločnosti sa inovácie a vedomosti nevytvárajú smerom „zhora nadol“ („top-down“), ale rozširujú sa v rámci spoločnosti a v čoraz vyššej miere sa dosahujú smerom „zdola nahor“ („bottom-up“). Cieľom Spoločenstva je zmobilizovať a posilniť všetky tieto výskumné a inovačné kapacity.
- (5) V súlade s Lisabonskou stratégiou stanovila Európska rada na svojom zasadnutí v Barcelone cieľ zvýšiť výdavky na európske výskumné úsilie na 3 % HDP EÚ, pričom dve tretiny by mali pochádzať zo súkromných investícií.
- (6) Na tento účel musia mnohé členské štáty, ako aj európsky priemysel, zintenzívniť svoje výskumné úsilie, aby bola podpora výskumu v rámci siedmeho rámcového programu úspešná.
- (7) Celý siedmy rámcový program musí v prvom rade prispieť k tomu, aby sa Európska únia stala z celosvetového hľadiska popredným výskumným priestorom. Preto je nevyhnutné, aby sa rámcový program intenzívne sústredil na podporu výskumu na svetovej úrovni a investície do takéhoto výskumu. Z tohto dôvodu je bezpodmienečne nutné, aby sa implementácia špecifických programov primárne zakladala na zásadách excelentnosti výskumu. Iba vytváraním príležitostí na výskum na svetovej úrovni sa dá dosiahnuť, aby sa EÚ stala z celosvetového hľadiska popredným výskumným priestorom.
- (8) Európsky parlament opakovane zdôraznil význam výskumu a technického vývoja, ako aj čoraz dôležitejšiu úlohu vedomostí pre hospodársky rast a úspechy v sociálnej a environmentálnej oblasti, naposledy vo svojich usmerneniach pre budúcu politiku EÚ na podporu výskumu z marca 2005⁶.
- (9) S prihliadnutím na výskumné potreby všetkých politík Spoločenstva a na základe širokej podpory zo strany európskeho priemyslu, vedeckej obce, vysokých škôl a ostatných zainteresovaných strán by Spoločenstvo malo stanoviť vedecké a technické ciele, ktoré sa majú dosiahnuť v rámci siedmeho rámcového programu v období rokov 2007 až 2013.

⁶ Zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku.

- (10) **Pre priemyselný výskum sú mimoriadne dôležité európske technologické platformy (ETP) a spoločné technologické iniciatívy (JTI). ETP sa môžu postupne rozvinúť tak, že budú predstavovať všeobecný nástroj na podporu európskej konkurencieschopnosti.**
- (11) Tieto ciele by mali vychádzať z výsledkov šiesteho rámcového programu na ceste k vytvoreniu Európskeho výskumného priestoru a využívať ich pri ďalšom rozvíjaní znalostnej ekonomiky a znalostnej spoločnosti v Európe. Z týchto cieľov sú obzvlášť dôležité tieto:
- (12) V rámci celej EÚ by sa mala podporovať medzištátna spolupráca každého rozsahu.
- (13) V záujme posúvania hraníc poznania by sa mala zlepšiť dynamika, tvorivosť a ucelenosť európskeho výskumu. **Vzhľadom na to by financovanie teoretickejšieho základného výskumu malo byť jasnou prioritou rámcového programu.**
- (14) Mal by sa kvantitatívne a kvalitatívne posilňovať ľudský potenciál v oblasti výskumu a technológie v Európe; **lepšie vzdelávanie a ľahší prístup k výskumným možnostiam, ako aj uznanie povolania vedca sú základnými nástrojmi na dosiahnutie tohto cieľa, v neposlednom rade prostredníctvom výrazného zvýšenia počtu žien vo výskume, podpory mobility vedcov a ich profesionálneho rastu. V záujme tohto cieľa sa od členských štátov očakáva, že budú implementovať Európsku chartu pre výskumných pracovníkov a Kódex správania pre nábor vedeckých pracovníkov, pretože oba tieto dokumenty sú potrebné na vytvorenie skutočného európskeho pracovného trhu pre výskumných pracovníkov. Okrem toho by sa mala rozvíjať a zvyšovať špičková úroveň európskych výskumných ústavov a vysokých škôl.**
- (15) **Dialóg medzi vedou a spoločnosťou v Európe by sa mal prehĺbovať v záujme rozvoja vedecko-výskumného programu odzrkadľujúceho oblasti záujmu verejnosti vrátane podpory kritickej reflexie; mal by byť tiež zameraný na obnovenie dôvery verejnosti vo vedu.**
- (16) **Osobitná pozornosť by sa mala venovať uľahčeniu vedeckej kariéry výskumných pracovníkov v najproduktívnejšom období života. Hnacím motorom európskej vedy by mali byť mladí a začínajúci vedeckí pracovníci.**
- (17) Je potrebné rozšíriť výskumné a inovačné kapacity v celej Európe a zabezpečiť ich optimálne využívanie.
- (18) **S prihliadnutím na Protokol o ochrane a blahu zvierat, ktorý tvorí prílohu k Amsterdamskej zmluve, by sa mal vo všetkých oblastiach výskumu podporovať a rozvíjať výskum zameraný na vývoj alternatívnych metód testovania – najmä takých, pri ktorých sa nevyužívajú zvieratá – aby sa podarilo znížiť počet zvierat využívaných pri výskume a testovaní, pričom konečným cieľom je zvieratá na tieto účely nevyužívať vôbec.**
- (19) V záujme dosiahnutia týchto cieľov je potrebné podporovať štyri typy aktivít: medzištátna spolupráca na politicky motivovaných témach („Spolupráca“), „bádanie“ vychádzajúce z iniciatívy výskumnej obce („Idey“), podpora jednotlivých výskumných pracovníkov („Ľudia“) a podpora výskumných kapacít („Kapacity“).

- (20) V rámci témy Spolupráca by sa podpora mala poskytovať medzištátnej spolupráci primeraného rozsahu v rámci Európskej únie i mimo nej, ktorá sa týka rôznych tematických okruhov zodpovedajúcich hlavným oblastiam pokroku vedomostí a techniky, v ktorých by sa mal výskum podporovať a zintenzívniť, aby prispieval k riešeniu európskych otázok v sociálnej a hospodárskej oblasti, v oblasti životného prostredia, zdravia ľudí a priemyslu, ako aj prinášal prospech verejnosti a pomáhal rozvojovým krajinám. V prípadoch, keď je to možné, bude tento program umožňovať flexibilitu schém pomoci orientovaných na úlohy, ktoré sa týkajú viacerých tematických priorít. Program by mal zabezpečiť, aby si EÚ dokázala zachovať vedúcu pozíciu na poli sociologického a humanitne zameraného výskumu interakcie medzi ľuďmi a novými technológiami, ako aj významu technológie pre vývoj spoločnosti ako takej.
- (21) V rámci témy Idey by aktivity mala implementovať Európska rada pre výskum (ERC), ktorá by mala byť vo veľkej miere autonómna. Je dôležité rozvíjať na úrovni EÚ špičkový výskum na hraniciach súčasného poznania, budovať v Európe špičkové kapacity a zvyšovať medzinárodný kredit európskeho výskumu. ERC by mala byť v pravidelnom kontakte s európskymi inštitúciami a vedeckou obcou, aby sa zabezpečila podpora jej práce a propagácia jej záujmov vo verejnej sfére.
- (22) V rámci témy Ľudia by sa mal v jednotlivcoch vzbudzovať záujem o profesiu výskumného pracovníka, európski výskumní pracovníci by mali byť motivovaní, aby ostali v Európe, do Európy by sa mali prilákať výskumní pracovníci z celého sveta a Európa by sa mala stať príťažlivejšou pre špičkových výskumných pracovníkov. Na základe pozitívnych skúseností s „akciami Marie Curie“ v rámci predošlých rámcových programov by mal program Ľudia motivovať talentovaných jednotlivcov na dráhu výskumného pracovníka; štruktúrovať ponuky a možnosti odbornej prípravy a orientovať ich na osobitné kompetenčné požiadavky; motivovať európskych vedeckých pracovníkov, aby ostali v Európe alebo sa do Európy vrátili; podporovať mobilitu medzi sektormi a prilákať do Európy vedeckých pracovníkov z celého sveta. Na tento účel by sa malo vyvíjať úsilie o zlepšenie vzájomného uznávania diplomov a odborných kvalifikácií získaných na území Spoločenstva a v tretích krajinách. Mobilita vedeckých pracovníkov nie je len kľúčovým nástrojom ich profesionálneho rastu, ale aj zdieľania a transferu vedomostí medzi krajinami a sektormi a zárukou toho, že inovatívny výskum na hraniciach súčasného poznania v rámci rôznych disciplín môže mať prospech z motivovaných a kompetentných výskumných pracovníkov, ako aj zo zvýšených finančných zdrojov.
- (23) V rámci témy Kapacity by sa malo optimalizovať využívanie a vývoj výskumných infraštruktúr; mali by sa posilniť inovačné možnosti MSP, ako aj ich schopnosti využívať výsledky výskumu; mal by sa podporovať rozvoj regionálnych výskumných zoskupení, mal by sa odhaliť výskumný potenciál v konvergenčných a vzdialených regiónoch EÚ, veda a spoločnosť by sa mali zbližiť s cieľom vyvážené integrovať vedu a techniku do európskej spoločnosti a mali by sa uskutočňovať horizontálne akcie a opatrenia na podporu medzinárodnej spolupráce.
- (24) Spoločné výskumné centrum (JRC) má zásadnú úlohou, ktorou je zabezpečovať vedecko-technickú podporu orientovanú na zákazníka pre tvorbu, vývoj, realizáciu a monitorovanie politík EÚ. Je nevyhnutné neustále podporovať JRC,

aby mohlo slúžiť ako vedecko-technické referenčné centrum pre EÚ, ktoré je nezávislé od súkromných a štátnych záujmov.

- (25) **Komisia pri viacerých príležitostiach uznala, že regióny zohrávajú dôležitú úlohu pri budovaní Európskeho výskumného priestoru**⁷.
- (26) Siedmy rámcový program dopĺňa iné aktivity uskutočňované členskými štátmi, ako aj iné akcie Spoločenstva, ktoré sú potrebné na celkovú strategickú úlohu realizácie cieľov Lisabonskej stratégie, najmä v súčinnosti s aktivitami a akciami v oblasti štrukturálnych fondov, poľnohospodárstva, vzdelávania, odbornej prípravy, konkurencieschopnosti a inovácií, priemyslu, zamestnanosti a životného prostredia.
- (27) Inovácie a aktivity súvisiace s MSP podporované prostredníctvom tohto rámcového programu by mali dopĺňať inovácie a aktivity uskutočňované prostredníctvom rámcového programu pre konkurencieschopnosť a inovácie.
- (28) **Účasť na aktivitách tohto rámcového programu by sa mala zjednodušiť pomocou uverejnenia všetkých relevantných informácií, ktoré sa všetkým potenciálnym účastníkom sprístupnia včas a spôsobom prijateľným z hľadiska používateľa.**
- (29) Vzhľadom na širokú podporu rozšírenia rozsahu akcií rámcového programu, „pákový“ efekt, ktorý má rámcový program na národné a súkromné investície, potrebu umožniť Spoločenstvu, aby sa mohlo venovať novým vedeckým a technickým otázkam **a naplno využívať potenciál vedeckých pracovníkov bez akýchkoľvek prejavov diskriminácie**, dôležitú úlohu, ktorú zohráva intervencia Spoločenstva pri zvyšovaní účinnosti a výkonnosti európskeho výskumného systému a príspevok rozsiahlejšieho siedmeho rámcového programu **k úsiliu nájsť riešenia otázok zmeny klímy, trvalo udržateľného vývoja, zdravia európskeho obyvateľstva, ako aj** k oživeniu Lisabonskej stratégie, je nevyhnutné **postupne zvýšiť** rozpočet EÚ na výskum⁸.
- (30) S prihliadnutím na strednodobé hodnotenie využívania nových nástrojov šiesteho rámcového programu a päťročného hodnotenia rámcového programu sa určil nový prístup, ktorý by mal umožniť ľahšie, účinnejšie a pružnejšie naplnenie politických cieľov politiky EÚ v oblasti výskumu. Na tento účel by sa mal na podporu rôznych akcií jednotlivo alebo v kombinácii používať menší počet jednoduchších nástrojov financovania, s väčšou pružnosťou a slobodou, **a účastníkom by sa mala poskytovať väčšia správna autonómia.**
- (31) Keďže cieľ akcií, ktorý sa má zohľadniť v súlade s článkom 163 Zmluvy pri prispievaní k vytvoreniu znalostnej spoločnosti a ekonomiky v Európe, sa nedá uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov a preto sa dá lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, Spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade s princípom subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy. V súlade s princípom proporcionality stanoveným v uvedenom článku tento siedmy rámcový program nejde nad rámec potrebný na dosiahnutie uvedených cieľov.

⁷ *Oznámenie Komisie s názvom „The Regional Dimension of the European Research Area (Regionálny rozmer Európskeho výskumného priestoru)“ (KOM(2001)0549).*

⁸ Pozri oznámenia Komisie KOM(2004) 101 z 26.2.2004 a KOM(2004) 487 zo 14.7.2004 o finančných perspektívach na obdobie 2007 – 2013.

- (32) Realizácia siedmeho rámcového programu môže viesť k vzniku ďalších programov, na ktorých sa podieľajú len niektoré členské štáty, ako aj k účasti Spoločenstva na programoch viacerých členských štátov, alebo k zriaďovaniu spoločných podnikov alebo iných štruktúr v zmysle článkov 168, 169 a 171 Zmluvy.
- (33) Spoločenstvo uzatvorilo viacero medzinárodných zmlúv v oblasti výskumu a malo by vyvinúť úsilie na posilnenie medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu v záujme využívania všetkých výhod internacionalizácie výskumu a vývoja (R&D), vytvárania úžitku v celosvetovom meradle, ako aj ďalšej integrácie Spoločenstva do celosvetovej výskumnej obce.
- (34) V súčasnosti je k dispozícii značné množstvo vedeckých poznatkov, ktoré by mohli výrazne zlepšiť životy obyvateľstva rozvojových krajín. Rámcový program bude v každom možnom prípade prispievať k tomu, aby sa do roka 2010 podarilo splniť miléniové rozvojové ciele.
- (35) Siedmy rámcový program by mal prispievať k podpore rastu, trvalo udržateľného rozvoja a ochrane životného prostredia.
- (36) Výskumné aktivity podporované v rámci tohto programu by mali rešpektovať základné etické zásady vrátane tých, ktoré sú zakotvené v Charte základných práv Európskej únie. Stanoviská Európskej skupiny pre etiku v oblasti vedy a nových technológií sa zohľadňujú a budú sa naďalej zohľadňovať. V rámci tohto programu sa nebudú podporovať výskumné aktivity zamerané na klonovanie ľudí, dedičné modifikácie ľudského genómu⁹ alebo produkciu ľudských embryí určenú výhradne na získavanie kmeňových buniek. Výskum ľudským kmeňových buniek sa v rámci tohto programu môže financovať v závislosti od obsahu vedeckého návrhu a právneho rámca príslušného členského štátu, resp. príslušných členských štátov.
- (37) V rámci siedmeho rámcového programu sa bude aktívne a primeranými prostriedkami podporovať úloha žien v oblasti vedy a výskumu so zreteľom na ich zapojenie do tejto oblasti vo vyššom počte, ako aj na ďalšie prehĺbovanie ich aktívneho pôsobenia vo výskume.
- (38) Toto rozhodnutie stanovuje finančný rámec na celé obdobie trvania programu, ktorý bude základným odkazom pre rozpočtový orgán v zmysle bodu 37 Medziinštitucionálnej dohody zo 17. 5. 2006 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne a správnom finančnom hospodárení.
- (39) Mali by sa prijať primerané opatrenia – zodpovedajúce finančným záujmom Európskych spoločenstiev – na zamedzenie nezrovnalostí a podvodov, ako aj potrebné opatrenia na vymáhanie finančných strát, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov v súlade s nariadeniami (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev¹⁰, (ES, Euratom) č. 2185/95 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste vykonávaných Spoločenstvom s cieľom chrániť finančné

⁹ Výskum liečby rakoviny gonád sa môže financovať.

¹⁰ Ú. v. EÚ L 312, 23.12.1995, s. 1.

záujmy Európskych spoločenstiev proti podvodom a iným nezrovnalostiam¹¹ a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 o vyšetrovaní Európskeho úradu boja proti podvodom (OLAF)¹².

- (40) Je dôležité zabezpečiť správne finančné hospodárenie v rámci siedmeho rámcového programu a jeho realizáciu najúčinnším a najpriateľnejším spôsobom z hľadiska používateľov, **ako aj právnu istotu a prístupnosť programu** pre všetkých účastníkov. Je potrebné zabezpečiť súlad s nariadením Rady (ES, EURATOM) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o finančnom nariadení uplatniteľnom na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev a s požiadavkou zjednodušenia a lepších právnych predpisov. **Zjednodušenie postupov vykonávania siedmeho rámcového programu pomôže zabezpečiť, aby do pravidiel účasti zaradili flexibilné vykonávacie opatrenia.**

ROZHODLI TAKTO:

Článok 1

Prijatie rámcového programu

Týmto sa na obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013 **prijíma** rámcový program pre aktivity Spoločenstva v oblasti výskumu, technického vývoja vrátane demonštračných aktivít, ďalej len „siedmy rámcový program“.

Článok 2

Ciele a aktivity

- (1) Siedmy rámcový program podporuje aktivity uvedené v odsekoch 2 až 5. Ciele a hlavné okruhy týchto aktivít sú opísané v prílohe I.
- (2) Spolupráca: podpora celého spektra výskumných akcií uskutočňovaných prostredníctvom medzištátnej spolupráce v týchto tematických oblastiach:
- (a) zdravotníctvo,
 - (b) potravinárstvo, poľnohospodárstvo a biotechnológia,
 - (c) informačné a komunikačné technológie,
 - (d) nanovedy, nanotechnológie, materiály a nové výrobné technológie,
 - (e) energetika,
 - (f) životné prostredie (vrátane zmeny klímy),
 - (g) doprava (vrátane vzdušnej dopravy),

¹¹ Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2.

¹² Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 1.

- (h) socioekonómia a humanitné vedy,
 - (i) bezpečnosť a vesmír.
- (3) Idey: podpora „bádania“ vo všetkých oblastiach, ktorému sa venujú jednotlivé **národné alebo nadnárodné** výskumné tímy, ktoré si konkurujú na európskej úrovni.
 - (4) Ľudia: kvantitatívne a kvalitatívne posilňovanie ľudského potenciálu v oblasti výskumu a technológie v Európe, **ako aj podpora mobility**.
 - (5) Kapacity: podpora kľúčových aspektov európskych výskumných a inovačných kapacít, ku ktorým patria napr. výskumné infraštruktúry, regionálne výskumné zoskupenia, rozvíjanie celého potenciálu v konvergenčných a vzdialených regiónoch Spoločenstva, výskum v prospech malých a stredných podnikov (MSP), otázky súvisiace s otázkami časti Veda v spoločnosti, **podpora koherentného rozvoja politik**, horizontálne aktivity v rámci medzinárodnej spolupráce.
 - (6) Siedmy rámcový program taktiež podporuje priame vedecké a technické akcie Spoločného výskumného centra (JRC), ktoré nesúvisia s jadrovou energiou a ktoré sú uvedené prílohe I.

Článok 3

Siedmy rámcový program sa realizuje prostredníctvom špecifických programov. V týchto programoch si stanovujú presné ciele a podrobné pravidlá realizácie.

Článok 4

Maximálna celková suma a sumy vyčlenené na jednotlivé programy

1. Maximálna celková suma finančnej účasti Spoločenstva na siedmom rámcovom programe je **50 521** miliónov EUR. Uvedená čiastka sa rozdelí medzi aktivity a akcie uvedené v odsekoch 2 až 6 článku 2 takto (v miliónoch EUR):

Spolupráca	<u>32 292</u> 44432
Idey	<u>7 460</u> 11862
Ľudia	<u>4 727</u> 7129
Kapacity	<u>4 291</u> 7486
Akcie Spoločného výskumného centra, ktoré nesúvisia s jadrovou energiou	<u>1 751</u> 1817

2. Predbežné rozčlenenie medzi tematické okruhy každej aktivity uvedenej v odseku 1 je uvedené v prílohe II.
3. Podrobné pravidlá finančnej účasti Spoločenstva na tomto rámcovom programe sú uvedené v prílohe II. **V prípade revízie finančného výhľadu na obdobie tohto rámcového programu môže dôjsť k úprave uvedených súm.**

Článok 5

Ochrana finančných záujmov Spoločenstiev

Pre akcie financované podľa tohto rozhodnutia sa nariadenie (ES, Euratom) č. 2988/95 a nariadenie (ES, Euratom) č. 2185/96 uplatňuje na akékoľvek porušenie ustanovenia právnych predpisov Spoločenstva vrátane porušení zmluvného záväzku na základe programu, vyplývajúce z konania alebo opomenutia zo strany hospodárskeho operátora, ktoré ako neopodstatnená výdavková položka má alebo by mohlo mať negatívny účinok na všeobecný rozpočet Spoločenstiev alebo na nimi riadené rozpočty.

Článok 6

- (1) Všetky výskumné aktivity vykonávané v rámci siedmeho rámcového programu sa vykonávajú v súlade so základnými etickými zásadami.
- (2) **V rámci tohto programu sa nefinancujú tieto oblasti výskumu:**
 - **výskumné aktivity, ktoré sa zaoberajú klonovaním človeka na reprodukčné účely,**
 - **výskumné aktivity zamerané na modifikáciu genetického dedičstva človeka, v dôsledku ktorej by sa takáto zmena mohla stať dedičnou¹³,**
 - **výskumné aktivity, ktoré majú za cieľ vytvorenie ľudského embrya výhradne na výskumné účely a na účely získavania kmeňových buniek vrátane nástrojov na jadrový prenos somatických buniek.**
- (3) **Výskum ľudským kmeňových buniek sa v rámci tohto programu môže financovať v závislosti od obsahu vedeckého návrhu a právneho rámca príslušného členského štátu, resp. príslušných členských štátov.**
Každá žiadosť o financovanie výskumu ľudských embryonálnych kmeňových buniek musí v danom prípade obsahovať podrobnosti o licenčných a kontrolných opatreniach, ktoré prijímú príslušné orgány členských štátov, ako aj podrobnosti o etických povoleniach, ktoré budú udelené.
Pri získavaní ľudských embryonálnych kmeňových buniek sa na príslušné inštitúcie, organizácie a výskumných pracovníkov musia uplatňovať prísne licenčné a kontrolné opatrenia, ktoré sú v súlade s právnym rámcom príslušného členského štátu, resp. príslušných členských štátov.
- (4) **Počas druhej fázy tohto programu (2010 – 2013) sa na základe vedeckého pokroku musí uskutočniť revízia oblastí výskumu stanovených v odseku 2 tohto článku.**

¹³ Výskum liečby rakoviny gonád sa môže financovať.

Monitorovanie, hodnotenie a preskúmanie

- (1) Komisia priebežne a systematicky monitoruje implementáciu rámcového programu a jeho špecifických programov a pravidelne podáva správy a sprístupňuje výsledky tohto monitorovania.
- (2) Najneskôr do roku 2010 Komisia vykoná s pomocou externých odborníkov predbežné hodnotenie tohto rámcového programu a jeho špecifických programov, ktoré bude podložené dôkazmi a bude vychádzať z hodnotenia ex-post šiesteho rámcového programu. Toto vyhodnotenie sa bude vzťahovať na kvalitu prebiehajúcich výskumných aktivít, ako aj kvalitu implementácie a riadenia a pokroku pri dosahovaní stanovených cieľov.
Záverový tohto posudku spolu so svojim postrehmi a prípadne návrhmi na úpravu tohto rámcového programu oznámi Komisia Európskemu parlamentu, Rade, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.
- Ešte pred predbežným vyhodnotením a hneď ako bude dostupné dostatočné množstvo údajov, sa vyhotoví správa o pokroku, v ktorej sa uvedú počiatočné zistenia o účinnosti nových akcií, ktoré sa začali v rámci siedmeho rámcového programu, ako aj úsilie na poli zjednodušenia.
- (3) Do dvoch rokov po ukončení tohto rámcového programu Komisia vykoná s pomocou nezávislých odborníkov externé vyhodnotenie jeho odôvodnení, implementácie a dosiahnutých výsledkov.

Záverový tohto vyhodnotenia spolu so svojim postrehmi oznámi Komisia Európskemu parlamentu, Rade, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
Predseda*

*Za Radu
predseda[...]*

PRÍLOHA I

VEDECKO-TECHNICKÉ CIELE, HLAVNÉ OKRUHY TÉM A AKTIVÍT

Siedmy rámcový program bude plniť všeobecné ciele opísané v článku 163¹⁴ Zmluvy, ktorými je posilňovanie priemyselnej konkurencieschopnosti a plnenie výskumných potrieb iných politík Spoločenstva, čím sa prispieva k vytváraniu znalostnej spoločnosti v nadväznosti na Európsky výskumný priestor a dopĺňajú sa aktivity na národnej a regionálnej úrovni. Podporia sa vynikajúce výsledky vedeckého a technického výskumu, technického vývoja a demonštrácie prostredníctvom štyroch programov: Spolupráca, Idey, Ľudia a Kapacity.

I SPOLUPRÁCA

V rámci tejto časti siedmeho rámcového programu sa podpora bude poskytovať medzištátnej spolupráci realizovanej v rôznych formách v rámci Európskej únie a mimo nej, ktorá sa týka rôznych tematických okruhov zodpovedajúcim hlavným oblastiam pokroku vedomostí a technológií, kde sa musí podporiť a zintenzívniť výskum najvyššej kvality, aby prispieval k riešeniu európskych otázok v sociálnej a hospodárskej oblasti, ako aj v oblasti životného prostredia a priemyslu. Väčšia časť tohto úsilia bude zameraná na zvýšenie priemyselnej konkurencieschopnosti, k čomu napomôže aj výskumný program zodpovedajúci potrebám používateľov v celej Európe.

Nosným cieľom je prispievať k trvalo udržateľnému rozvoju.

Deviatimi témami určenými pre akciu EÚ sú:

- (1) zdravotníctvo,
- (2) potravinárstvo, poľnohospodárstvo a biotechnológia,
- (3) informačné a komunikačné technológie,
- (4) nanovedy, nanotechnológie, materiály a nové výrobné technológie,
- (5) energetika,
- (6) životné prostredie (vrátane zmeny klímy),
- (7) doprava (vrátane vzdušnej dopravy),
- (8) socioekonómia a humanitné vedy,
- (9) bezpečnosť a vesmír.

Tieto témy sú definované všeobecne a na relatívne vysokej úrovni, takže sa môžu prispôbovať novým potrebám a príležitostiam, ktoré sa môžu vyskytnúť počas platnosti siedmeho rámcového programu.

¹⁴

Spoločenstvo sleduje cieľ posilňovať vedecké a technické základy priemyslu Spoločenstva a podporovať rozvoj jeho konkurencieschopnosti na medzinárodnej úrovni, pri podpore všetkých činností, ktoré sa pokladajú za nevyhnutné v iných kapitolách tejto zmluvy.

Pre každú z nich sa určilo niekoľko aktivít, z ktorých vyplývajú hlavné tematické okruhy v rámci plánovanej podpory Spoločenstva. Tieto aktivity sa určili na základe ich prínosu k cieľom EÚ Spoločenstva vrátane prechodu na znalostnú spoločnosť, príslušného európskeho výskumného potenciálu a pridanej hodnoty intervencie na úrovni EÚ Spoločenstva v týchto oblastiach.

Osobitná pozornosť sa bude venovať zabezpečovaniu účinnej koordinácie medzi tematickými oblasťami a vedeckým oblastiam, ktoré sa týkajú viacerých oblastí a ku ktorým patria napr. námorné vedy a technológie.

Interdisciplinárnosť a multidisciplinárnosť sa bude podporovať pomocou spoločnej koncepcie v oblastiach výskumu a technológie, ktoré sa týkajú viac ako jednej témy, pričom dôležitú formu spolupráce budú predstavovať spoločné výzvy.

Najmä v prípade oblastí, ktoré sú podstatné z hľadiska priemyslu, sa témy určili okrem iných zdrojov pomocou rôznych „európskych technologických platforiem“ zriadených v oblastiach, v ktorých konkurencieschopnosť, hospodársky rast a blahobyt Európy závisia na významnom výskume a technickom pokroku zo strednodobého až dlhodobého hľadiska. Európske technologické platformy združujú zainteresované strany pod priemyselným vedením s cieľom definovať a implementovať strategický výskumný program. Tento rámcový program prispeje k realizácii uvedených strategických výskumných programov v tých prípadoch, keď tieto programy predstavujú skutočnú európsku pridanú hodnotu. Európske technologické platformy môžu zohrať úlohu pri uľahčení účasti priemyslu na výskumných projektoch, ktoré sa týkajú jeho špecifickej oblasti záujmu.

K spomínaných deviatim témam patrí aj výskum potrebný na podchytenie tvorby, realizácie a hodnotenia politík Spoločenstva, napr. v oblastiach zdravia, bezpečnosti, ochrany spotrebiteľov, energetiky, životného prostredia, rozvojovej pomoci, rybného hospodárstva, otázok námorníctva, poľnohospodárstva, ochrany zvierat, dopravy, vzdelávania a odbornej prípravy, zamestnanosti, sociálnych vecí, kohézie a vytvorenia priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ako aj prípravného a sprievodného výskumu na zlepšenie interoperability a kvality noriem a ich implementácie.

Okrem týchto aktivít sa v rámci každej témy ~~sa v rámci týchto tém zabezpečí možnosť reagovať~~ bude otvorené a pružne reagovať na dva typy príležitostí:

- Nové potreby Budúce a vznikajúce technológie: podpora výskumu zameraného na objavovanie alebo ďalšie skúmanie nových vedeckých a technických možností v danej oblasti a/alebo v kombinácii s inými relevantnými oblasťami a disciplínami prostredníctvom špecifickej podpory spontánnych návrhov na výskum vrátane spoločných výziev; podpora nových myšlienok a prevratných spôsobov používania, ako aj skúmanie nových možností v rámci výskumných programov, ktorých cieľom je v danej oblasti a/alebo na pomedzí viacerých disciplín určiť alebo ďalej skúmať nové vedecké a technické príležitosti, najmä tých, ktoré by mohli potenciálne priniesť významný zvrst; zaistí sa adekvátna koordinácia s aktivitami vykonávanými v rámci programu Idey, aby sa predišlo prelínaniu a zabezpečilo sa optimálne využívanie financovania.

- **Nepredvídateľné politické požiadavky:** pružná reakcia na nové politické potreby, ktoré vzniknú v priebehu rámcového programu, napr. nepredvídateľný vývoj alebo udalosti, ktoré si vyžadujú rýchle riešenie, ako napr. nové epidémie, vznikajúce problémy súvisiace s bezpečnosťou potravín alebo zásahy v prípade prírodných katastrof.

Sprístupňovanie a transfer vedomostí je kľúčom k pridanej hodnote európskych akcií v oblasti výskumu. Prijmú sa opatrenia, aby boli výsledky vo zvýšenej miere využívané zo strany priemyslu, tvorcov politiky a spoločnosti. Sprístupňovanie výsledkov sa bude považovať za bezpodmienečnú úlohu v rámci S cieľom posilniť rozptýlenie a využívanie výstupov výskumu v EÚ sa vo všetkých tematických oblastiach bude podporovať šírenie vedomostí a výsledkov (aj vo vzťahu k tvoreniu politiky), všetkých tematických okruhov, **pričom sa z dôvodu dôverného charakteru aktivít zodpovedajúcim spôsobom obmedzí tematická oblasť Bezpečnosť**, a to okrem iného aj prostredníctvom financovania sieťovo prepojených iniciatív, seminárov a iných podujatí, pomoci externých odborníkov, ako aj a informácií a elektronických služieb, predovšetkým programu CORDIS.

Zabezpečí sa komplementarita a súčinnosť medzi týmto programom a ostatnými programami Spoločenstva. Akcie na podporu inovácií sa budú realizovať v rámci programu pre konkurencieschopnosť a inovácie.

Osobitná pozornosť by sa mala venovať zabezpečeniu adekvátnej účasti MSP¹⁵ – najmä MSP založených na vedomostiach – na medzinárodnej spolupráci. Konkrétne opatrenia vrátane podporných akcií na uľahčenie účasti MSP sa budú realizovať v rámci časti programu Spolupráca v prípade každej témy a budú sa spájať s kvantitatívnym a kvalitatívnymi monitoringom. Podpora sa tiež bude poskytovať iniciatívam zameraným na rozvíjanie dialógu o vedeckých otázkach a výsledkoch výskumu **s čo najväčšou časťou verejnosti**, t. j. nad rámec výskumnej obce, ako aj v oblasti vedeckej komunikácie a vzdelávania **vrátane prípadného zapojenia organizácií občianskej spoločnosti alebo sietí takýchto organizácií**. Budú sa zohľadňovať etické zásady a aspekty pohlavia. **Integrácia otázok pohlavia a rovnosti pohlaví sa bude riešiť vo všetkých oblastiach výskumu.**

Na zvýšenie konkurencieschopnosti európskeho výskumu je potrebné naplno rozvinúť potenciál celého Európskeho výskumného priestoru. Preto sa projekty budú zameriavať na poskytovanie špičkových vedeckých výsledkov. Z tohto dôvodu sa ich prostredníctvom bude podporovať aj skutočný Európsky hospodársky priestor pomocou vytvárania širokospektrálnych konzorcií a skúmaním možností optimálneho využívania ľudských a finančných zdrojov.

V rámci všetkých tém sa podpora medzištátnej spolupráce bude realizovať pomocou:

- kolaboratívneho výskumu,
- spoločných technologických iniciatív,
- koordinácie výskumných programov,
- medzinárodnej spolupráce.

¹⁵

V celom siedmom rámcovom programe do definície „MSP“ patria aj mikropodniky.

Kolaboratívny výskum

Financovanie výskumu z prostriedkov EÚ **Spoločenstva** sa bude sústrediť najmä na kolaboratívny výskum. Cieľom je určiť v hlavných oblastiach rozvíjania vedomostí vynikajúce výskumné projekty a siete, ktoré dokážu prilákať vedcov a investorov nielen z Európy, ale z celého sveta.

Tento cieľ sa dosiahne podporovaním kolaboratívneho výskumu pomocou rôznych schém financovania: kolaboratívne projekty, siete excelentnosti, koordinácia/podporné akcie (pozri prílohu III).

Spoločné technologické iniciatívy

Vo **veľmi** obmedzenom počte prípadov rozsah cieľa v oblasti výskumu a technického vývoja (RTD), ako aj rozsah použitých prostriedkov, **môžu** oprávňovať založenie dlhodobých partnerstiev medzi verejným a súkromným sektorom vo forme spoločných technologických iniciatív. **Táto nová koncepcia, ktorá vychádza najmä z aktivít vyvinutých** Tieto iniciatívy, ktoré sú predovšetkým výsledkom práce v rámci európskych technologických platforiem, **sa bude vzťahovať na jeden aspekt alebo viacero vybraných aspektov výskumu vo vybranej oblasti. Takéto spoločné podniky, ktoré sa implementujú** sa budú financovať pomocou kombinácie investícií zo súkromného sektora a verejného financovania z vnútroštátnych a európskych zdrojov, vrátane poskytovania grantov z rámcového programu pre výskum a pôžičiek z Európskej investičnej banky. Rozhodnutia týkajúce sa spoločných technologických iniciatív podliehajú na základe článku 171 Zmluvy **a o ktorých sa rozhoduje individuálne, musia kombinovať verejné a súkromné financie, ku ktorým môže patriť pôžička financovaná EIB, ktorá sa okrem iného vo vhodných prípadoch financuje prostredníctvom úverovej schémy na zdieľanie rizika.** (vrátane založenia spoločného podniku) alebo na základe rozhodnutia o osobitných programoch v súlade s článkom 166 Zmluvy.

Potenciálne spoločné technologické iniciatívy sa určia **otvoreným a transparentným spôsobom** na základe **vyhodnotenia** vykonaného pomocou rôznych kritérií, ku ktorým patrí:

- pridaná hodnota intervencie na európskej úrovni **meraná z hľadiska excelentnosti.**
- **existencia skutočnej potreby spoločnosti a prínosu pre spoločnosť;**
- **nemožnosť dosiahnuť stanovený cieľ pomocou existujúcich nástrojov;**
- **rozsah vplyvu na konkurencieschopnosť a rast v oblasti priemyslu;**
- stupeň a jasnosť vymedzenia stanoveného cieľa **a očakávaných výsledkov;**
- výška viazaných finančných prostriedkov z oblasti priemyslu;
- ~~Rozsah vplyvu na konkurencieschopnosť a rast v oblasti priemyslu.~~
- dôležitosť prínosu k širším politickým cieľom;
- schopnosť prilákať dodatočnú národnú podporu a účinne využívať súčasné **a** ~~alebo~~ budúce financovanie v oblasti priemyslu.

- Nemožnosť dosiahnuť stanovený cieľ pomocou existujúcich nástrojov.

Charakter spoločných technologických iniciatív sa musí jasne definovať, najmä so zreteľom na tieto otázky:

- **finančné záväzky;**
- **trvanie zaangažovanosti účastníkov;**
- **pravidlá prístúpenia a odstúpenia od Zmluvy;**
- **práva duševného vlastníctva.**

Vzhľadom na široký rozsah a výnimočnú komplexnosť spoločných technologických iniciatív sa vyvinie mimoriadne úsilie o zabezpečenie ich transparentného fungovania v súlade so zásadou excelentnosti. Akékoľvek pridelenie finančných prostriedkov Spoločenstva prostredníctvom spoločných technických iniciatív sa musí uskutočniť na základe zásad excelentnosti a transparentnosti v zmysle rámcového programu. Osobitná pozornosť sa bude venovať celkovej koherencii a koordinácii medzi spoločnými technologickými iniciatívami a národnými programami a projektmi v rovnakých oblastiach, pričom sa budú dodržiavať ich platné postupy implementácie. Pri implementácii by sa mali brať do úvahy MSP a príležitosti na transfer v oblasti technológií, ako aj potreba predvídať v záujme plnenia ich cieľov potreby v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy. Okrem toho je potrebné zabezpečiť, že účasť na ich projektoch je otvorená širokému spektru účastníkov z celej Európy, a to najmä MSP. Navyše by v súvisiacich oblastiach mohli byť pre spoločné technologické iniciatívy relevantné skúsenosti so zoskupeniami EUREKA.

Koordinácia výskumných programov mimo Spoločenstva

Akcie prijaté v tejto oblasti budú využívať dva hlavné nástroje: schému ERA-NET a účasť Spoločenstva na spoločne implementovaných národných výskumných programoch (článok 169 Zmluvy). Akcia sa môže vzťahovať na témy, ktoré priamo nesúvisia s deviatimi témami, pokiaľ majú dostatočnú európsku pridanú hodnotu. Akcie sa tiež budú používať na rozšírenie komplementárnosti a súčinnosti medzi rámcovým programom a aktivitami vykonávanými v rámci medzištátnych štruktúr, napr. EUREKA a COST¹⁶.

Schéma ERA-NET bude slúžiť na rozvíjanie a zintenzívňovanie koordinácie národných a regionálnych výskumných aktivít týmto spôsobom:

- Poskytne rámec, ktorý umožní osobám zodpovedným za implementáciu verejných výskumných programov zintenzívniť koordináciu svojich aktivít. To bude zahŕňať podporu nových projektov ERA-NET, ako aj rozšírenie a prehĺbenie rozsahu existujúcich projektov ERA-NET, a to napr. prostredníctvom rozšírenia partnerstva, ako aj vzájomnej otvorenosti programov. **V prípade potreby sa projekty ERA-NET môžu využívať na koordináciu programov medzi európskymi regiónmi a malými alebo stredne veľkými členskými štátmi, aby sa umožnila ich spolupráca v rámci iniciatív veľkého rozsahu;**

¹⁶ To sa vzťahuje aj na finančnú pomoc pre správne a koordinačné aktivity schémy COST.

- **V obmedzenom počte prípadov p**Poskytne dodatočnú finančnú podporu EÚ **Spoločenstva** účastníkom, ktorí **zlučujú svoje zdroje** vytvárajú spoločný fond na účely spoločných výziev na predloženie ponúk medzi príslušnými národnými a regionálnymi programami („ERA-NET PLUS“).

Účasť Spoločenstva na národných výskumných programoch implementovaných spoločne na základe článku 169 je obzvlášť relevantná pre európsku spoluprácu väčšieho rozsahu v rámci „variabilnej geometrie“ medzi členskými štátmi so spoločnými potrebami a/alebo záujmami. **V presne stanovených prípadoch** sa takéto iniciatívy podľa článku 169 začnú v oblastiach, ktoré sa určia v blízkej spolupráci s členskými štátmi, vrátane novej spolupráce s medzištátnymi programami, a to na základe týchto rôznych kritérií:

- dôležitosť z hľadiska cieľov EÚ **Spoločenstva**,
- jasné vymedzenie stanoveného cieľa a jeho dôležitosť z hľadiska cieľov tohto rámcového programu,
- už existujúci základ (súčasný alebo plánovaný národný výskumný programy),
- európska pridaná hodnota,
- kritické množstvo z hľadiska rozsahu a počtu dotknutých programov, podobnosť aktivít, na ktoré sa vzťahujú,
- dodržiavanie článku 169 ako najprimeranejšieho prostriedku na dosahovanie stanovených cieľov.

Medzinárodná spolupráca

Akcie v rámci medzinárodnej spolupráce **musia vykazovať jasne stanovenú európsku pridanú hodnotu.** Podľa tejto časti rámcového programu pôjde o tieto akcie:

- **Otvorenie všetkých aktivít** vykonávaných v tematických oblastiach výskumným pracovníkom a organizáciám z ~~všetkých~~ tretích krajín – **s obmedzením pre tematickú oblasť Bezpečnosť a v potrebných prípadoch** – a vyvíjanie veľkej snahy s cieľom motivovať ich, aby využili túto príležitosť.
- **Špecifické akcie spolupráce** v každej tematickej oblasti zamerané na tretie krajiny v prípade vzájomného záujmu o spoluprácu na určitých témach, **ktoré sa vyberú na základe ich úrovne a potrieb v oblasti vedy a techniky.** Keďže tieto akcie úzko súvisia s bilaterálnymi dohodami o spolupráci alebo multilaterálnymi dialógmi medzi EÚ a týmito krajinami alebo skupinami krajín, budú slúžiť ako výsadné nástroje určené na implementáciu spolupráce medzi EÚ a týmito krajinami. ~~Týmto akciami sú najmä~~ **Okrem toho, že slúžia oblastiam spoločného záujmu, takéto akcie tiež zahŕňajú:** akcie, ktorých cieľom je posilniť výskumné kapacity kandidátskych krajín, ako aj susedných krajín, ~~a~~ akcie spolupráce zamerané na rozvojové a reformné krajiny, ktoré sa sústreďujú na ich konkrétne potreby napr. v oblasti zdravia, poľnohospodárstva, rybného hospodárstva a životného prostredia a implementujú sa za finančných podmienok prispôbených ich kapacitám.

Táto časť rámcového programu sa vzťahuje na akcie medzinárodnej spolupráce v každej tematickej oblasti, ako aj akcie medzinárodnej spolupráce, ktoré sa týkajú viacerých tém. Budú sa implementovať spolu a akciami uvedenými v častiach rámcového programu Ľudia a Kapacity.

TÉMY

1. Zdravotníctvo

Cieľ

Zlepšovať zdravie európskych občanov a zvyšovaním konkurencieschopnosti a schopnosti inovácie európskych podnikov a obchodných spoločností pôsobiacich v oblastiach súvisiacich so zdravím a zároveň riešiť globálne otázky zdravia vrátane nových epidémii. Dôraz sa bude klásť na translačný výskum (uplatňovanie základných objavov v klinickej praxi vrátane vedeckého overovania experimentálnych výsledkov), vývoj a overovanie nových liečebných postupov, metódy podpory zdravia a prevencie vrátane podpory zdravého starnutia, diagnostické nástroje a techniky, ako aj na trvalo udržateľný a účinný systém zdravotníctva.

Odôvodnenie

Mapovanie ľudského genómu a nedávny pokrok v postgenomike spôsobili revolúciu vo výskume ľudského zdravia a chorôb. Integrácia obrovského množstva údajov a pochopenie súvisiacich biologických procesov, ako aj vývoj kľúčových technológií pre biopriemysel zameraný na zdravie, si vyžaduje vytvorenie kritického množstva rôznych odborných poznatkov a zdrojov, ktoré nie sú dostupné na národnej úrovni, a to v záujme získania vedomostí a kapacity na intervenciu.

Významný pokrok v oblasti translačného zdravotného výskumu, ktorý je podstatný z hľadiska zabezpečovania praktického úžitku biomedicínskeho výskumu a zlepšovania kvality života, si taktiež vyžaduje multidisciplinárny a celoeurópsky prístup rôznych zainteresovaných strán. Takýto prístup umožňuje Európe účinnejšie prispievať k medzinárodnému úsiliu v boji proti chorobám globálneho významu.

Klinický výskum mnohých chorôb (napr. rakoviny, kardiovaskulárnych chorôb, infekčných chorôb, duševných a neurologických chorôb, najmä tých, ktoré sú spojené so starnutím, napr. Alzheimerovou a Parkinsonovou chorobou) sa opiera o medzinárodné multicentrálne pokusy o dosiahnutie potrebného množstva pacientov v krátkom časovom rozpätí. Epidemiologický výskum si na dosiahnutie zmysluplných záverov vyžaduje veľkú rôznorodosť populácií a medzinárodných sietí. Vývoj nových diagnostických metód a liečebných postupov zriedkavých chorôb, ako aj epidemiologický výskum týchto chorôb, si v záujme zvýšenia počtu pacientov na štúdiu taktiež vyžadujú mnohonárodný prístup. Výskum motivovaný zdravotnou politikou na európskej úrovni umožňuje porovnávať modely, systémy, údaje a materiály o pacientoch, ktoré sa nachádzajú v národných databázach a biobankách.

Intenzívny biomedicínsky výskum v rámci EÚ prispeje k zvýšeniu konkurencieschopnosti európskych spoločností pôsobiacich v oblasti biotechnológií uplatňovaných v zdravotníctve, medicínskej techniky a farmaceutického priemyslu. Vďaka spolupráci s EÚ budú môcť rozvojové krajiny rozvíjať svoje výskumné kapacity. EÚ taktiež musí zohrávať aktívnu úlohu pri vytváraní priaznivého prostredia pre inovácie vo verejnom a farmaceutickom sektore, ktoré sa zameriavajú na potreby v oblasti zdravia ľudí, najmä v záujme maximalizácie úspechov klinického výskumu. MSP, ktoré sa zaoberajú výskumom, sú hlavným ekonomickým motorom v sektore biotechnológií uplatňovaných v oblasti zdravotníctva a v sektore medicínskej techniky. Hoci má Európa v súčasnosti viac biotechnologických spoločností ako Spojené štáty, väčšina z nich je malých a menej

rozvinutých ako ich americkí konkurenti. Ich vývoj sa uľahčí pomocou spojeného výskumného úsilia súkromného a verejného sektora na úrovni EÚ. Výskum v rámci EÚ taktiež prispeje k vypracovaniu nových noriem s cieľom vytvoriť primeraný legislatívny rámec pre nové medicínske techniky (napr. regeneratívnu medicínu). **Európsky výskum a inovácie v oblasti alternatívnych metód testovania – najmä takých, pri ktorých sa nevyužívajú zvieratá – budú zárukou celosvetového prvenstva z hľadiska reagovania na nespokojnosť verejnosti a zainteresovaných strán s využívaním zvierat v biomedicínskom výskume; okrem toho by mohli vytvoriť trh pre isté priemyselné sektory.**

Aktivity, ktoré sa budú podporovať, sú uvedené nižšie. Patrí k nim aj výskum podstatný z hľadiska politických požiadaviek. V rámci všetkých aktivít sa bude venovať osobitná pozornosť strategickým otázkam, zdraviu detí a zdraviu starnúcej populácie. **Dlhodobé výskumné programy**, napríklad tie, ktoré ustanovili európske technologické platformy, ako napr. programy v oblasti inovatívnej medicíny, sa budú podporovať v primeraných prípadoch. S cieľom doplniť tieto programy a reagovať na nové politické požiadavky sa môžu podporovať dodatočné akcie, napr. v oblasti otázok zdravotnej politiky a v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci.

Etické, právne a socioekonomické otázky sa budú zohľadňovať v rámci každej z nasledujúcich aktivít.

Aktivity

- **Biotechnológia, všeobecné nástroje a medicínske technológie v oblasti ľudského zdravia.**
 - *Vysoko výkonný výskum.* Urýchľovanie pokroku pri experimentovaní v rámci **genomického, postgenomického a biomedicínskeho** výskumu prostredníctvom zintenzívnenia generovania údajov, štandardizácie, získavania údajov a analýzy.
 - *Rozpoznávanie, diagnostika a monitorovanie.* Dôraz sa kladie na neinvazívne alebo minimálne invazívne postupy.
 - *Prognózy vhodnosti, bezpečnosti a účinnosti liečebných postupov.* Vývoj a overovanie biologických markerov pomocou metód a modelov in vivo a in vitro, vrátane simulácie, farmakogenomiky, koncepcií terapeuticky selektívnych účinných látok a používania účinných látok a alternatívnych metód k pokusom na zvieratách.
 - *Inovatívne liečebné postupy a zákroky.* **Výskum**, konsolidácia a zabezpečovanie ďalšieho vývoja pokrokových liečebných postupov a techník, ktoré sú potenciálne uplatniteľné na veľa chorôb a porúch, **ako napr. nové terapeutické nástroje v regeneratívnej medicíne.**
- **Translačný výskum z hľadiska ľudského zdravia**
 - *Integrácia biologických údajov a procesov: rozsiahly zber údajov, systémová biológia (vrátane vytváranie modelov komplexných systémov).* Generovanie a analýza obrovských množstiev údajov na lepšie pochopenie komplexných sietí, ktoré regulujú tisíce génov a génových produktov, ktoré riadia dôležité biologické procesy **vo všetkých relevantných organizmoch a na všetkých organizačných úrovniach.**

- *Výskum mozgu a súvisiacich chorôb, ľudského vývoja a starnutia.* Výskum procesu zdravého starnutia a spôsob, akým prebieha interakcia medzi génmi, prostredím a činnosťou mozgu za bežných podmienok, ako aj pri ochoreniach mozgu **vrátane relevantných ochorení súvisiacich so starnutím (napr. demencia).**
- *Translačný výskum infekčných chorôb.* Hľadanie riešení rezistencie na antimikrobiálne látky a globálneho ohrozenia, ktoré predstavujú HIV/AIDS **vrátane koinfekcie s hepatitídou C,** malária a tuberkulóza, ako aj **potenciálne nové a znovu sa objavujúce** epidémie (napr. SARS a vysoko patogénna chrípka).
- *Translačný výskum infekčných chorôb:* akoviny, kardiovaskulárnych chorôb, cukrovky/obezity; zriedkavých chorôb, a iných chronických chorôb vrátane reumatických ochorení (napr. osteoartróza). Vývoj stratégií zameraných na pacienta v oblasti prevencie, diagnostiky **so zvláštnym dôrazom na** liečbu vrátane klinického výskumu.
- **Optimalizácia poskytovania zdravotnej starostlivosti európskym občanom**
 - Využívanie **výsledkov klinického výskumu** v klinickej praxi. **Vytvorenie vedomostnej základne** Pochopenie klinického rozhodovania a objasnenie otázky, ako sa výsledky klinického výskumu uplatňujú v klinickej praxi s osobitným prihliadnutím na **bezpečnosť pacientov a lepšie využívanie liekov (vrátane niektorých aspektov bezpečnosti liečiv a vedecky overenej komplementárnej a alternatívnej medicíny), ako aj na** osobitosť detí, žien a starých ľudí.
 - *Kvalita, výkonnosť a solidarita* **systémov zdravotnej starostlivosti** vrátane *prechodných systémov zdravotnej starostlivosti*. Transpozícia účinných liečebných metód do rozhodnutí vedenia, **vyhodnotenie nákladov, účinnosti a úžitku rôznych zákrokov vrátane hľadiska bezpečnosti pacientov, určenie potrieb a podmienok zabezpečovania** adekvátneho prísunu ľudských zdrojov, analyzovanie faktorov, ktoré majú vplyv na rovnosť pri prístupe k vysoko kvalitnej zdravotnej starostlivosti **(aj pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva)** vrátane analýz zmien populácie (napr. starnutie, mobilita a migrácia, ako aj zmena pracoviska).
 - *Zvýšená prevencia chorôb a lepšie využívanie liekov.* Rozvoj účinnej verejnej zdravotnej starostlivosti, ktorá sa zaoberá širším spektrom určujúcich zdravotných faktorov (napr. stres, strava, **životný štýl** alebo faktory životného prostredia a ich interakcia s liekmi). Určenie úspešných postupov v rôznych oblastiach zdravotnej starostlivosti na zlepšenie predpisovania liekov a ich užívania pacientmi (vrátane bezpečnosti liečiv a interakciami liekov).
 - *Primerané uplatňovanie nových liečebných postupov a techník.* Dlhodobé **hodnotenie bezpečnosti a účinnosti** bezpečnostné aspekty a monitorovanie rozsiahleho uplatňovania nových medicínskych technológií (vrátane prístrojov) a pokrokových liečebných postupov s cieľom zabezpečiť vysokú mieru ochrany zdravia ľudí.

2. Potravinárstvo, poľnohospodárstvo a biotechnológia

Cieľ

Budovať európsku znalostnú bioekonomiku¹⁷ prostredníctvom prepojenia vedy, priemyslu a iných zainteresovaných strán s cieľom využívať nové výskumné príležitosti, ktoré riešia tieto sociálne, environmentálne a hospodárske otázky: rastúci dopyt po bezpečnejších, zdravších a kvalitnejších potravinách a po trvalo udržateľnom využívaní a výrobe obnoviteľných biozdrojov; zvýšené riziko epizootických a zoonotických chorôb a porúch súvisiacich s potravinami, ohrozenie trvalej udržateľnosti a bezpečnosti poľnohospodárskej, akvakultúrnej a rybolovnej produkcie vrátane ohrozenia, najmä v dôsledku zmeny klímy; rastúci dopyt po vysoko kvalitných potravinách s prihliadnutím na ochranu zvierat a situáciu na vidieku a v pobrežných oblastiach, ako aj na spôsoby plnenia špecifických požiadaviek spotrebiteľov.

Odôvodnenie

Inovácie a nové poznatky v oblasti trvalo udržateľného riadenia, výroby a využívania biologických zdrojov (mikroorganizmov, rastlín, zvierat) poskytnú základ pre nové, trvalo udržateľné, bezpečné, ekologické a konkurencieschopné výrobky v oblasti poľnohospodárstva, rybného hospodárstva, krmív, potravín, zdravia lesníctva, ako aj v súvisiacich sektoroch. V súlade s európskou stratégiou v oblasti biovýskumu a biotechnológií¹⁸ to pomôže zvýšiť konkurencieschopnosť európskeho poľnohospodárstva a biotechnológií, semenárskych a potravinárskych podnikov, najmä MSP zameraných na vysoké technológie a zároveň zlepšiť sociálne a životné podmienky. Výskum bezpečnosti potravín a potravinových reťazcov, chorôb súvisiacich so stravou, výberu potravín a vplyvu potravín a výživy na zdravie pomôže pri boji s chorobami súvisiacimi so stravou (napr. obezita, alergie) a infekčnými chorobami (napr. prenosná spongiformná encefalopatia, vtáčia chrípka) a zároveň prispeje k realizácii existujúcich a vytváraní budúcich politík a predpisov v oblasti zdravia ľudí, zvierat a rastlín a ochrany spotrebiteľov.

Rôznorodosť a najmä malé rozmery európskych podnikov v týchto oblastiach predstavujú síce jednu zo silných stránok a predstavuje príležitosť, ale vedie k roztrieštenému prístupu k podobným otázkam. Lepšie riešenie predstavuje zvýšená spolupráca a výmena poznatkov, napr. o nových metódach, technológiách, postupoch a normách, ktoré vyplývajú zo zmien právnych predpisov EÚ Spoločenstva.

Viaceré európske technologické platformy pracujú na stanovení spoločných výskumných priorít, napr. v oblasti rastlinnej genetiky a biotechnológií, lesníctva a sektorov súvisiacich s lesníctvom, globálneho zdravia zvierat, chovu hospodárskych zvierat, potravín a priemyselnej biotechnológií. Výskum taktiež poskytne vedomostnú základňu potrebnú na podporu týchto oblastí¹⁹: spoločná poľnohospodárska politika; poľnohospodárstvo a obchodné otázky, predpisy v oblasti bezpečnosti potravín, európska stratégia v oblasti lesníctva; zdravie

¹⁷ Pojem „bioekonomika“ zahŕňa všetky podniky a hospodárske sektory, ktoré vyrábajú, riadia a inak využívajú biologické zdroje (a súvisiace služby, dodávateľské a spotrebiteľské sektory, ako napr. poľnohospodárstvo, potravinárstvo, rybné hospodárstvo, lesníctvo atď.).

¹⁸ „Life Sciences and biotechnology – A strategy for Europe“ („Biovýskum a biotechnológia – Stratégia pre Európu“) – KOM(2002) 27.

¹⁹ Komplementárny výskum súvisiaci s trvalo udržateľným riadením a zachovaním prírodných zdrojov sa rieši v rámci témy „Životné prostredie (vrátane zmeny klímy)“.

zvierat, kontrola chorobnosti a ochranné normy v Spoločenstve, ako aj reforma spoločnej politiky rybného hospodárstva, ktorej cieľom je zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj rybolovu a akvakultúry, **ako aj bezpečnosť morských produktov**. Plánuje sa tiež pružná reakcia na nové politické požiadavky, najmä pokiaľ ide o nové sociálne alebo hospodárske trendy.

Aktivity

- **Trvalo udržateľná výroba a riadenie biologických zdrojov z pôdy, lesov a vodného prostredia:** Trvalo udržateľná výroba a riadenie biologických zdrojov z pôdy, lesov a vodného prostredia: umožňovanie výskumu vrátane technológií, ktoré majú v názve koncovku „-omika“, napr. genomiky, proteomiky, metabolomiky, ako aj systémovej biológie, bioinformatiky a konvergenčných technológií pre mikroorganizmy, rastliny a zvieratá, vrátane trvalo udržateľného využívania ich biodiverzity, V prípade biologických zdrojov na súši sa výskum bude zameriavať na: úrodnosť pôdy; lepšie poľnohospodárske plodiny a postupy pestovania v celej ich rozmanitosti vrátane ekologického poľnohospodárstva, schém kvalitnej produkcie a monitorovania a hodnotenia vplyvu GMO na životné prostredie a ľudí; zdravie rastlín; trvalo udržateľné, konkurencieschopné a multifunkčné poľnohospodárstvo a lesníctvo; integrovaný rozvoj vidieka; Zdravie a dobré životné podmienky zvierat²⁰, ich chov a produkcia vrátane výskumu vakcín a diagnostiky; zdravie rastlín; trvalo udržateľné rybné hospodárstvo a akvakultúra; infekčné choroby zvierat vrátane epidemiologických štúdií, zoonóz a ich patogénnych mechanizmov, ako aj choroby súvisiace so živočíšnymi krmivami; iné ohrozenia trvalej udržateľnosti a bezpečnosti výroby potravín vrátane zmeny klímy; bezpečná likvidácia odpadu živočíšneho pôvodu; V prípade biologických zdrojov z vodného prostredia bude výskum podporovať trvalú udržateľnosť a konkurencieschopnosť rybného hospodárstva, poskytovať vedecko-technickú základňu pre riadenie rybného hospodárstva a podporovať trvalú udržateľnosť akvakultúry vrátane chovu a dobrých podmienok, uchovávanie, riadenie a využívanie živých vodných zdrojov; Vývoj nástrojov, ktoré potrebujú tvorcovia politiky a iné zainteresované strany v oblastiach, ku ktorým patria poľnohospodárstvo, rybné hospodárstvo a akvakultúra a rozvoj vidieka (krajina, postupy správy krajiny atď.) socioekonomické a etické aspekty výroby.
- **„Zo stola až do poľnohospodárskeho podniku“: Potraviny, zdravie a prosperita:** Spotrebiteľské, spoločenské, kultúrne, priemyselné a zdravotné aspekty potravín a krmív vrátane behaviorálnych a kognitívnych vied; výživa, choroby a poruchy súvisiace so stravou vrátane obezity a alergií; potraviny a strava, ktoré prospievajú zdraviu; inovatívne technológie spracovania potravín a krmív (vrátane balenia); zlepšená chemická a mikrobiologická kvalita a bezpečnosť potravín, nápojov a krmív; integrita (a kontrola) potravinového reťazca; vplyv životného prostredia na potraviny/potravinové reťazce a vplyv potravín/potravinových reťazcov, vplyv na potravinový reťazec a odolnosť potravinového reťazca voči globálnym zmenám; celková koncepcia potravinového reťazca (vrátane plodov mora), vysledovateľnosť pôvodu produktu.
- **Biovýskum a biotechnológia zamerané na trvalo udržateľné nepotravinové výrobky a postupy:** lepšie poľnohospodárske plodiny a lesnícke zdroje, krmivá, produkty mora a biomasa (vrátane morských zdrojov) na získavanie energie, ochranu životného prostredia, ako aj na uchovávanie vysokej pridanej hodnoty produktov ako napr. materiály a chemické

²⁰

K zvieratám patrí hovädzí dobytok, ryby atď.

látky, vrátane nových systémov hospodárenia, bioprocsov a koncepcií biorafinovania; biokatalýza, nové a zlepšené mikroorganizmy a enzýmy; lesníctvo a výroby a postupy súvisiace s lesníctvom, bioobnova životného prostredia a čisté biospracovanie, využívanie odpadu a vedľajších produktov poľnohospodárskeho priemyslu.

3. Informačné a komunikačné technológie

Cieľ

Zlepšiť konkurencieschopnosť európskeho priemyslu a pomôcť Európe zvládnuť budúci vývoj informačných a komunikačných technológií (IKT) a podieľať sa na jeho tvorbe tak, aby sa splnili požiadavky na spoločnosť a hospodárstvo. Aktivita posilnia európsku vedecko-technickú základňu a zabezpečia celosvetové prvenstvo v oblasti IKT, pomôžu stimulovať inovácie a kreativity produktov, služieb a postupov prostredníctvom využívania IKT a zabezpečia, že pokrok v oblasti IKT sa rýchlo zhodnotí v prospech európskych občanov, obchodných spoločností, priemyslu a štátnej moci.

Odôvodnenie

Informačné a komunikačné technológie sú rozhodujúce pre budúcnosť Európy a sú základným kameňom uskutočňovania Lisabonskej stratégie. Majú katalyzačný účinok v troch kľúčových oblastiach: produktivita a inovácie, modernizácia verejných služieb; a vedecko-technický pokrok. Polovica výrobných ziskov v našich hospodárstvach sa dá pripísať vplyvu IKT na výrobu, služby a obchodné postupy. IKT sú hlavným hnacím motorom inovácií a kreativity a najviac prispievajú k zvládaniu zmeny hodnotových reťazcov v sektorových priemyslu a služieb. IKT podstatne prispievajú k uspokojovaniu rastúceho dopytu po zdravotnej a sociálnej starostlivosti najmä pre ľudí s osobitnými potrebami vrátane starnúcej populácie a k modernizácii služieb v oblastiach verejného záujmu, ktorými sú napr. vzdelávanie, kultúrne dedičstvo, kohézia, bezpečnosť, energetika, doprava a životné prostredie, ako aj k podpore dostupnosti a transparentnosti správy vecí verejných a procesov politického vývoja. Okrem toho IKT zohrávajú dôležitú úlohu pri riadení a komunikácii RTD a sú katalyzátorom pokroku v ostatných oblastiach vedy a techniky, keďže vďaka nim vedci skúmajú, spolupracujú a inovujú novými spôsobmi.

Narastajúce hospodárske a spoločenské požiadavky spolu s pokračujúcou integráciou IKT do každodenného života a nutnosťou ďalej rozširovať technické hranice, ako aj vyvíjať nové vysoko kvalitné produkty a služby založené na IKT, predstavujú rozsiahly výskumný program. Priniesť techniku bližšie k ľuďom a ich organizačným potrebám znamená: skrývať komplexnosť techniky a ponúkať funkčnosť podľa dopytu; zabezpečovať, aby technika bola funkčná, jednoducho použiteľná, ľahko dostupná a cenovo prístupná; poskytovať nové aplikácie, riešenia a služby založené na IKT, ktoré sú dôveryhodné, spoľahlivé a dajú sa prispôbovať potrebám a preferenciám používateľov. Výskumní pracovníci v oblasti IKT stoja neustále pred požiadavkou poskytovať vyšší výkon za menej peňazí a preto v súčasnosti prebiehajú globálne preteky o ďalšiu miniaturizáciu, ovládnutie konvergenzie spracovania dát, komunikačných a mediálnych technológií vrátane ďalšej interoperability medzi systémami a konvergenzie ostatných podstatných vedných disciplín, ako aj o výstavbu systémov, ktoré sú schopné sa učiť a vyvíjať. Zo všetkého tohto rôznorodého úsilia vzniká nová vlna technológií. Výskumné aktivity v oblasti IKT tiež vychádzajú zo širokého spektra vedeckých a technických disciplín vrátane biológie, chémie, biovied, psychológie, pedagogiky, kognitívnych a spoločenských vied a humanitných vied a zároveň k tomuto spektru disciplín prispievajú.

IKT sú jedným zo sektorov, v ktorých prebieha najintenzívnejší výskum. Výskumné úsilie v oblasti IKT vo verejnom a súkromnom sektore predstavuje tretinu celkového výskumného úsilia vo všetkých dôležitých národných hospodárstvách. Pokiaľ ide o priemysel a techniku, má síce Európa v kľúčových oblastiach IKT vedúce postavenie, pri investovaní do výskumu v oblasti IKT však zaostáva za svojimi hlavnými konkurentmi. Len prostredníctvom obnovenej a intenzívnejšej koncentrácie úsilia na európskej úrovni môžeme úplne využívať možnosti, ktoré ponúka pokrok v oblasti IKT.

V rámci rozsiahlej a celostnej stratégie sa výskumné aktivity v oblasti IKT sa budú spájať s politickými opatreniami na zavádzanie IKT, ako aj s regulačnými opatreniami. Priority sa stanovili po rozsiahlych konzultáciách, ku ktorým prispeli viaceré európske technologické platformy a priemyselné iniciatívy v oblastiach ako napr. nanoelektronika, vstavané systémy, mobilné a bezdrôtové komunikácie, elektronické médiá, fotonika, robotika a softvér, služby a technológie typu Grid.

Aktivity

Úloha výskumu budúcich a nových technológií je obzvlášť dôležitá v rámci tejto témy v záujme podpory výskumu na hraniciach súčasného poznania v kľúčových oblastiach IKT, ako aj v kombinácii s inými podstatnými oblastami a disciplínami; podpora myšlienok a prevratných spôsobov používania, ako aj skúmanie nových možností v rámci výskumných programov v oblasti IKT vrátane využívania kvantových efektov, systémovej integrácie a inteligentných systémov.

• Opory IKT:

- *Nanoelektronika, fotonika a integrované mikro/nanosystémy*: posúvanie hraníc miniaturizácie, integrácie, rôznorodosti, a uchovávanía hustoty; zvyšovanie výkonnosti a výrobitelnosti za nižšie náklady; zjednodušovanie začleňovania IKT do rôznych aplikácií; rozhrania; základný výskum, ktorý si môže vyžadovať využívanie nových koncepcií.
- *Všadeprítomné komunikačné siete s neobmedzenou kapacitou*: prístup k heterogénnym sieťam nezávislý od miesta – pevné, mobilné, bezdrôtové a vysielacie siete od osobnej oblasti až po globálnu a regionálnu oblasť – ktoré umožňujú bezproblémovú dodávku čoraz vyšších objemov dát a služieb kamkoľvek a kedykoľvek.
- *Vstavané systémy, spracovanie dát a riadenie*: výkonné, bezpečné a rozčlenené, spol'ahlivé a účinné systémy spracovávanía a uchovávanía dát a komunikačné systémy a produkty, ktoré sú vstavané do objektov a fyzických infraštruktúr a môžu vnímať, riadiť svoje prostredie a prispôbovať sa mu; interoperabilita diskrétnych a kontinuálnych systémov.
- *Softvér, systémy typu Grid, bezpečnosť a spol'ahlivosť*: dynamický, prispôsobiteľný, spol'ahlivý a dôveryhodný softvér a služby, platformy pre softvér a služby, komplexné systémy a nové architektúry spracovávanía vrátane ich poskytovanía ako využiteľných zdrojov.
- *Vedomosti, kognitívne systémy a systémy schopné učenia*: sémantické systémy; získavanie a využívanie vedomostí, ktoré sú súčasťou webu a multimediálneho obsahu; umelé systémy inšpirované prírodou, ktoré vnímajú, rozumejú, učia a vyvíjajú sa a správajú sa

samostatne; učenie sa prostredníctvom strojov **prijateľných z hľadiska používateľa**, ako aj ľudí, na základe lepšieho pochopenia ľudského poznávania.

- *Simulácia, vizualizácia, interakcia a zmiešaná realita*: nástroje na inovatívny dizajn a kreativitu produktov, služieb a digitálnych médií a na prirodzenú a kontextovo bohatú interakciu a komunikáciu, ktorá integruje funkciu prirodzenej reči.

*Nové perspektívy v oblasti IKT inšpirované inými vedeckými a technickými disciplínami vrátane názorov z fyziky, biotechnológií, materiálových vied a biovedy, **matematiky** v oblasti miniaturizácie zariadení IKT na veľkosť kompatibilnú a interaktívnu s ľudskými organizmami na účely zvyšovania výkonnosti systémovej techniky **a jej prijateľnosti z hľadiska používateľa**, ako aj spracovania informácií a modelovania a simulácie prirodzeného živého sveta.*

- **Integrácia technológií:**

- *Osobné prostredia*: osobné komunikačné a informačné zariadenia, príslušenstvo, zariadenia integrované do šatstva („wearables“), implantáty; ich rozhrania a prepojenia so službami a zdrojmi.
- *Domáce prostredia*: komunikácia, monitorovanie, riadenie, pomoc; bezproblémová interoperabilita a využívanie všetkých zariadení; interaktívny digitálny obsah a služby.
- *Robotické systémy*: pokročilé autonómne systémy; vnímanie, riadenie, schopnosť činnosti, prirodzená interakcia **a kooperácia**; miniaturizácia, **humanoidné technológie**.
- *Inteligentné infraštruktúry*: nástroje, vďaka ktorým sa infraštruktúry nevyhnutne potrebné v každodennom živote stanú výkonnejšími **a prijateľnejšími z hľadiska používateľa**, ľahšie prispôsobiteľnými a udržiavateľnými, odolnejšími voči používaniu a zlyhaniu.

- **Aplikačný výskum:**

- *IKT, ktoré reagujú na spoločenské otázky*: nové systémy, **nové materiály, štruktúry a technológie** a služby v oblasti verejného záujmu, ktoré zlepšujú kvalitu, výkonnosť, prístup a účasť; aplikácie prijateľné z hľadiska používateľa, integrácia nových technológií a iniciatív ako napr. pomoc starším alebo chorým osobám pri samostatnom bývaní.
 - v oblasti *zdravia*: lepšia prevencia chorôb **a zdravotná starostlivosť**, skorá diagnostika, **liečba** a personalizácia; autonómia, bezpečnosť, **monitoring** a mobilita pacientov; priestor pre informácie o zdraví na získavanie poznatkov.
 - lepšia *integrácia* do spoločnosti a rovnocenná účasť a prevencia digitálnej priepasti; podporná technológia **pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím**; „dizajn pre všetkých“.
 - v oblasti *mobility*; inteligentné dopravné systémy a dopravné prostriedky založené na IKT **a inteligentné riešenia v oblasti služieb cestovného ruchu**, ktoré umožňujú bezpečný, pohodlný, **ekologický** a účinný presun osôb a tovaru.

- na podporu *životného prostredia*, **riadenia rizika** a trvalo udržateľného rozvoja, na **prevenciu alebo** zníženie zraniteľnosti a zmiernenie následkov prírodných katastrof a priemyselných nehôd **a ľudskej činnosti súvisiacej s hospodárskym rozvojom.**
- v oblasti *štátnej moci*; účinnosť, otvorenosť a zodpovednosť za verejnú správu na svetovej úrovni a prepojenie na občanov a obchodné spoločnosti, podpora demokracie, **umožnenie prístupu k informáciám pre všetkých.**
- *IKT zamerané na obsah, kreativitu a osobný rozvoj:*
 - nové *mediálne* vzory a nové formy obsahu **vrátane zábavy;** vytváranie interaktívneho digitálneho obsahu; novšie skúsenosti používateľov; nákladovo efektívne poskytovanie obsahu; **správa digitálnych práv; hybridné médiá.**
 - *učenie* za podpory technológií; prispôsobiteľné a kontextualizované riešenia v oblasti učenia; aktívne učenie.
 - systémy založené na IKT na podporu prístupnosti a dlhodobého využívania digitálnych *kultúrnych* **a vedeckých** zdrojov a dedičstva v mnohojazyčnom **a multikultúrnom** prostredí.
- *IKT na podporu obchodných spoločností a priemyslu:*
 - nové formy dynamicky sieťovo prepojených *obchodných* postupov spolupráce, digitálne ekosystémy **najmä pre malé a stredné organizácie;** optimalizovaná, **rozdelená** organizácia *práce* a kolaboratívne pracovné prostredia, **ako napríklad zdieľanie poznatkov a interaktívne služby (napr. v oblasti cestovného ruchu).**
 - *Výroba* **vrátane tradičných priemyselných odvetví;** rýchlosť a prispôsobiteľnosť návrhu, výroby a dodávky vysoko personalizovaného tovaru; digitálna a virtuálna výroba; modelovanie, simulácia, **optimalizácia** a prezentačné nástroje; miniaturizované a integrované výrobky v oblasti IKT;
- *IKT na podporu dôvery: správa identity;* autentifikácia a autorizácia; technológie na lepšiu ochranu súkromia; správa práv a majetku; ochrana proti ohrozeniu z internetu.
- ~~F.1 Budúce a nastupujúce technológie Budúce a nové technológie: ochrana výskumu na hraniciach súčasného poznania v kľúčových oblastiach informačných a komunikačných technológií a ich kombinácia s inými podstatnými oblasťami a disciplínami, podpora nových myšlienok a prevratných nových spôsobov využívania a výskum nových možností pre výskumné programy v oblasti informačných a komunikačných technológií.~~

4. Nanovedy, nanotechnológie, materiály a nové výrobné technológie

Cieľ

Zlepšiť konkurencieschopnosť európskeho priemyslu a vytvárať poznatky s cieľom zabezpečiť jeho premenu z priemyslu založeného na zdrojoch na priemysel založený na vedomostiach, a to pomocou postupných zmien poznatkov. Na tento účel je sú potrebné prevratné poznatky, a implementácie rozhodujúcich poznatkov pre ktoré umožnia nové aplikácie na pomedzí rôznych technológií a disciplín. Z toho budú mať úžitok aj nové priemyselné odvetvia zamerané na vysoké technológie a kvalitnejšie tradičné priemyselné odvetvia založené na vedomostiach, a to s osobitným prihliadnutím na primerané sprístupňovanie výsledkov RTD malým a stredným podnikom. Tieto aktivity sú v prvom rade zamerané na to, aby umožnili technológie, ktoré majú vplyv na priemyselné odvetvia, ako aj na mnohé iné témy tohto rámcového programu.

Odôvodnenie

Zdá sa, že **pribúdajúce ťažkosti týkajúce sa mnohých** úpadok priemyselných aktivít sa už neobmedzujú len na tradičné odvetvia s vysokou pracovnou intenzitou, ale postupne sa začínajú prejavovať aj v „stredných“ odvetviach – ktoré tradične predstavujú silnú stránku európskeho priemyslu – a dokonca aj v niektorých odvetviach zameraných na vysoké technológie. **Na udržiavanie silnej priemyselnej základne je potrebné posilniť vedomostný obsah v existujúcich priemyselných odvetviach, ako aj vybudovať** Tento trend je potrebné zvrátiť tak, že sa v Európe vybuduje silný priemysel založený na vedomostiach **s dôrazom na využívanie základného výskumu v priemyselných aplikáciách.** K tomu patrí modernizácia existujúcej základne MSP a vytvorenie nových MSP zameraných na vedomosti pomocou rozširovania vedomostí a odborných poznatkov prostredníctvom kolaboratívnych programov.

Konkurencieschopnosť priemyslu budúcnosti bude vo veľkej miere závisieť od nanotechnológií a ich aplikácií. Prevzatie RTD z nanovied a nanotechnológií môže urýchliť transformáciu európskeho priemyslu. EÚ má vedúce postavenie v oblastiach, ako sú napr. **nanovedy,** nanotechnológie, materiály a výrobné technológie, ktoré sa musia ďalej budovať s cieľom zabezpečiť a posilniť postavenie EÚ v rámci vysoko konkurenčného globálneho prostredia.

Priority podstatné z hľadiska priemyslu a ich integrácia do sektorových aplikácií je možné zabezpečiť pomocou aktivít, ku ktorým patria európske technologické platformy, a to v oblastiach, ako sú napr. nanoelektronika, výroba, oceliarsky priemysel, chemický priemysel, dopravný priemysel, stavebníctvo, priemyselná bezpečnosť, textilný priemysel, **lesnícky priemysel a nanomedicína,** drevospracujúci a papierenský priemysel. **To pomôže určiť spoločné výskumné priority a ciele. Okrem flexibilných reakcií na nové politické požiadavky, ktoré vzniknú počas obdobia siedmeho rámcového programu** týchto priorít podstatných z hľadiska priemyslu a ich integrácie do sektorových aplikácií sa bude venovať pozornosť aj otázkam politiky, regulácie, štandardizácie a dosahu, pričom je potrebné pružne reagovať na prípadné nové politické požiadavky.

Aktivity

• Nanovedy, nanotechnológie

- Získavanie nových vedomostí o rozhraniach a fenoménoch závislých od veľkosti; riadenie (na nanoúrovni) vlastností materiálov na nové aplikácie; integrácia technológií na nanoúrovni; samoorganizačné vlastnosti; nanomotory; ~~nanostroje~~ a ~~nanosystémy~~; metódy a nástroje na charakterizáciu a manipuláciu na nanoúrovni; nanotechnológie a technológie

vyžadujúce vysokú presnosť v oblasti chémie na výrobu základných materiálov a komponentov; dosah na ľudskú bezpečnosť, zdravie a životné prostredie; metrológia, monitoring a prieskum, nomenklatura a normy; využívanie nových koncepcií a prístupov v sektorových aplikáciách vrátane integrácie a konvergenzie nových technológií. Aktivity sa budú tiež zameriavať na vplyv nanotechnológie na spoločnosť a relevantnosť nanovedy a technológie z hľadiska riešenia problémov spoločnosti.

- **Materiály**

- Získavanie nových vedomostí o vysoko výkonných povrchoch a materiáloch pre nové výrobky a postupy; materiály založené na vedomostiach s vlastnosťami, ktoré sú „na mieru“ prispôsobené ich použitiu a predvídateľné; vyššia spoľahlivosť pri návrhu a simulácii; počítačové modelovanie; vyššia komplexnosť; kompatibilita so životným prostredím; integrácia všetkých druhov funkčnosti – od nanoúrovne ~~cez~~ molekulárnu úroveň až po makroúroveň - do chemickej techniky a spracovúceho priemyslu; nové nanomateriály vrátane nanozlúčenín, biomateriály, umelé materiály s elektromagnetickými vlastnosťami, ktoré prírodné materiály nemajú, ako aj hybridné materiály vrátane návrhu a riadenia ich spracovania a vlastností. Materiály s novými vlastnosťami sú kľúčom k budúcej konkurencieschopnosti európskeho priemyslu a základom technického pokroku v mnohých oblastiach, ku ktorým patrí zdravotníctvo, energetika, doprava a bezpečnosť.

- **Nová výroba**

- Vytvorenie podmienok a kapacít pre trvalo udržateľnú výrobu založenú na vedomostiach vrátane vypracovania, vývoja a overenia nových vzorov reagujúcich na nové potreby priemyslu a podpory modernizácie európskej priemyselnej základne; vývoj nešpecifických výrobných kapacít pre prispôsobiteľnú, sieťovo prepojenú výrobu založenú na vedomostiach; vývoj nových technických koncepcií využívania konvergenzie technológií (napr. ~~nanotechnológií, biotechnológií, informačných technológií, poznatkových technológií~~ vrátane technických požiadaviek) pre ďalšiu generáciu výrobkov a služieb s vyššou pridanou hodnotou, ako aj prispôsobenie meniacim sa potrebám; zapojenie vysoko výkonných výrobných technológií.

- **Integrácia technológií z hľadiska priemyselných aplikácií**

- Integrácia nových vedomostí, nanotechnológií a mikrotechnológií, ~~a technológií v nanoeblasti a technológií v oblasti~~ materiálov a výroby v sektorových a medzisektorových aplikáciách s cieľom riešiť najmä potreby zistené príslušnými európskymi technologickými platformami. ~~zdravotníctvo, stavebníctvo, doprava, energetika, chemický priemysel, životné prostredie, textilný a odevný priemysel, drevospracujúci a papierenský priemysel, strojársky priemysel.~~

5. Energetika

Cieľ

Transformovať/Prispôsobiť súčasný energetický systém, ktorý sa opiera o fosílna palivá, na trvalo udržateľnejší systém, ktorý bude menej závislý na dovážaných palivách a založený na rôznorodom spektre zdrojov a nosičov energie, s osobitným prihliadnutím na energetické technológie s nižšími alebo nulovými emisiami CO₂ v spojitosti so

zlepšenou energetickou účinnosťou a racionálnejším využívaním energie s cieľom reagovať na naliehavé otázky bezpečnosti dodávok a zmeny klímy a zároveň zvýšiť konkurencieschopnosť európskych priemyselných odvetví podnikov pôsobiacich v sektore energetiky

Odôvodnenie

Energetické systémy musia riešiť dôležité otázky. Vzhľadom na znepokojujúci trend v oblasti globálneho dopytu po energii, časovo obmedzený charakter konvenčných zásob ropy a zemného plynu a (ktorý má podľa prognóz v najbližších 30 rokoch vzrásť o 60 %), nutnosť drasticky znížiť emisie skleníkových plynov s cieľom zmierniť ničivé následky zmeny klímy, škodlivé kolísanie cien ropy (najmä pokiaľ ide o odvetvie dopravy, ktoré je obzvlášť závislé od ropy) a geopolitickú nestabilitu v dodávateľských oblastiach je potrebné súrne určiť a nájsť primerané a včasné riešenia. Výskum v oblasti energetiky prispieva k zabezpečeniu cenovo dostupných energetických nákladov pre našich občanov a priemyselné odvetvia. Výskum a demonštrácia sú potrebné na zabezpečenie najekologickejších a nákladovo najefektívnejších technológií a opatrení, ktoré umožňujú EÚ plniť svoje ciele podľa Kjótskeho protokolu, ako aj ciele nad rámec tohto protokolu, ako aj plniť svoje záväzky v oblasti energetickej politiky podľa Zelenej knihy o bezpečnosti dodávok energie z roku 2000²¹, Zelenej knihy o energetickej účinnosti a Zelenej knihy o európskej stratégii pre trvalo udržateľnú, konkurencieschopnú a bezpečnú energetiku.

Európa dosiahla svetové prvenstvo v mnohých technológiách výroby energie a energetickej účinnosti. Hrá poprednú úlohu v moderných technológiách v oblasti obnoviteľnej energie, ako napr. solárna energia, bioenergia a veterná energia. EÚ je tiež svetovým hráčom v oblasti technológií výroby a distribúcie energie a má silné výskumné kapacity v oblasti zachytávania a sekvestrácie uhlíka. Toto postavenie však v súčasnosti vážne ohrozuje konkurencia (najmä Spojené štáty americké a Japonsko). Preto si musí Európa udržať a rozvíjať svoju vedúcu pozíciu, čo si vyžaduje veľké úsilie a medzinárodnú spoluprácu.

Radikálna transformácia energetického systému na energetický systém s nižšími alebo nulovými emisiami CO₂, ktorý je spoľahlivý, konkurencieschopný a trvalo udržateľný, si vyžaduje nové technológie, s ktorými sú spojené príliš vysoké riziká a príliš neistý zisk ~~výhody sú príliš neisté~~ na to, aby súkromné firmy poskytli všetky potrebné investície na výskum, vývoj, demonštráciu a zavádzanie technológií. Pri mobilizovaní súkromných investícií by preto mala hrať kľúčovú úlohu verejná podpora a európske úsilie a zdroje by sa mali kombinovať koherentným a účinnejším spôsobom s cieľom konkurovať hospodárstvám, ktorých investície do podobných technológií sú vysoké a dôsledné. Európske technologické platformy zohrávajú v tomto ohľade dôležitú úlohu mobilizovaním potrebného výskumného úsilia koordinovaným spôsobom. Aktivity potrebné na dosiahnutie uvedeného cieľa sú uvedené nižšie. Patrí k nim špecifická aktivita týkajúca sa vedomostí potrebných na politické rozhodovanie v oblasti energetiky, ktorá môže taktiež ponúknuť podporu novým politickým požiadavkám, napr. tým, ktoré súvisia s úlohou európskej politiky v oblasti energetiky pri vypracovávaní medzinárodných akcií v oblasti zmeny klímy, ako aj s nestabilitou a narušeniami v dodávkach a cenách energie.

²¹

KOM(2000) 769.

Aktivity

- **Vodíkové a palivové články**

Integrovaná akcia na zabezpečenie silnej technickej základne pre konkurencieschopné palivové a vodíkové články v EÚ a pre stacionárne, prenosné a dopravné aplikácie. Táto aktivita sa podporuje prostredníctvom integrovanej stratégie výskumu a zavádzania, ktorú navrhla Európska technologická platforma pre vodíkové a palivové články.

- **Výroba obnoviteľnej elektrickej energie**

Technológie na zvýšenie celkovej účinnosti, nákladovej efektívnosti a spoľahlivosti premeny prostredníctvom zníženia nákladov na výrobu elektrickej energie z domácich obnoviteľných zdrojov energie vrátane biologicky odbúrateľného odpadu, ako aj vývoj a demonštrácia technológií vhodných pre rôzne regionálne podmienky.

- **Výroba obnoviteľných palív**

Integrované transformačné technológie a systémy výroby palív: vývoj a zníženie nákladov na pevné, kvapalné a plynné palivá (vrátane vodíka) vyrábaných z obnoviteľných zdrojov energie vrátane biomasy a biologicky odbúrateľného odpadu s cieľom dosiahnuť nákladovo efektívnu výrobu, skladovanie, distribúciu a využívanie palív bez obsahu uhlíka, najmä kvapalných biopalív v odvetví dopravy.

- **Obnoviteľná energia na vykurovanie a chladenie**

Výskum, vývoj a demonštrácia technológií a zariadení vrátane technológií skladovania na zvýšenie účinnosti a zníženie nákladov na aktívne a pasívne vykurovanie a chladenie obnoviteľnými zdrojmi energie, pričom sa zaručí ich využívanie v rôznych regionálnych podmienkach.

- **Zachytávanie a skladovanie CO₂ a čisté transformačné technológie na výrobu elektrickej energie s nulovými emisiami**

Výskum, vývoj a demonštrácia technológií na dDrastické zníženie škodlivých účinkov využívania fosílnych palív na životné prostredie s cieľom zriadiť vysoko výkonné a nákladovo efektívne elektrárne a/alebo zariadenia na výrobu pary s takmer nulovými emisiami na základe technológií zachytávania a skladovania CO₂, najmä podzemné skladovanie.

- **Technológie čistého uhlia**

Na podstatné zvýšenie účinnosti, spoľahlivosti a nákladovej efektívnosti elektrární prostredníctvom výskumu, vývoja a demonštrácie technológií transformácie čistého uhlia a iných pevných palív, pri ktorých dochádza k výrobe sekundárnych nosičov energie (vrátane vodíka) a kvapalných alebo plyných palív.

- **Inteligentné energetické siete**

Výskum, vývoj a demonštrácia spôsobov z~~z~~výšenia účinnosti, bezpečnosti, a spoľahlivosti a kvality európskych systémov a sietí na výrobu elektrickej energie a plynu, **najmä v rámci integrovanejšieho európskeho trhu s energiou**, napr. transformáciou súčasných elektrických sietí na interaktívne (zákazníci/prevádzkovatelia) siete služieb, **vývoj možnosti skladovania energie** a **odstraňovanie** odstránenie prekážok veľkoplošného zavádzania a účinnej integrácie decentralizovaných a obnoviteľných zdrojov energie.

- **Energetická účinnosť a úspora**

Výskum, vývoj a demonštrácia nNových koncepcií, **optimalizácia overených koncepcií** a technológie na zlepšenie energetickej účinnosti a **na zníženie ďalšej finálnej a primárnej spotreby energie** úspory pre budovy, služby a priemysel. K tomu patrí integrácia stratégií a technológií v oblasti energetickej účinnosti **(vrátane kogenerácie a polygenerácie)**, využívanie **nových a obnoviteľných technológií a opatrení a zariadení v oblasti správy dopytu po energii, ako aj demonštrácia budov s minimálnym vplyvom na klímu**.

- **Vedomosti pre politické rozhodovanie v oblasti energetiky**

Vývoj nástrojov, metód a modelov na hodnotenie najdôležitejších hospodárskych a sociálnych otázok súvisiacich s energetickými technológiami a zabezpečovanie kvantifikovateľných cieľov a scenárov v strednodobom a dlhodobom časovom horizonte **(vrátane poskytovania vedeckej podpory politickému vývoju)**.

6. Životné prostredie (vrátane zmeny klímy)

Cieľ

Trvalo udržateľné riadenie životného prostredia a jeho zdrojov prostredníctvom rozširovania našich vedomostí o interakciách medzi **klímou**, biosférou, ekosystémami a ľudskou činnosťou, ako aj prostredníctvom vývoja nových technológií, nástrojov a služieb s cieľom riešiť globálne otázky životného prostredia integrovaným spôsobom. Dôraz sa bude klásť na predpoveď zmeny klímy, ako aj zmien systémov životného prostredia, zeme a oceánu; na nástroje a technológie určené na monitorovanie, prevenciu, a **zmiernenie a prispôbenie** zaťažovania a rizík životného prostredia vrátane zdravia, ako aj na ochrany **a obnovy** prirodzeného prostredia a prostredia vytvoreného človekom.

Odôvodnenie

Problémy životného prostredia presahujú národné hranice a vyžadujú si koordinovaný prístup na celoeurópskej a často aj globálnej úrovni.

Prírodné zdroje Zeme a prostredie vytvorené človekom sú vystavené obrovskému tlaku v dôsledku rastu populácie, urbanizácie, neustáleho rastu v odvetví poľnohospodárstva, **akvakultúry, rybného hospodárstva**, dopravy, **stavebníctva** a energetiky, ako aj v dôsledku premenlivého počasia a otepľovania na miestnej, regionálnej a globálnej úrovni.

Európa musí nájsť nový, trvalo udržateľný vzťah k životnému prostrediu a zároveň zlepšiť **ekologickú** konkurencieschopnosť európskeho priemyslu a rozvíjať jeho silné stránky. Vzhľadom na úroveň, rozsah a vysokú komplexnosť výskumu životného prostredia sa môže potrebné kritické množstvo dosiahnuť len na úrovni EÚ. Uľahčí sa tak spoločné plánovanie, využívanie prepojených a interoperabilných databáz, ako aj vývoj koherentných a rozsiahlych

systémov pozorovania a predpovedí. **Výskum by sa mal sústrediť na potrebu správy dát a informačných služieb, ako aj na problémy s prenosom, integráciou a mapovaním dát.**

Výskum na úrovni EÚ je nevyhnutný z dôvodu plnenia medzinárodných záväzkov, napr. **Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy (UNFCCC) a jeho Kjótskeho protokolu, Dohovoru OSN o biologickej diverzite, Dohovoru OSN o boji proti dezertifikácii, Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach,** cieľov Svetového summitu o trvalo udržateľnom rozvoji 2002 vrátane iniciatívy EÚ v oblasti vody a príspevkov k práci medzistátnej komisie pre zmenu klímy a iniciatívy pre pozorovanie Zeme. Okrem toho existujú významné výskumné potreby vyplývajúce z existujúcich a nových politík na úrovni EÚ, z realizácie šiesteho akčného plánu a súvisiacich tematických stratégií **(napr. námorná stratégia EÚ), z akčných plánov, programov a smerníc** pre environmentálne technológie, životné prostredie a zdravie a zo smerníc ako napr. rámcová smernica o vode **a NATURA 2000.**

EÚ potrebuje posilniť svoje postavenie na svetových trhoch s environmentálnymi technológiami. Tieto technológie **prispievajú k trvalo udržateľnej spotrebe a výrobe, ako aj** k nachádzaniu trvalo udržateľných a ekologicky účinných riešení problémov životného prostredia na rôznych úrovniach a k ochrane nášho kultúrneho **a prírodného** dedičstva. Naliehavé problémy životného prostredia predstavujú stimul pre inovácie a môžu vytvárať obchodné príležitosti **a vyššiu konkurencieschopnosť a zároveň zabezpečovať trvalo udržateľnejšiu budúcnosť pre budúce generácie.** Európske technologické platformy pre dodávky vody a hygienu a pre trvalo udržateľný chemický priemysel potvrdzujú potrebu akcie na úrovni EÚ a ich výskumné programy sa berú do úvahy v aktivitách uvedených nižšie. Iné platformy (napr. pre stavebníctvo a lesníctvo) sa čiastočne zaoberajú otázkami environmentálnych technológií a taktiež sa berú do úvahy. **Socioekonomické aspekty majú obzvlášť veľký vplyv na vývoj a uvádzanie environmentálnych technológií na trh a ich následné používanie, napr. pri riadení vodných zdrojov. Aktivity budú v každom tematicky relevantnom prípade zohľadňovať socioekonomické aspekty politik a technického vývoja.**

Nižšie sa uvádza niekoľko aktivít²², z ktorých mnohé priamo súvisia s politickými požiadavkami. V prípade výskytu nových politických požiadaviek sa im môže poskytnúť dodatočná podpora. Môže ísť o požiadavky súvisiace napr. s hodnotením politík EÚ z hľadiska trvalej udržateľnosti; pokračovanie akcií v oblasti zmeny klímy vyplývajúcich z Kjótskeho protokolu a nových politík v oblasti životného prostredia ako napr. **európskej pôdnej stratégie** a politiky, noriem a predpisov v oblasti námornej dopravy.

Aktivity

- **Zmena klímy, znečisťovanie a riziká**
- *Tlak na životné prostredie a klímu:* fungovanie klímy a systému Zeme **vrátane polárnych regiónov;** opatrenia určené na prispôsobenie a zmiernenie; znečisťovanie ovzdušia, pôdy a vody; zmeny zloženia atmosféry a kolobeh vody; **globálne a regionálne** interakcie medzi klímou **a atmosférou,** povrchom súše, **ľadom** a oceánom a dosah na biologickú diverzitu a ekosystémy **vrátane následkov stúpania hladiny morí v pobrežných zónach a dosah na obzvlášť citlivé oblasti, ku ktorým patria napr. horské regióny.**

²² Komplementárny výskum súvisiaci výrobou a využívaním biologických prírodných zdrojov sa rieši v rámci témy „Potravinarstvo, poľnohospodárstvo a biotechnológia“.

- *Životné prostredie a zdravie*: interakcia environmentálnych stresorov s ľudským zdravím vrátane identifikácie zdrojov, **biomonitorovanie výskumu zdravia v súvislosti so životným prostredím, kvality vzduchu v uzavretých priestoroch a prepojenia s prostredím v uzavretých priestoroch, mestským prostredím, emisiami automobilov** a dosahu a nových rizikových faktorov; integrované metódy hodnotenia rizika ~~toxičných~~ **nebezpečných látok** vrátane alternatív k pokusom na zvieratách; kvantifikácia a analýza nákladov a ziskov v oblasti zdravotných rizík životného prostredia a indikátorov stratégií prevencie.
- *Prírodné katastrofy*: zlepšenie predpovedania a integrovaných hodnotení nebezpečenstva, pravdepodobnosti výskytu a rizík súvisiacich s katastrofami spôsobenými geologickým nebezpečenstvom (napr. zemetrasenia, sopky, cunami) a klímou (napr. veterné smršte, **suchá, a povodne, lesné požiare, zosuvy pôdy, lavíny a iné súvisiace katastrofy**) **a ich následky**; vývoj včasných systémov varovania a zlepšenie stratégií prevencie, a zmierňovania **a riadenia škôd, tiež v rámci multifunkčnej koncepcie**.
- **Trvalo udržateľné riadenie zdrojov**
 - *Uchovávanie a trvalo udržateľné riadenie prírodných a človekom vytvorených zdrojov* **a biologickej diverzity**; ekosystémy; riadenie vodných zdrojov; odpadové hospodárstvo a prevencia; ochrana a riadenie biologickej diverzity **vrátane kontroly invazívnych cudzokrajných druhov**, ochrana pôdy, ochrana morského dna, **lagún** a pobrežných oblastí, zákroky proti rozširovaniu púští a znehodnocovaniu pôdy, **ochrana krajiny; trvalo udržateľné využívanie a správa lesov**; správa lesov, trvalo udržateľné riadenie a plánovanie mestského prostredia **vrátane postindustriálnych zón**; správa dát a informačné služby; hodnotenie a predpovede súvisiace s prírodnými procesmi.
 - *Rozvoj ~~Správa~~ morského prostredia*: dosah ľudskej činnosti na morské prostredie a jeho zdroje; znečisťovanie a eutrofizácia regionálnych morských vôd a pobrežných oblastí; hlbokomorské ekosystémy; hodnotenia trendov morskej biologickej diverzity, procesov súvisiacich s ekosystémami a morských prúdov; geológia morského dna. **Vývoj stratégií, koncepcií a nástrojov trvalo udržateľného využívania oceánu a jeho zdrojov**.
- **Environmentálne technológie**
 - *Environmentálne technológie na pozorovanie, simuláciu, prevenciu, zmierňovanie, prispôsobovanie, sanáciu a obnovu prírodného a človekom vytvoreného prostredia*: súvisiace s vodou, podnebím, ovzduším, morským, mestským a vidieckym prostredím, pôdou, odpadovým hospodárstvom, recykláciou, čistými výrobnými postupmi **a trvalo udržateľnými výrobkami**, bezpečnosťou chemických látok ~~a ochranou kultúrneho dedičstva a zastavaným prostredím~~.
 - **Ochrana, uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva vrátane životného priestoru človeka, podpora integrácie kultúrneho dedičstva do mestského prostredia**.
 - *Hodnotenie technológií, overovanie a testovanie*: metódy a nástroje hodnotenia postupov, technológií a výrobkov z hľadiska rizík pre životné prostredie a životný cyklus **vrátane alternatívnych stratégií testovania a najmä metód testovania priemyselných chemických látok, pri ktorých sa nevyužívajú zvieratá**; podpora trvalo udržateľného

chemického priemyslu, lesnícka sektorová technológia, dodávok vody a platforiem pre hygienu²³, vedecko-technické aspekty budúceho programu overovania a testovania európskych environmentálnych technológií, ktoré dopĺňajú nástroje hodnotenia tretích strán.

- **Nástroje na pozorovanie a hodnotenie Zeme**

- Systémy na pozorovanie Zeme a oceánov a metódy monitorovania životného prostredia a trvalo udržateľného rozvoja: prispievajú k vývoju a integrácii systémov pozorovania z hľadiska otázok životného prostredia a trvalej udržateľnosti v rámci systému GEOSS (ktorý dopĺňa GMES); interoperability medzi systémami a optimalizácia informácií na pochopenie, modelovanie a predpovedanie fenoménov životného prostredia, ako aj na hodnotenie, skúmanie a riadenie prírodných zdrojov.
- *Prognostické metódy a nástroje na hodnotenie* trvalo udržateľného rozvoja, ktoré zohľadňujú rôzne etapy pozorovania, modelovanie prepojení medzi hospodárstvom/životným prostredím/spoločnosťou vrátane trhovo orientovaných nástrojov, externých účinkov, hraničných hodnôt a budovanie vedomostnej základne a metodík hodnotenia trvalo udržateľného dosahu v kľúčových oblastiach, ako sú napr. využívanie pôdy a otázky mora; rozvoj miest, sociálne a hospodárske napätie súvisiace so zmenou klímy.

7. Doprava (vrátane vzdušnej dopravy)

Cieľ

Vyvíjať na základe technického a prevádzkového pokroku a na základe európskej dopravnej politiky integrované, bezpečné, ekologickejšie a inteligentnejšie celoeurópske dopravné systémy, z ktorých budú mať prospech všetci občania a spoločnosti, ktoré sú ohľaduplné voči životnému prostrediu a prírodným zdrojom a zabezpečovať a ďalej rozvíjať konkurencieschopnosť vedúce postavenie, ktorú európske podniky získali na globálnom trhu.

Odôvodnenie

Doprava je jednou zo silných stránok Európy – odvetvie leteckej dopravy prispieva do HDP EÚ 2,6 % (3,1 milióna pracovných miest) a oblasť pozemnej dopravy produkuje 11 % HDP EÚ (zamestnáva cca 16 miliónov osôb). Doprava je však zodpovedná za 25 % všetkých emisií CO₂, z čoho vyplýva absolútna potreba zmeniť systém na ekologickejší s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľnejšie dopravné vzorce a kompatibilitu s mierou rastu v zmysle Bielej knihy „Európska dopravná politika na rok 2010: Čas rozhodnutia“²⁴.

Rozšírenie (rozloha sa zvýšila o 25 % a populácia o 20 %) a hospodársky rozvoj EÚ predstavujú novú výzvu v oblasti účinnej prepravy osôb a tovaru nákladovo efektívnym a trvalo udržateľným spôsobom. Doprava priamo súvisí aj s ostatnými dôležitými politikami ako napr. obchod, hospodárska súťaž, životné prostredie, zamestnanosť, kohézia, energetika, bezpečnosť a vnútorný trh. Investície do RTD v rámci dopravného priemyslu EÚ sú

²³ Výskumné programy týchto príslušných európskych technologických platforiem sa vezmú do úvahy v rámci iných aktivít.

²⁴ KOM(2001) 370.

nevyhnutným predpokladom na zabezpečenie výhod na globálnych trhoch²⁵ z hľadiska technickej konkurencieschopnosti. Aktivity na európskej úrovni budú tiež motiváciou na reštrukturalizáciu priemyslu vrátane integrácie dodávateľského reťazca a niektorých konkrétnych MSP.

Výskumné programy vypracované európskymi technologickými platformami²⁶ podporujú nový pohľad na dopravné systémy, ktorý zohľadňuje interakciu dopravných prostriedkov, dopravných sietí a využívania dopravných služieb, ktorú možno vyvinúť len na európskej úrovni. Náklady na RTD vo všetkých týchto oblastiach podstatne narastajú a je potrebná kolaboratívna aktivita na úrovni EÚ, aby sa dosiahlo „kritické množstvo“ rozličných subjektov, ktoré sa venujú RTD a môžu riešiť otázky rozsahu a multidisciplinárne otázky nákladovo efektívnym spôsobom a zároveň sa venovať aj politickým, technickým a socioekonomickým otázkam, ku ktorým patria napr. „čistý a bezpečný dopravný prostriedok“ budúcnosti, interoperabilita a intermodalita s osobitným dôrazom na vodnú a železničnú dopravu, dostupnosť, bezpečnosť, kapacitu a účinky na životné prostredie v rozšírenej Európskej únii. Pri implementácii európskych politík bude podstatný aj vývoj technológií na podporu systému Galileo a jeho aplikácií.

Témy a aktivity uvedené nižšie sa vyznačujú vysokou dôležitosťou z hľadiska priemyslu a zohľadňujú požiadavky tvorcov politiky integrovaným spôsobom tak, že zahŕňajú hospodárske, sociálne a environmentálne aspekty dopravnej politiky. Okrem toho sa budú podporovať existujúce aj nové politické požiadavky, napr. rozvoj politiky v oblasti námornej dopravy alebo implementácia európskeho jednotného vzdušného priestoru.

Aktivity

• Vzdušná a letecká doprava

- *Ekologickejšia letecká doprava:* znižovanie emisií vrátane skleníkových plynov a znižovanie hluku, zapracovanie výskumných prác v oblasti motorov a alternatívnych palív, štruktúr a nových modelov lietadiel, prevádzka letísk a riadenie dopravy.
- *Zvyšovanie časovej efektívnosti:* zlepšenie letového poriadku s dôrazom na inovatívne systémy riadenia leteckej dopravy v súlade s účinnou implementáciou politiky jednotného vzdušného priestoru, ktorá integruje komponenty vzdušnej, pozemnej a vesmírnej dopravy, optimalizácia dopravného toku a zvýšenie autonómie leteckých dopravných prostriedkov.
- *Zabezpečovanie spokojnosti a bezpečnosti zákazníkov:* zlepšenie pohodlia pasažierov, inovatívne služby na palube a efektívnejšie odbavovanie pasažierov; zlepšenie všetkých aspektov leteckej dopravy; väčší výber leteckých dopravných prostriedkov od veľkých po menšie, pre ktoré existujú rôzne spôsoby využitia.

²⁵ Európsky letecký priemysel investuje 14 % svojho obratu do výskumu, európsky automobilový priemysel takmer 5 % svojho obratu a výhoda lodiarkeho priemyslu EÚ z hľadiska konkurencieschopnosti závisí výlučne od výskumu a vedeckého vývoja.

²⁶ ACARE: Advisory Council for Aeronautics Research in Europe (Poradný výbor pre výskum v oblasti leteckej dopravy v Európe). Bol spustený v roku 2001 a je to prvý príklad funkčnej technologickej platformy; ERRAC: European Rail Research Advisory Council (Európsky poradný výbor pre výskum v oblasti železničnej dopravy); ERTRAC: European Road Transport Research Advisory Council (Európsky poradný výbor pre výskum v oblasti cestnej dopravy); technologická platforma WATERBORNE.

- *Zlepšenie nákladovej efektívnosti:* zníženie nákladov súvisiacich s vývojom výrobkov, výrobných a prevádzkových nákladov s dôrazom na **inovatívnu a nulovú potrebu údržby, opravu a kontrolu,** letecké dopravné prostriedky, zvýšené využívanie automatizácie a simulácie.
- *Ochrana leteckých dopravných prostriedkov a pasažierov:* zlepšenie ochranných opatrení pre pasažierov, posádku, letecké dopravné prostriedky a systémy, ako napr. zlepšené metódy získavania a identifikácie dát, zabezpečovanie leteckých dopravných prostriedkov voči útokom, automatický návrat leteckého dopravného prostriedku do bezpečného stavu a zlepšený dizajn leteckých dopravných prostriedkov z hľadiska bezpečnosti.
- *Letecká doprava budúcnosti:* riešenie dlhodobej otázky letectva radikálnymi, ekologicky účinnými, **dostupnými** a inovatívnymi kombináciami technológií, ktoré by mohli viesť k významnému pokroku v oblasti leteckej dopravy.
- **Trvalo udržateľná pozemná doprava (železničná, cestná a vodná doprava)**
 - *Ekologickejšia letecká doprava:* zníženie znečisťovania životného prostredia a hlučnosti **vrátane skleníkových plynov pomocou technických a socioekonomických prostriedkov;** vývoj čistých a účinných motorov **a pohonov,** vrátane hybridných technológií a využívania alternatívnych palív v dopravných aplikáciách, **najmä vodíkových a palivových článkov, s prihliadnutím na otázky nákladovej efektívnosti a energetickej účinnosti;** stratégie likvidácie dopravných prostriedkov a plavidiel.
 - *Podpora **a zintenzívnenie** prechodu na iný typ prepravy a boj proti dopravným zápcham v dopravných koridoroch:* vývoj **trvalo udržateľných,** inovatívnych intermodálnych a interoperabilných regionálnych a národných dopravných sietí, infraštruktúr a systémov v Európe; internalizácia nákladov; výmena informácií medzi dopravnými prostriedkami/plavidlami a dopravnou infraštruktúrou; optimalizácia kapacity infraštruktúry; **stratégie prechodu na iný typ prepravy na podporu energeticky účinných dopravných prostriedkov.**
 - *Zabezpečovanie trvalo udržateľnej **a dostupnej** mestskej mobility **pre všetkých občanov vrátane znevýhodnených skupín obyvateľstva;*** inovatívne organizačné schémy a ekologické a bezpečné **menej znečisťujúce** dopravné prostriedky, nové **vysoko kvalitné** spôsoby hromadnej dopravy a racionalizácia osobnej dopravy, komunikačná infraštruktúra, integrované plánovanie mestskej výstavby a dopravy **aj v súvislosti s rastom a zamestnanosťou.**
 - *Zvyšovanie bezpečnosti:* ako prirodzená súčasť dopravného systému pre vodičov, pasažierov, prevádzkový personál, cyklistov, chodcov **a tovar** pri navrhovaní **a prevádzke** dopravných prostriedkov, plavidiel, **infraštruktúr** a v rámci celého dopravného systému.
 - *Zvyšovanie konkurencieschopnosti:* zlepšenie procesov navrhovania; vývoj pokrokových technológií pohonu, dopravných prostriedkov **a plavidiel;** inovatívne a nákladovo efektívne systémy systémov výroby a výstavby infraštruktúry; integrovateľné architektúry.
- **Podpora Európskeho globálneho satelitného navigačného systému (Galileo) a EGNOS:** presná služby navigácie a načasovania určené pre rôzne odvetvia; účinné využívanie satelitnej navigácie a podpora stanovenia druhej generácie technológií **a aplikácií.**

8. Socioekonómia a humanitné vedy

Cieľ

Vytvárať hlbšie a spoločné porozumenie komplexných a navzájom prepojených hospodárskych otázok, ktoré musí Európa riešiť, ku ktorým patria napr. rast, zamestnanosť a konkurencieschopnosť, sociálna kohézia, porozumenie medzi rôznymi kultúrami, sociálne, kultúrne a vzdelávacie otázky v rozšírenej EÚ, a—trvalá udržateľnosť, kvalita života, demografické zmeny, migrácia a integrácia a vzájomná globálna prepojenosť, najmä v záujme zabezpečovania kvalitnejšej vedomostnej základne pre politiku v príslušných oblastiach a v záujme dosiahnutia špecifického cieľa rozvoja predpokladov modernej trvalo udržateľnej spoločnosti.

Odôvodnenie

Európa má silnú a vysoko kvalitnú výskumnú základňu v oblasti socioekonomiky, socio-kultúrnych a humanitných vied. Rozmanitosť prístupov v rámci EÚ v hospodárskej, sociálnej, politickej a kultúrnej oblasti zabezpečuje výborné podmienky pre výskum v týchto oblastiach na úrovni EÚ. Existuje vysoká európska pridaná hodnota kolaboratívneho výskumu, ktorá reaguje na európske socioekonomické otázky v uvedených oblastiach. Po prvé, príslušné otázky a problémy majú vysokú prioritu na európskej úrovni EÚ—a sú predmetom politik Spoločenstva EÚ. Po druhé, komparatívny výskum vykonávaný ~~≠ niekoľkých alebo všetkých krajinách~~ v rámci celej EÚ alebo v iných krajinách predstavuje mimoriadne účinný nástroj a ponúka významné príležitosti na učenie, ktoré presahujú hranice krajín a regiónov.

Po tretie, výskum na úrovni EÚ má mimoriadne výhody, keďže umožňuje celoeurópsky zber dát a používanie rôznych uhlov pohľadu na problémy, ktoré sú potrebné na pochopenie komplexných otázok. Napokon, budovanie čisto európskej socioeconomickej vedomostnej základne týkajúcej sa týchto kľúčových otázok významne prispeje k propagácii ich spoločného pochopenia v rámci celej Európskej únie a najmä zo strany európskych občanov.

Aktivity, ktoré sa majú podporovať, sú uvedené nižšie, a očakáva sa, že významnou mierou prispievajú k zlepšeniu formulácie, realizácie, dosahu a hodnotenia politiky a definícií regulačných opatrení v rôznych oblastiach, ku ktorým patria napr. politika v oblasti hospodárstva, sociálnych vecí, vzdelávania a odbornej prípravy, kultúry, rovnosti pohlaví, podnikania, medzinárodného obchodu, spotrebiteľov, zahraničných vzťahov, spravodlivosti a vnútorných záležitostí—vedecko-technických a úradných štatistík, ako aj k vytvoreniu priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Okrem toho sa získajú príležitosti na riešenie nových socioekonomických otázok, ako aj na výskum týkajúci sa nových alebo nepredvídateľných politických požiadaviek. Na diskusiu o budúcich výskumných programov možno používať aj sociálne platformy.

Aktivity

- **Rast, zamestnanosť a konkurencieschopnosť v znalostnej spoločnosti:** vývoj a integrácia výskumu otázok týkajúcich sa rastu, socioeconomickej stability, zamestnanosti a konkurencieschopnosti v súvislosti s témami, ku ktorým patria—od inovácie, vzdelávanie vrátane celoživotného vzdelávania a úloha vedeckých a iných poznatkov a nehmotného tovaru v globálnom rozsahu, mládež a politika v oblasti

mládeže, prispôsobenie politiky pracovného trhu a až po národné inštitucionálne rámcové podmienky.

- **Spájanie hospodárskych, sociálnych a environmentálnych cieľov z európskeho hľadiska:** riešením dvoch kľúčových a vysoko prepojených otázok ďalšieho kontinuálneho vývoja európskych socioekonomických modelov a hospodárskej, a sociálnej a regionálnej kohézie v rozšírenej Európe s prihliadnutím na trvalú udržateľnosť a ochranu životného prostredia, trvalo udržateľné plánovanie mestskej výstavby, otázky energetiky, úloha miest a mestských konglomerácií, ako aj socioekonomické dôsledky európskej politiky a legislatívy.
- **Hlavné trendy v spoločnosti a ich dôsledky:** napr. demografické zmeny vrátane starnutia populácie a jeho vplyvu na dôchodkové systémy, a migrácia a integrácia, analýza dôsledkov demografických zmien pre rozvoj miest; životný štýl, práca, rodina, zosúladenie pracovného a rodinného života, otázky rovnosti pohlaví, situácia ľudí so zdravotným postihnutím, zdravie a kvalita života; hospodárske a iné aspekty ochrany spotrebiteľov; nerovnosť; kriminalita; úloha obchodu v spoločnosti a rôznorodosť populácie, etnická príslušnosť, náboženská pluralita, kultúrne interakcie, multikultúrne otázky a otázky súvisiace s ochranou základných práv a bojom proti rasizmu a netolerancii, ako aj akýmkoľvek prejavom diskriminácie.
- **Európa vo svete:** pochopenie zmien interakcií a vzájomnej prepojenosti vrátane vzťahov medzi rôznymi kultúrami, medzi svetovými regiónmi vrátane rozvojových regiónov, ako aj ich dôsledky pre príslušné regióny, v prvom rade Európu, vysporiadanie sa s novými hrozbami a rizikami bez toho, aby to negatívne ovplyvnilo ľudské práva, slobodu, prosperitu a podpora mieru.
- **Občania v Európskej únii:** v rámci budúceho vývoja rozšírenej EÚ riešenie otázok vzniku pocitu spoluzodpovednosti za demokraciu a aktívna a rovnocenná účasť ľudí v Európe, účinná a demokratická správa vecí verejných na všetkých úrovniach vrátane verejných financií a so zapojením občianskej spoločnosti; výskum ako aj v záujme budovania vzájomného porozumenia a úcty k európskej rozmanitosti a k tomu, čo nás spája v oblasti kultúry, náboženstiev, kultúrneho dedičstva, inštitúcií vrátane právnych systémov, dejín, jazykov a hodnôt, ktoré sú stavebnými kameňmi multikultúrnej európskej identity a multikultúrneho európskeho dedičstva.
- **Socioekonomické a vedecké ukazovatele:** ich využívanie v politike a implementácia a monitorovanie tohto využívania, zlepšovanie existujúcich ukazovateľov, metód ich analýzy a vývoj nových ukazovateľov na tento účel a na hodnotenie výskumných programov vrátane ukazovateľov vychádzajúcich z úradných štatistík.
- **Prognostické činnosti** týkajúce sa dôležitých vedeckých, technických a súvisiacich socioekonomických otázok, ku ktorým patria napr. budúce demografické trendy a globalizácia poznatkov, šírenie poznatkov a vývoj výskumných systémov, ako aj budúci vývoj v prioritných oblastiach výskumu, vo vedeckých disciplínach a medzi nimi.

9. Bezpečnosť a vesmír

Cieľ

Vyvíjať technológie a poznatky zamerané na budovanie kapacít potrebných na zabezpečovanie bezpečnosti občanov, napr. pred hrozbou terorizmu, prírodnými katastrofami a zločinom a zároveň dodržiavať základné ľudské práva a rešpektovať súkromie; zabezpečovať optimálne a zosúladené využívanie dostupných technológií v prospech európskej civilnej bezpečnosti a podporovať spoluprácu poskytovateľov a používateľov riešení v oblasti civilnej bezpečnosti, čím sa zlepší konkurencieschopnosť európskeho bezpečnostného priemyslu a získajú sa výsledky výskumu orientovaného na úlohy v záujme zníženia počtu nedostatkov v oblasti bezpečnosti, ako aj zabezpečenia transparentnosti a zodpovednosti.

Podpora európskeho vesmírneho programu, ktorý sa sústreďí na aplikácie ako napr. GMES, ktoré predstavujú výhody pre občanov a konkurencieschopnosť vesmírneho priemyslu. To prispeje k rozpracovaniu európskej politiky v oblasti výskumu vesmíru a doplní úsilie členských štátov a ostatných kľúčových zainteresovaných strán vrátane Európskej vesmírnej agentúry.

9.1 Bezpečnosť

Odôvodnenie

Bezpečnosť v Európe je nevyhnutným predpokladom prosperity a slobody. Bezpečnostná stratégia EÚ: „Bezpečná Európa v lepšom svete“, ktorú prijala Európska rada, vychádza z potreby rozsiahlej bezpečnostnej stratégie, ktorá zahŕňa bezpečnostné opatrenia v civilnej sfére aj vo sfére obrany.

Výskum súvisiaci s bezpečnosťou predstavuje dôležitú oporu spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, ako aj dôležitú pomoc pri dosiahnutí vysokej úrovne bezpečnosti v priestore spravodlivosti, slobody a bezpečnosti²⁷ ~~v rámci EÚ~~, v zmysle Haagskeho programu. Prispeje aj k vývoju technológií a schopností pri podpore iných politik Spoločenstva EÚ v oblastiach, ku ktorým patrí napr. doprava, civilná ochrana, energetika, životné prostredie a zdravotníctvo. Na výskum v oblasti bezpečnosti sú nevyhnutné špecifické pravidlá implementácie, ktoré zohľadňujú jeho osobitný charakter.

Existujúce výskumné aktivity súvisiace s bezpečnosťou v Európe sa vyznačujú roztrieštenosťou úsilia, chýbajúcim kritickým množstvom potrebného rozsahu a chýbajúcimi prepojeniami a interoperabilitou. Európa potrebuje zvýšiť koherentnosť svojho úsilia rozvíjaním účinných inštitucionálnych postupov a motivovaním rôznych národných a medzinárodných zainteresovaných strán k spolupráci a koordinácii s cieľom vyhnúť sa duplicite a čo možno najviac využívať súčinnosť. Výskum v oblasti bezpečnosti na úrovni Spoločenstva bude výlučne civilne orientovaný a bude sa sústreďovať na aktivity, ktoré predstavujú jasnú pridanú hodnotu v porovnaní s výskumom na národnej úrovni. V dôsledku toho výskum v oblasti civilnej bezpečnosti na úrovni Spoločenstva zvýši konkurencieschopnosť európskeho bezpečnostného priemyslu. Vzhľadom na to, že existujú technológie s dvojítmym využitím, bude v záujme zabezpečenia komplementarity potrebná úzka koordinácia s aktivitami Európskej obrannej agentúry (EDA).

Výskum v oblasti bezpečnosti by sa mal sústreďovať na kapacity Únie v oblasti dozoru, šírenia informácií a vedomostí o hrozbách a nehodách, ako aj na systémy lepšieho

²⁷ Prevencia teroristických útokov a pripravenosť a reakcie na ne, KOM(2004) 698, 700, 701, 702; program Solidarita/program CBRN.

hodnotenia a kontroly situácií prostredníctvom intenzívnejšieho využívania spoločných systémov IKT pri rôznych operáciách. Výskum by sa mal organizovať tak, aby prispieval k spoločnému obrannému trhu v Európe.

Pri vypracúvaní pravidiel účasti by sa malo brať do úvahy odporúčanie skupiny na vysokej úrovni pre výskum v oblasti obrany z marca 20004 a zistenia Európskej poradnej rady pre výskum bezpečnosti. Mali by sa rešpektovať osobitné požiadavky týkajúce sa zachovávania dôverného charakteru, ale nemalo by dochádzať k zbytočnému obmedzovaniu transparentnosti výsledkov výskumu. Okrem toho je potrebné určiť oblasti, v ktorých je možné zachovať súčasnú mieru transparentnosti výsledkov výskumu.

Nižšie uvedené aktivity, ktoré nesúvisia s obranou, budú dopĺňať a integrovať výskum orientovaný na technológiu a systémy, ktorý je dôležitý z hľadiska civilnej bezpečnosti, hoci sa vykonáva v rámci iných tém. Budú sa sústreďovať na úlohy a vyvíjať technológie a kapacity, ktoré sú potrebné na konkrétne bezpečnostné úlohy. Sú navrhnuté pružne, aby zahŕňali aj zatiaľ neznáme bezpečnostné hrozby, ktoré by sa mohli objaviť v budúcnosti, ako aj prípadné súvisiace politické požiadavky, motivujú plodnú výmenu a preberanie existujúcich technológií pre sektor civilnej bezpečnosti. V rámci európskeho výskumu v oblasti bezpečnosti sa bude podporovať aj vývoj mnohoúčelových technológií s cieľom maximalizovať rozsah ich využívania.

Aktivity

- **Ochrana pred terorizmom a zločinom:** poskytovanie technických riešení v oblasti civilnej ochrany vrátane biologickej bezpečnosti a na rozpoznávanie nebezpečenstva (napr. CBRN) a ochrany pred nebezpečenstvom vyplývajúcim zo zločinu a pred teroristickými útokmi, zločinu, ako aj na ich prevenciu, identifikáciu, ochranu pred nimi a neutralizáciu a obmedzovanie ich účinkov.
- **Bezpečnosť infraštruktúr a služby:** analýza a zabezpečovanie existujúcich a budúcich verejných a súkromných kritických/sieťovo prepojených infraštruktúr (napr. v sektore dopravy, energetiky, IKT), systémov a služieb (vrátane finančných a administratívnych služieb).
- **Dozor v oblasti spravodajských služieb a bezpečnosť hraníc:** dôraz na technológie a kapacity na účely zvýšenia efektívnosti a účinnosti všetkých systémov, zariadení, nástrojov, postupov a metód rýchlej identifikácie potrebných na zvýšenie bezpečnosti európskych pozemných a morských hraníc vrátane otázok kontroly a sledovania hraníc.
- **Obnovovanie technickej a všeobecnej bezpečnosti v krízových situáciách:** dôraz na technológie poskytujúce prehľad a na podporu rôznych opatrení určených na zvládanie núdzových situácií (napr. civilná ochrana, humanitárna pomoc, prírodné katastrofy a záchranné úlohy, podpora SZBP) a na otázky, ku ktorým patrí napr. koordinácia a komunikácia medzi organizáciami, rozčlenené architektúry a ľudský faktor.

Uvedené štyri oblasti sa budú podporovať v rámci nasledujúcich tém, ktoré majú prierezovejší charakter:

- Integrácia, vzájomná prepojitelnosť a interoperabilita bezpečnostných systémov: spravodajské služby, zber informácií a civilná bezpečnosť, v rámci ktorých sa kladie

dôraz na technológie na zvyšovanie interoperability systémov, zariadení, služieb a postupov vrátane informačných štruktúr orgánov činných v trestnom konaní, požiarnych infraštruktúr, infraštruktúr civilnej obrany a zdravotníctva, ako aj na spoľahlivosť, organizačné aspekty, ochranu dôverného charakteru a integrity údajov a výsledovateľnosť všetkých transakcií a operácií. Prioritou je zvýšená integrácia a interoperabilita, aby Únia mohla naplno využívať výsledky dosiahnuté vo všetkých uvedených oblastiach.

- **Veda a spoločnosť:** výskum orientovaný na úlohy sa bude sústreďovať na socioekonomické analýzy kultúrnych, sociálnych, politických a hospodárskych rozmerov a dôsledkov terorizmu a zločinnosti, význam humánnych hodnôt, tvorbu politiky, prípravu scenárov a aktivity súvisiace s: psychológiou terorizmu a jeho spoločenským prostredím, vnímaním bezpečnosti zo strany občanov, etikou, ochranou súkromia a analýzou spoločenských prognóz a systémových rizík. Výskum sa bude sústreďovať aj na technológie, ktoré ponúkajú väčšiu ochranu súkromia a slobôd, ako aj na slabé miesta a nové hrozby a zvládanie a hodnotenie prípadných následkov.
- **Koordinácia a štruktúra bezpečnostného výskumu:** koordinácia európskeho a medzinárodného úsilia v oblasti bezpečnostného výskumu a budovania súčinnosti medzi civilným, bezpečnostným a obranným výskumom, zlepšenie právnych podmienok a podpora optimálneho využívania existujúcich infraštruktúr.

9.2 Vesmír

Odôvodnenie

EÚ Spoločenstvo môže v tejto oblasti prispievať k jasnejšiemu stanoveniu spoločných cieľov vychádzajúcich z požiadaviek používateľov a politických cieľov; ku koordinácii aktivít s cieľom vyhnúť sa duplicitě a maximalizovať interoperabilitu; k lepšej nákladovej efektívnosti a k stanoveniu noriem. Verejné orgány a subjekty prijímajúce politické rozhodnutia sú dôležitými potenciálnymi používateľmi a európsky priemysel bude mať taktiež úžitok z dobre stanovenej európskej politiky v oblasti vesmírnych letov realizovanej v rámci európskeho vesmírneho programu a čiastočne s podporou navrhovaných akcií v oblasti výskumu a technického vývoja. Akcie na európskej úrovni sú taktiež potrebné na podporu politických cieľov Spoločenstva EÚ, napr. v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva, rybného hospodárstva, životného prostredia, zdravotníctva, telekomunikácií, bezpečnosti, dopravy, ako aj na zabezpečenie toho, aby pri regionálnej a medzinárodnej spolupráci Európa vystupovala ako partner, ktorého je potrebné brať vážne.

Za posledných 40 rokov Európa vyvinula na národnej úrovni a prostredníctvom ESA vynikajúce technické kapacity. Udržiavanie konkurencieschopného priemyslu (vrátane výrobcov, poskytovateľov služieb a prevádzkovateľov) si vyžaduje nový výskum a technológie. Aplikácie vesmírnych letov prinášajú občanom veľký úžitok, lebo majú vplyv aj na vývoj civilných technológií a sú nevyhnutnou súčasťou spoločnosti založenej na vyspelej technike.

Aktivity uvedené nižšie majú za cieľ: účinné využívanie možností vesmíru (v spolupráci s aktivitami in situ vrátane aktivít na palube leteckých dopravných prostriedkov) na zavedenie aplikácií, menovite GMES (Global Monitoring for Environment and Security - globálne monitorovanie životného prostredia a bezpečnosti) a ich prínos k presadzovaniu práva v politikách EÚ Spoločenstva; ako aj prieskum vesmíru, ktorý umožňuje medzinárodnú spoluprácu a prevratné technické objavy, ako aj nákladovo efektívne úlohy; využívanie a

prieskum vesmíru podporovaný aktivitami, ktoré zabezpečujú Európskej únii zohrávať strategickú úlohu. Tieto aktivity budú dopĺňať iné akcie, ktoré sú súčasťou programu pre konkurencieschopnosť a inovácie a programu pre vzdelávanie a odbornú prípravu. Rovnako dôjde k maximalizácii úžitku nižšie uvedených aktivít pre verejnú politiku vrátane dodatočnej podpory pre prípadné nové politické požiadavky, napr.: riešenia pre rozvojové krajiny založené na vesmírnych technológiách a využívanie nástrojov a metód na pozorovanie vesmíru na podporu rozvoja politik Spoločenstva.

Aktivity

- **Aplikácie založené na vesmírnych technológiách v službách európskej spoločnosti**
 - GMES: vývoj satelitných systémov a systémov in situ určených na monitorovanie a včasné varovanie, aj v záujme ochrany obyvateľstva, a technik súvisiacich so správou životného prostredia a bezpečnosťou (vrátane zásahov v prípade prírodných katastrof) a ich integrácia s komponentmi umiestnenými na zemi, na mori a vo vzduchu, podpora integrácie, harmonizácie, využívania a poskytovania údajov GMES (satelitných aj in situ, umiestnenými na zemi, na mori a vo vzduchu) a služieb.
 - Inovatívne satelitné komunikačné služby bezproblémovo integrované do globálnych elektronických komunikačných sietí pre občanov a podniky v aplikačných sektoroch, ku ktorým patria civilná ochrana, elektronická verejná správa („eGovernment“), telemedicína, televízne vzdelávanie, cestovný ruch a voľný čas, osobná navigácia, riadenie flotily, poľnohospodárstvo a lesníctvo, meteorológia, ako aj používatelia vo všeobecnosti.
 - Vývoj monitorovacích technológií a systémov na minimalizáciu slabých miest služieb založených na vesmírnych technológiách a na prispievanie k dohľadu nad vesmírom.
 - Vývoj systémov založených na vesmírnych technológiách určených na prevenciu a riadenie rizika a všetky druhy núdzových situácií, ktorými sa zvyšuje konvergencia so systémami, ktoré nie sú založené na vesmírnych technológiách.
- **Prieskum vesmíru**
 - ~~Prispievanie k medzinárodným iniciatívam.~~ Maximalizácia vedeckého prínosu prostredníctvom súčinnosti s Európskou vesmírnou agentúrou a členskými štátmi; iniciatívy vesmírnych agentúr v oblasti prieskumu vesmíru; uľahčovanie prístupu k vedeckým údajom.
 - Koordinácia úsilia v záujme vývoja teleskopov a detektorov umiestnených vo vesmíre, ako aj v záujme analýzy údajov vo vesmírnych vedách.
- **RTD na zvýšenie prítomnosti vo vesmíre**
 - Výskum a vývoj v oblasti vesmíru zameraný na dlhodobé potreby vrátane vesmírnej dopravy; technológia; výskumné aktivity na zvýšenie konkurencieschopnosti a nákladovej efektívnosti európskeho sektora vesmírnej technológie. ~~dopravy~~
 - Vesmírne vedy vrátane biomedicíny a biovied vo vesmíre.

II IDEY

Cieľ

Tento program sa zameriava na zlepšenie dynamiky, tvorivosti a excelentnosti európskeho výskumu v záujme posúvania hraníc poznania. Jeho realizácia sa bude opierať o „bádateľské“ výskumné projekty vo všetkých oblastiach uskutočňované jednotlivými skupinami, ktoré si na európskej úrovni navzájom konkurujú. Projekty budú financované na základe hodnotenia návrhov predložených výskumnými pracovníkmi zo súkromného aj verejného sektora na tému podľa ich vlastného výberu, po hodnotení „peer review“ s uplatnením výlučného kritéria najvyššej kvality. Výsledky výskumu sa oznámia a sprístupnia v súlade s pravidlami účasti a šírenia.

Odôvodnenie

Bádateľský výskum na hraniciach súčasného poznania, ktorý sa v rámci aktivít vo všeobecnosti chápe ako „základný výskum“, je kľúčovou hybnou silou pokroku v majetkovej a sociálnej oblasti, pretože otvára nové príležitosti pre vedecko-technické napredovanie a zároveň pomáha pri dosahovaní nových vedomostí vedúcich k ich budúcemu praktickému využitiu a uplatneniu na trhu.

Napriek mnohým úspechom a významným výkonom v početných oblastiach sa Európe nedarí naplno využívať svoj výskumný potenciál a zdroje a nutne potrebuje zlepšiť svoj vedomostný potenciál a premeniť ho na hodnoty a rast v hospodárskej a sociálnej oblasti.

Kľúčovou súčasťou Európskeho výskumného priestoru, slúžiacej ako doplnok k iným aktivitám na úrovni EÚ a jednotlivých členských štátov, je celoeurópska konkurencieschopná mechanizmus štruktúra financovania (ktorá slúži ako doplnok, a nie náhrada národného financovania) výskumu na hraniciach súčasného poznania uskutočňovaného jednotlivými výskumnými tímami, ktorý môže mať národný alebo nadnárodný charakter. Vďaka tejto štruktúre financovania sa posilní dynamika a príťažlivosť Európy, či už z hľadiska uznania zo strany najvýznamnejších výskumných pracovníkov Európy a tretích krajín, ako aj z hľadiska priemyselných investícií.

Aktivity

Táto akcia sa vzťahuje na najslubnejšie a najprínosnejšie oblasti výskumu a vynikajúce možnosti vedecko-technického pokroku v rámci jednotlivých sektorov vrátane strojárstva, či spoločenských a humanitných vied. Uvedená akcia sa uskutoční bez ohľadu na tematické zamerania uvedené v ostatných oblastiach rámcového programu a počas jej realizácie sa bude pozornosť sústrediť na novú generáciu mladých výskumných pracovníkov, ako aj nové i osvedčené výskumné tímy.

Aktivity Spoločenstva EÚ—v rámci výskumu na hraniciach súčasného poznania bude implementovať Európska rada pre výskum (ERC) pozostávajúca z nezávislej vedeckej rady, ktorú podporuje špecializovaná implementačná štruktúra. ERC budú riadiť pracovníci zamestnaní na tento účel vrátane stálych zamestnancov inštitúcií EÚ, a bude sa zameriavať len na skutočné administratívne potreby v záujme zabezpečenia stability a kontinuity, ktoré sú potrebné na efektívnu správu.

Vedeckú radu tvoria najvyšší predstavitelia európskej vedeckej obce, ktorí konajú samostatne a nezávisle na politických alebo iných záujmoch. Jeho členov vymenúva Komisia na základe nezávislého identifikačného postupu. **Členovia vedeckej rady budú menovaní na funkčné obdobie štyroch rokov, ktoré možno predĺžiť maximálne o ďalšie štyri roky, a to na základe rotačného systému, ktorý bude zárukou kontinuity práce vedeckej rady.** Vedecká rada ~~má~~ okrem iného ~~dohlada~~ **neobmedzenú právomoc rozhodovať o type výskumu, ktorý sa má finančne podporiť, a zároveň je garantom kvality aktivity z vedeckého hľadiska. Medzi jej úlohy patrí predovšetkým vývoj ročného pracovného programu, realizácia hodnotenia „peer review“, ako aj monitorovanie a kontrola kvality implementácie programu z vedeckého hľadiska. Prijme kódex správania, ktorý bude okrem iného obsahovať otázku zamedzenia konfliktov záujmu.**

Ako sa uvádza v ročnom pracovnom programe, za všetky aspekty uplatňovania a implementácie programu bude zodpovedať špecializovaná implementačná štruktúra. V rámci svojej činnosti uskutoční najmä hodnotenie „peer review“ a výberový proces podľa zásad stanovených vedeckou radou a zabezpečí finančné riadenie grantov a jeho príslušné vedecké opodstatnenie. **Náklady na správu a zamestnancov Európskej rady pre výskum (vedecká rada a špecializovaná implementačná štruktúra) budú v súlade so zásadou úsporného a nákladovo efektívneho riadenia. Administratívne náklady by mali byť čo najnižšie a zlučiteľné so zabezpečením zdrojov potrebných na implementáciu vysokej kvality.**

S cieľom posúdiť dosiahnutý pokrok a prispôbiť a skvalitniť postupy vzhľadom na nadobudnuté skúsenosti sa ~~v primeraných časových úsekoch~~ bude **priebežne** skúmať a prehodnocovať implementácia a riadenie uvedenej aktivity. **Vedecká rada bude podávať pravidelné správy Európskemu parlamentu a Rade.**

Európska komisia bude garantom úplnej nezávislosti a bezúhonnosti ERC.

Európska komisia zabezpečí, aby bola implementácia ERC v súlade so zásadami vedeckej excelentnosti, autonómie, výkonnosti a transparentnosti a v úplnom súlade s implementačnými metodickými postupmi stanovenými vedeckou radou.

V rámci predbežného hodnotenia uvedeného v článku 7.2 sa najneskôr v roku 2010 vykoná nezávislé preskúmanie štruktúr a mechanizmov ERC z hľadiska vedeckej excelentnosti, autonómie, výkonnosti a transparentnosti, na ktorom sa bude plne podieľať vedecká rada. Toto preskúmanie sa zameria na výhody a nevýhody štruktúry, ktorá je založená na výkonnej agentúre, a štruktúry podľa článku 171 Zmluvy. Na základe výsledkov tohto preskúmania dôjde k príslušným zmenám štruktúr a mechanizmov. Komisia zabezpečí, aby sa všetky potrebné prípravné práce na prípadný prechod na zmenenú štruktúru uskutočnili a prezentovali čo najrýchlejšie.

Európska rada pre výskum môže uskutočňovať vlastné strategické štúdie na prípravu a podporu svojich operatívnych aktivít. Okrem iného sa môže radiť s európskymi, medzistátnymi a národnými iniciatívami, aby mohla svoje aktivity plánovať na základe ďalšieho výskumu na európskej a národnej úrovni.

III EUDIA

Cieľ

Kvantitatívne a kvalitatívne posilňovať ľudský potenciál v oblasti výskumu a technológií v Európe motivovaním záujmu o povolanie výskumného pracovníka, podporovaním európskych výskumných pracovníkov v rozhodnutí zostať pracovať v Európe, zvyšovaním záujmu výskumných pracovníkov z celého sveta o Európu, ďalším zatráktívňovaním Európy pre najlepších výskumných pracovníkov. Na základe skúseností s akciami „Marie Curie“ v rámci predošlých rámcových programov sa to uskutoční zavedením koherentného súboru akcií „Marie Curie“, najmä s prihliadnutím na európsku pridanú hodnotu, pokiaľ ide o ich štruktúrovaný účinok na Európsky výskumný priestor. Tieto akcie sú zacielené na výskumných pracovníkov vo všetkých stupňoch profesionálneho rastu – vo verejnom aj súkromnom sektore – a to od úvodného školenia zameraného špecificky na mladých ľudí až po celoživotné vzdelávanie a profesionálny rast. Vyvinie sa aj snaha o zvýšenie účasti žien vo výskume, a to podporovaním rovnakých príležitostí v rámci všetkých „akcií Marie Curie“, navrhovaním akcií tak, aby sa zabezpečilo, že výskumní pracovníci môžu dosiahnuť primeranú rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom, ako aj uľahčením nadviazania na výskumnú prácu po prestávke v pôsobení vo výskume.

Odôvodnenie

Základným predpokladom pokroku v oblasti vedy a inovácií, ako aj dôležitým faktorom na získanie a trvalé udržanie investícií v oblasti výskumu realizovaného verejnými aj súkromnými subjektami, je dostatočný počet vysoko kvalifikovaných výskumných pracovníkov. V kontexte rastúcej konkurencie na celosvetovej úrovni naďalej rastie význam rozvoja otvoreného európskeho pracovného trhu v oblasti výskumu bez akýchkoľvek prejavov diskriminácie a význam podpory diverzifikácie schopností a profesionálnych smerovaní výskumných pracovníkov s ohľadom na podporu prínosnej cirkulácie výskumných pracovníkov a ich poznatkov v rámci Európy, ako aj v svetovom meradle. Prijímú sa osobitné opatrenia na motiváciu mladých výskumných pracovníkov a podporu prvých fáz vedeckej kariéry, ako aj opatrenia na zníženie „úniku mozgov“, ako napr. granty na opätovnú integráciu.

Základnou súčasťou Európskeho výskumného priestoru potrebnou na skvalitnenie zázemia a výkonnosti európskeho výskumu je nadnárodná a medzisektorová mobilita, vrátane podpory priemyselnej účasti a vytvárania pracovných miest v oblasti európskeho praktického a akademického výskumu. Medzinárodná spolupráca medzi výskumnými pracovníkmi ostane stredobodom pozornosti, aby sa v rámci tejto aktivity zabezpečila najvyššia kvalita výskumu. Ďalším kľúčovým komponentom je zabezpečenie primeraných pracovných podmienok, či už ide o nezávislosť výskumu, zosúladenie plátov s najlepšimi medzinárodnými normami, alebo starostlivé zabezpečenie, že sa na výskumných pracovníkov vzťahujú systémy sociálneho poistenia. Zvýšením mobility výskumných pracovníkov a posilnením zdrojov inštitúcií, ktoré priťahujú výskumných pracovníkov z iných členských štátov, sa podporia centrá excelentnosti v celej Európskej únii.

Program Ľudia sa bude koordinovať s inými časťami rámcového programu. S cieľom lepšie využiť potenciál Európy stať sa atraktívnejšou pre výskumných pracovníkov vytvoria akcie „Marie Curie“ konkrétna súčinnosť s inými politikami Spoločenstva, napr. v oblasti vzdelávania, kohézie a zamestnanosti. Akcie o prepojení vzdelávania

a kariéry v oblasti vedy, výskumné a koordinačné akcie o nových metódach vzdelávania v oblasti vedy, sú plánované v rámci časti Veda v spoločnosti špecifického programu Kapacity

Aktivity

- **Úvodné školenie výskumných pracovníkov** s cieľom zlepšiť ich profesionálne vyhliadky vo verejnom, ako aj súkromnom sektore, napríklad rozširovaním ich vedeckých a všeobecných vedomostí a schopností **vrátane tých, ktoré súvisia s transferom v oblasti technológií a podnikaním**, ako aj zvyšovaním záujmu mladých pracovníkov o profesionálny rast v oblasti vedy.

To sa uskutoční prostredníctvom sietí „Marie Curie“ s hlavným cieľom prekonať roztrieštenosť úvodných školení a profesionálneho rastu výskumných pracovníkov a posilniť ich na celoeurópskej úrovni. **Plánuje sa podpora najlepších začínajúcich výskumných pracovníkov, aby sa zapojili do osvedčených výskumných tímov, na ktorú bude potrebné vzájomné uznávanie kvality odbornej prípravy, ako aj podpora vzájomného uznávania diplomov a iných certifikátov vydaných v súvislosti s dotknutým programom.** V rámci integrovaných programov odbornej prípravy budú členovia nadnárodných sietí uplatňovať svoje doplnkové právomoci. Podpora bude spočívať v zamestnávaní začínajúcich výskumných pracovníkov, organizácií odbornej prípravy, na ktorých sa budú môcť zúčastniť aj výskumní pracovníci, ktorí nie sú členmi siete, a zriadení dotovaných katedier a/alebo vyšších pozícií v priemysle na účely transferu prenosu vedomostí a dozoru.

- **Celoživotné vzdelávanie a profesionálny rast** na podporu profesionálneho rastu skúsených výskumných pracovníkov. S výhľadom rozširovania a nadobúdania nových poznatkov a schopností alebo s cieľom zlepšovať medziodborové a viacodborové uplatnenie a/alebo mobilitu medzi jednotlivými sektormi sa predpokladá podpora výskumných pracovníkov, ktorí si obzvlášť potrebujú rozšíriť poznatky a schopnosti, výskumných pracovníkov vracajúcim sa k pôsobeniu vo výskume po prestávke a výskumných pracovníkov, ktorí sa po nadnárodnom/medzinárodnom pôsobení opätovne integrujú s perspektívou dlhodobejšieho pôsobenia vo výskumnej pozícii v Európe vrátane krajiny ich pôvodu. Uvedený zámer sa uskutoční vo forme individuálneho štipendia udeleného priamo na úrovni Spoločenstva, ako aj prostredníctvom spolufinancovania v rámci regionálnych, národných alebo medzinárodných programov, **pokiaľ sú splnené kritériá pridanej hodnoty Spoločenstva, transparentnosti a otvorenosti. Kým sa nadobudnú potrebné skúsenosti, bude sa zásada spolufinancovania spočiatku implementovať v obmedzenej miere.**
- **Partnerstvá a prepojenia medzi priemyselnou a akademickou sférou:** Podpora dlhodobějších programov spolupráce medzi organizáciami z akademickej a priemyselnej sféry, predovšetkým MSP, **vrátane tradičných výrobných priemyselných odvetví**, sa zameriava na **podporu medzisektorovej mobility a na** ďalšie odovzdávanie vedomostí prostredníctvom spoločných výskumných partnerstiev, pričom sa v tomto úsilí opiera o skúsených výskumných pracovníkov angažovaných v partnerstvách a čerpá z výmenných medzisektorových stáží pracovníkov a organizovaných akcií.
- **Medzinárodný rozmer** na zvyšovanie kvality európskeho výskumu zvyšovaním záujmu talentovaných výskumných pracovníkov z mimoeurópskych krajín a upevňovanie vzájomne prospešnej výskumnej spolupráce s výskumnými pracovníkmi

z mimoeurópskych krajín. Táto úloha sa vykoná prostredníctvom medzinárodných pobytových štipendií (s povinným pôsobením v materskom prostredí po návrate z takéhoto pobytu), medzinárodných hosťateľských štipendií, či partnerstiev na podporu výmenných pobytov výskumných pracovníkov. Podporovať sa budú aj iniciatívy medzi európskymi organizáciami a organizáciami z krajín susediacich s EÚ a krajín, s ktorými EÚ uzavrela dohodu o vedecko-technickej spolupráci. Do tejto aktivity patria opatrenia proti nebezpečenstvu „úniku mozgov“ z rozvojových a reformných krajín, ako aj opatrenia na vytváranie sietí európskych výskumných pracovníkov pôsobiacich v zahraničí. Tieto akcie sa budú implementovať v súlade s medzinárodnými aktivitami podľa programov Spolupráca a Kapacity.

- **Špecifické akcie** na podporu vytvárania skutočného európskeho pracovného trhu v oblasti výskumu na základe odstraňovania prekážok mobility a zlepšovania profesionálnych vyhliadok výskumných pracovníkov v Európe. **Stimuly pre verejné inštitúcie, aby podporovali mobilitu, kvalitu a kvantitu výskumných pracovníkov, v prípade, keď tieto stimuly jasne spĺňajú kritériá výraznej európskej pridanej hodnoty, otvorenosti a transparentnosti.** Okrem toho sa budú udeľovať ocenenia s cieľom zvýšiť verejné povedomie o akciách Marie Curie a ich cieľoch.

IV KAPACITY

Úlohou tejto časti rámcového programu je zlepšiť fungovanie výskumu a inovácií v celej Európe a zároveň zabezpečiť ich optimálne využitie. Tento cieľ sa dosiahne:

- optimalizáciou využitia a vývoja výskumných infraštruktúr,
- posilnením inovačných možností MSP, ako aj ich schopností využívať prínos výskumu,
- podporou rozvoja regionálnych výskumných zoskupení,
- odhaľovaním výskumného potenciálu v konvergenčných a vzdialených regiónoch EÚ,
- ďalším približovaním vedy k spoločnosti s cieľom vyvážené integrovať vedu a techniku do európskej spoločnosti,
- **podporou koherentného rozvoja politík v oblasti výskumu,**
- horizontálnymi akciami a opatreniami na podporu medzinárodnej spolupráce.

~~Činnosti realizované v tejto časti rámcového programu sa zameriavajú aj na podporu koherentného vývoja politík dopĺňajúcich koordináciu činnosti v rámci programu spolupráce a na zvýšenie úrovne politík a iniciatív Spoločenstva zameraných na zlepšenie komplexnosti a dopadu politík členských štátov. Do tejto oblasti patrí:~~

- ~~— upevňovanie a zvyšovanie úrovne európskeho vedeckého systému vrátane otázok vedeckého poradenstva a expertízy a skvalitňovania riadenia,~~
- ~~— monitorovanie a analýza výskumných verejných politík a priemyselných stratégií,~~
- ~~— koordinácia výskumných politík vrátane iniciatív týkajúcich sa otázok spoločného záujmu uskutočňovaných v rámci nadnárodnej spolupráce na štátnej, prípadne regionálnej úrovni.~~

VÝSKUMNÉ INFRAŠTRUKTÚRY

Cieľ

Optimalizovať využívanie a rozvoj najvýznamnejších výskumných infraštruktúr v Európe a pomáhať pri vytváraní nových výskumných infraštruktúr celoeurópskeho významu vo všetkých oblastiach vedy a techniky, ktoré potrebuje európska vedecká obec na to, aby mohla naďalej zotrvať na poprednom mieste v kontexte napredovania v oblasti výskumu, a vďaka ktorým dochádza k rozširovaniu vedomostnej základne a technologického know-how v oblasti priemyslu.

Odôvodnenie

Vzhľadom na pokrok súvisiaci s rozširovaním vedomostí **a technológií** a ich využívaním neustále rastie význam výskumných infraštruktúr. **Tieto infraštruktúry už získali dôležité postavenie v oblastiach ako energetika, výskum vesmíru alebo fyzika častíc.** Hlavnými oblasťami výskumu sú napríklad zdroje žiarenia, genotypové a spoločenskovedné databanky, observatóriá zaoberajúce sa výskumom životného prostredia a vesmíru, snímacie systémy alebo miestnosti s čistým prostredím (tzv. „clean rooms“) na štúdium a vývoj nových materiálov alebo nanoelektroniky. Ide o finančne náročné predmety výskumu, ktoré si vyžadujú širokospektrálne vedomostné zázemie, a preto by ich mala v celoeurópskom kontexte využívať široká vedecká a zákaznícky orientovaná priemyselná obec.

Vývoj európskej koncepcie týkajúcej sa výskumných infraštruktúr vrátane počítačových, komunikačných elektronických infraštruktúr (*e-infrastructures*) **a virtuálnych infraštruktúr**, ako aj realizácia aktivít v tejto oblasti na úrovni EÚ, sa môže stať významným prínosom k rozšíreniu potenciálu európskeho výskumu a jeho využitiu **a intenzívnejšiemu rozvoju Európskeho výskumného priestoru.**

Členské štáty naďalej zohrávajú kľúčovú úlohu v rámci vývoja a financovania infraštruktúr, zatiaľ čo **Spoločenstvo** EÚ—by v tomto procese malo fungovať ako katalyzátor, a pritom napomáhať pri zabezpečovaní širšieho a účinnejšieho prístupu k využívaniu infraštruktúr existujúcich v rôznych členských štátoch, na základe koordinovanej podpory rozvoja týchto infraštruktúr **vrátane ich sietí** a vznikajúcich výskumných infraštruktúr celoeurópskeho záujmu v strednodobom až dlhodobom horizonte. **V tejto súvislosti patrí vedúca úloha v rámci určovania potrieb a plánov týkajúcich sa európskych výskumných infraštruktúr Európskemu strategickému fóru o výskumných infraštruktúrach (European Strategy Forum on Research Infrastructures, ESFRI).**

Aktivity

V tejto oblasti sa aktivity uskutočnia v celej vedecko-technickej sfére. S cieľom zabezpečiť súlad realizácie všetkých akcií na európskej úrovni v rámci **Spoločenstva** EÚ—s potrebami výskumných infraštruktúr v konkrétnej oblasti vrátane medzinárodnej spolupráce, sa uvedené aktivity vykonávajú v úzkom vzťahu s aktivitami realizovanými v daných tematických oblastiach.

Ide o tieto aktivity:

- **Podpora existujúcich výskumných infraštruktúr**

- ~~— nadnárodný prístup zabezpečujúci možný prístup európskych výskumníkov k popredným výskumným infraštruktúram, ktorý im umožní riadiť výskum bez ohľadu na to, kde sa táto infraštruktúra nachádza~~
- ~~— integračné činnosti na vytváranie kvalitnejšej štruktúry fungovania výskumných infraštruktúr v konkrétnej oblasti a podporu ich náležitého využívania a rozvoja v celoeurópskom kontexte~~
- **Integračné aktivity na vytváranie kvalitnejšej štruktúry fungovania výskumných infraštruktúr v konkrétnej oblasti a podpora ich náležitého využívania a rozvoja v celoeurópskom kontexte; predovšetkým na základe nadnárodného prístupu zabezpečujúceho možný prístup európskych výskumných pracovníkov z priemyselnej obce a MSP k popredným výskumným infraštruktúram, ktorý im umožní riadiť výskum bez ohľadu na to, kde sa táto infraštruktúra nachádza.**
- *Výskumná elektronická infraštruktúra* budovaná na základe ďalšieho rozvoja a, vývoja **a globálnej prepojenosti** vysokokapacitných a vysokovýkonných komunikačných a sieťových infraštruktúr a posilňovania významného európskeho potenciálu v oblasti výpočtovej techniky, **v prípade potreby podporovaním** osvojovania týchto infraštruktúr užívateľskou obcou, zvyšovania ich globálneho významu, ako aj úrovne dôvery užívateľov, ale aj na základe úspechov dosiahnutých v súvislosti s infraštruktúrami GEANT a GRID **a s prihliadnutím na otvorené normy týkajúce sa interoperability.**

- **Podpora nových výskumných infraštruktúr**

- *Výstavba nových infraštruktúr a najvýznamnejšie **aktualizácie** súčasných infraštruktúr **so zameraním** predovšetkým na prípravné fázy v záujme podpory **vzniku** vytvárania nových výskumných infraštruktúr **zariadení v súlade so zásadami „variabilnej geometrie“ vychádzajúcimi predovšetkým** z aktivity riadenej fórom ESFRI²⁸, o ktorých sa rozhodne na základe článku 171 Zmluvy alebo na základe rozhodnutí o osobitných programoch v súlade s článkom 166 Zmluvy.*
- *Projektové štúdie* využívajúce prístup „zdola nahor“ v kontexte výziev na predloženie ponúk zameraných na podporu vytvárania nových výskumných infraštruktúr formou pridelenia finančnej podpory výskumu a poskytnutia realizačných štúdií týkajúcich sa nových infraštruktúr.

Infraštruktúrne projekty, môžu získať príslušnú finančnú podporu, sa určia na základe súboru kritérií, do ktorého patrí najmä:

- pridaná hodnota finančnej podpory **Spoločenstva EÚ**

²⁸ Európske strategické fórum o výskumných infraštruktúrach (European Strategy Forum on Research Infrastructures, ESFRI) začalo fungovať v apríli 2002. ESFRI združuje zástupcov z 25 členských štátov EÚ, menovaných ministrami zodpovednými za oblasť výskumu. Jeho členom je aj predstaviteľ Európskej komisie. Krajínám, ktoré pristúpili k Rámcovému programu pre výskum, bola v roku 2004 ponúknutá možnosť stať sa členmi tohto fóra.

- nemožnosť dosiahnuť stanovený cieľ pomocou existujúcich nástrojov
- špičková úroveň výsledkov v oblasti vedy, schopnosť v záujme napĺňania potrieb užívateľov z vedeckej (akademickej a priemyselnej) obce v rámci celej Európy poskytovať služby na európskej úrovni na svetovej úrovni
- význam v medzinárodnom kontexte
- príspevok ku kapacite technického vývoja
- príspevok k vývoju Európskeho výskumného priestoru
- príspevok k vývoju „špičkových zoskupení so zameraním na výskum“
- technická a organizačná realizovateľnosť
- možnosti Európskeho partnerstva a lojálnosť členských štátov a hlavných zainteresovaných strán, pokiaľ ide o finančné a iné záväzky, vzhľadom na možné využívanie pôžičiek od EIB a štrukturálnych fondov
- hodnotenie nákladov spojených s výstavbou a prevádzkou.

Pokiaľ ide o výstavbu nových infraštruktúr, v prípade potreby treba prihliadať aj na potenciál vedeckej excelentnosti v konvergenčných regiónoch, ako aj vzdialených regiónoch. Súčasne sa zabezpečí účinná koordinácia finančných nástrojov Spoločenstva, rámcového programu a štrukturálnych fondov. Do diskusie o výstavbe týchto infraštruktúr je treba úzko zapojiť aj orgány na miestnej a regionálnej úrovni.

VÝSKUM V PROSPECH MALÝCH A STREDNÝCH PODNIKOV

Ciele

Podporovať potenciál európskych malých a stredných podnikov v oblasti inovácií, ako aj ich prínosu k rozvoju výrobkov vytvorených modernými technológiami a s nimi súvisiacich trhov - formou podpory pri využívaní externých služieb v oblasti výskumu, zvyšovaní výskumného úsilia, rozširovaní svojich sietí, lepšom využívaní výsledkov výskumu a získavaní technologického know-how nachádzaním styčných plôch v rámci oblastí výskumu a inovácií.

Odôvodnenie

MSP sú ťažiskom európskeho priemyslu. Mali by byť základnou súčasťou inovačného systému v rámci premietania poznatkov do nových výrobkov, postupov a služieb. Európske MSP, ktoré čelia narastajúcej konkurencii nielen v rámci vnútorného ale aj celosvetového trhu, potrebujú prehĺbiť svoju poznatkovú základňu a zintenzívniť výskum, zlepšiť využívanie výskumu, rozšíriť svoje obchodné aktivity so zameraním ich na väčšie trhy a zmedzinárodniť svoje znalostné siete. Väčšina akcií členských súvisiacich s MSP štátov nie je zameraná na podporu nadnárodnej spolupráce v oblasti výskumu a transferu technológií. Vďaka akciám na úrovni EÚ sa vyvážia a pozitívne zúročia dosahy akcií uskutočňovaných na národnej a regionálnej úrovni. Okrem uvedených akcií sa MSP poskytne podpora a pomoc pri ich pôsobení vo výskume s prihliadnutím na ich potreby v súvislosti s rámcovým programom.

Aktivity

Špecifické akcie na podporu MSP navrhované na pomoc MSP alebo združeniam MSP, ktoré potrebujú využívať externé služby v oblasti výskumu na univerzitách a vo výskumných centrách: najmä MSP s nižším až stredným technickým vybavením, ktoré majú veľmi nízke alebo nemajú žiadne výskumné kapacity. **MPS s intenzívnym výskumom sa môžu zúčastniť ako poskytovatelia služieb v oblasti výskumu alebo môžu využívať externý výskum na rozšírenie svojich kapacít základného výskumu.** ~~Zúčastniť sa však môžu aj MSP intenzívne využívajúce možnosti výskumu, ktoré na rozširovanie svojho výskumného zázemia potrebujú využívať externé služby v oblasti výskumu.~~ Akcie sa uskutočnia v celom spektre vedy a techniky **na základe prístupu „zdola nahor“.** **Medzi tieto akcie budú patriť aktivity na podporu demonštrácií a iné aktivity uľahčujúce využívanie výsledkov v záujme zabezpečenia komplementárnosti s nástrojmi na podporu inovácií v MSP v rámci programu na zvyšovanie konkurencieschopnosti a pomoc inováciám** Finančné prostriedky sa budú prideľovať na základe dvoch schém:

- *Výskum pre MSP:* na podporu malých skupín inovačných MSP pri riešení spoločných alebo doplnkových technologických problémov
- *Výskum pre združenia MSP:* podporu združení a zoskupení MSP pri vyvíjaní technických riešení problémov veľkých zoskupení MSP v konkrétnych priemyselných sektoroch alebo segmentoch daného hodnotového reťazca

Tieto dve schémy sú náhradou za výskumné aktivity v rámci „kooperatívneho“ a „kolaboratívneho“ výskumu, ktoré uskutočňovali MSP počas 6. rámcového programu.

Vďaka svojim horizontálnym službám na pomoc pri podnikaní a inováciách slúži program pre konkurencieschopnosť a inovácie ~~zabezpečí podporu sietí sprostredkovateľských subjektov a vnútroštátnych programov zameraných na akcie na podporu a uľahčenie aktívnej účasti MSP na rámcovom programe.~~ **Zabezpečí sa komplementárnosť a súčinnosť s inými programami Spoločenstva.**

ZNALOSTNÉ REGIÓNY

Ciele

Upevňovať výskumný potenciál európskych regiónov predovšetkým motivovaním a podporovaním vývoja regionálnych výskumne zameraných „zoskupení“ združujúcich univerzity, výskumné centrá, podniky a regionálne úrady v celej Európe.

Odôvodnenie

Úloha regiónov ako dôležitého faktora v kontexte výskumu a vývoja v EÚ neustále rastie. Výskumná politika a aktivity na regionálnej a **medziregionálnej úrovni, ako aj na úrovni cezhraničnej spolupráce,** často závisia od rozvoja „zoskupení“, v ktorých sa stretávajú subjekty verejnej a súkromnej sféry. *Pilotná akcia „Znalostné regióny“* poukázala na dynamiku tohto vývoja a potrebu podporovania a motivovania vývoja takýchto štruktúr.

Akcie uskutočňované v tomto smere umožnia európskym regiónom posilniť kapacitu investícií v oblasti výskumu a technického vývoja, realizovať aktivity súvisiace s výskumom, a pritom maximalizovať potenciál úspešného zaangažovania svojich subjektov v európskych výskumných projektoch **a uľahčovať vytváranie takýchto zoskupení.** Uvedené akcie teda

prispievajú k podpore regionálneho rozvoja v Európe. Uľahčia vytváranie regionálnych zoskupení, čo predstavuje príspevok k rozvoju Európskeho výskumného priestoru.

Pozornosť treba venovať aj osobitnému prípadu spolupráce medzi susediacimi hraničnými regiónmi tak, ako to bolo v prípade programov Interreg III, a ako sa ustanovuje v predpisoch týkajúcich sa územného cieľa. Iniciatíva Znalostné regióny je určená na podporu cezhraničnej regionálnej spolupráce v oblasti výskumu bez ohľadu na to, či sa na príslušné regióny vzťahuje cieľ konvergenzie alebo regionálnej konkurencieschopnosti.

Aktivity

Vďaka novej iniciatíve *Znalostné regióny* sa na výskumných aktivitách budú spoločne podieľať a spolupracovať regionálne subjekty pôsobiace v oblasti výskumu: napríklad vysoké školy, výskumné centrá, priemyselné subjekty, verejné orgány (regionálne rady alebo regionálne rozvojové agentúry). Medzi tieto projekty budú patriť spoločné analýzy výskumnej agendy regionálnych alebo cezhraničných zoskupení (v koordinácii s inými aktivitami súvisiacimi s širšou problematikou regionálnych inovačných zoskupení) a vytvorenie súboru nástrojov na ich vypracovanie v rámci špecifických výskumných aktivít vrátane „poradenstva“ poskytovaného regiónmi s rozvinutým výskumom regiónom, ktoré v tejto oblasti zaostávajú, ako aj vrátane priamej podpory vznikajúcim znalostným regiónom. Pôjde o opatrenia zamerané na zlepšenie vytvárania sietí v oblasti výskumu a na zlepšenie prístupu k zdrojom financovania výskumu, ako aj na zlepšenie integrácie a prepojenia výskumných subjektov a inštitúcií v rámci regionálnych hospodárstiev. Tieto aktivity sa budú realizovať v úzkom vzťahu s regionálnou politikou EÚ Spoločenstva (štrukturálne fondy) a programom pre konkurencieschopnosť a inovácie, ako aj programami vzdelávania a odbornej prípravy.

V kontexte špecifickej aktivity „Znalostné regióny“ sa bude vyvíjať úsilie o súčinnosť s regionálnou politikou EÚ—Spoločenstva a s hlavnými národnými a regionálnymi programami, najmä s ohľadom na konvergenčné a vzdialené regióny.

POTENCIÁL VÝSKUMU

Cieľ

Podnecovať realizáciu celkového potenciálu rozšírenej EÚ odhaľovaním a rozvíjaním výskumného—potenciálu existujúcich i vznikajúcich kapacít excelentnosti v konvergenčných a vzdialených regiónoch EÚ²⁹ a pomáhať pri posilňovaní schopností výskumných pracovníkov pôsobiacich v týchto regiónoch s cieľom úspešne sa podieľať na výskumných aktivitách na úrovni EÚ Spoločenstva.

²⁹

Konvergenčné regióny sú regióny uvedené v článku 5 návrhu nariadenia Rady, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia týkajúce sa Európskeho fondu pre regionálny rozvoj, Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu, KOM(2004)492. Patria sem regióny s cieľom „konvergenzie“, regióny oprávnené čerpať prostriedky z Kohézneho fondu a vzdialené regióny.

Odôvodnenie

Európa naplno nevyužíva svoj výskumný potenciál, a to predovšetkým v zaostalejších regiónoch, ktoré sú vzdialené od centra európskeho výskumu a priemyselného vývoja. Predmetná akcia je zameraná na zavedenie podmienok umožňujúcich výskumným pracovníkom a inštitúciám v týchto regiónoch využívať svoj vlastný potenciál, pričom je určená aj na zlepšenie celkového vnímania Európskeho výskumného priestoru v rozšírenej Európskej únii, s cieľom pomôcť týmto výskumným pracovníkom a inštitúciám **v rámci verejného i súkromného sektora** zúčastňovať sa na všeobecnom európskom výskumnom dianí, a pritom využívať vedomosti a skúsenosti ostatných regiónov Európy. **Akcie vychádzajú z predchádzajúcich a súčasných opatrení, napríklad z európskych centier excelentnosti vo vtedajších prístupujúcich a kandidátskych krajinách uvádzaných v piatom rámcovom programe, či z hostiteľských štipendií v rámci iniciatívy Marie Curie na účely šírenia vedomostí.**

Aktivita

Na akciu v uvedenej oblasti sa vzťahuje podpora určená:

- na poskytovanie nadnárodných obojsmerných stáží výskumných pracovníkov medzi vybranými organizáciami v konvergenčných regiónoch a jednou alebo viacerými partnerskými organizáciami, **na podporu vybraných centier excelentnosti (existujúce i vznikajúce špičkové kapacity)** v súvislosti so zamestnávaním skúsených výskumných pracovníkov prichádzajúcich z iných krajín EÚ ~~vybranými centrami~~,
- na nákup a vývoj zariadenia a materiálového prostredia v oblasti výskumu umožňujúceho úplné využívanie intelektuálneho potenciálu vo vybraných centrách excelentnosti **(existujúce i vznikajúce špičkové kapacity)** v konvergenčných regiónoch,
- na organizovanie seminárov a konferencií s cieľom uľahčiť odovzdávanie vedomostí, na propagačné aktivity, ako aj iniciatívy zamerané na rozširovanie a odovzdávanie výsledkov výskumu do iných krajín a v rámci medzinárodných trhov,
- na „prostriedky hodnotenia“, na základe ktorých môže ktorékoľvek výskumné centrum v konvergenčných regiónoch získať nezávislé medzinárodné znalecké hodnotenie úrovne kvality svojho výskumu a výskumnej infraštruktúry.

V tejto súvislosti je potrebné zabezpečovať prísnu súčinnosť s regionálnou politikou EÚ **Spoločenstva**. Akcie uvedené pod týmto názvom sa vzťahujú k stanoveným potrebám a možnostiam posilnenia výskumného potenciálu novovznikajúcich a v súčasnosti existujúcich centier excelentnosti v konvergenčných regiónoch, pri čom môžu napomôcť štrukturálne a kohézne fondy.

Okrem toho je potrebné zabezpečovať súčinnosť s programom pre konkurencieschopnosť a inovácie v záujme podpory regionálneho obchodného využitia výsledkov výskumu a vývoja v spolupráci s priemyslom.

VEDA A SPOLOČNOSŤ

Cieľ

V záujme budovania otvorenej efektívnej a demokratickej európskej znalostnej spoločnosti je potrebné stanoviť si cieľ podnecovať vyvážené prepojenie vedecko-technického úsilia a príslušných výskumných politík s európskou sociálnou sieťou, a pritom podporovať celoeurópsku diskusiu týkajúcu sa vedy a techniky a ich vzťahu k spoločnosti a kultúre.

Odôvodnenie

Vplyv vedy a techniky na každodenný život obyvateľov neustále rastie. Veda a technika sú výsledky spoločenskej činnosti, ktoré nesú pečať sociálnych a kultúrnych faktorov. Táto téma však ešte stále nepatrí medzi zvyčajné oblasti záujmu veľkej časti verejnosti, ako aj tvorcov strategických rozhodnutí, a tak naďalej zostáva v rovine nepochopenia či ~~neopodstatnených nádejí, prípadne obáv~~. Spoločnosť by však na sporné témy súvisiace s novými technológiami mala reagovať formou fundovanej diskusie vedúcej k rozvážnym rozhodnutiam a správne mu výberu z existujúcich možností.

Aktivity

Na realizáciu významnej a ucelenej iniciatívy v uvedenej oblasti sa vzťahuje podpora:

- posilňovania a skvalitňovania európskeho systému vedy vrátane otázok týkajúcich sa: zlepšenia využívania a monitorovania dosahu vedeckého poradenstva a expertízy v prípade tvorby politík (vrátane riadenia rizík), budúcej perspektívy vedeckých publikácií, opatrení na zlepšenie prístupu verejnosti k vedeckým publikáciám v prípade jej záujmu o takéto fakty, záruk, pokiaľ ide o vedeckých oblasti citlivých na zneužitie, podvody, spreneveru a postup podľa „vlastných predpisov“,
- výraznejšej angažovanosti výskumných pracovníkov a širokej verejnosti vrátane organizovanej občianskej spoločnosti, pokiaľ ide o témy súvisiace s vedou, s cieľom definovať a objasňovať politické a spoločenské témy vrátane otázok etiky,
- diskusie o vede a technike a ich mieste v spoločnosti v kontexte takých disciplín ako napríklad história, sociológia či filozofia,
- výskumu v oblasti rovnoprávnosti mužov a žien vrátane integrácie tohto aspektu do všetkých oblastí výskumu a ~~úloha~~ podpora žien v oblasti výskumu a ich pôsobenia v rámci subjektov s rozhodovacími právomocami v oblasti vedy,
- vytvárania otvorených podmienok podnecujúcich záujem mladých ľudí o vedu, a to formou upevňovania vzdelávania v oblasti vedy na všetkých úrovniach vrátane školského vzdelávania a motivovaním mladých ľudí z rôznych prostredí plnohodnotne pôsobiť v oblasti vedy,
- ~~rozvoja politiky týkajúcej sa~~ posilňovania úlohy vysokých škôl a iných vyšších vzdelávacích inštitúcií so zameraním na výskum, ako aj ich pôsobenia pri plnení úloh, pokiaľ ide o potrebné reformy súvisiace s globalizáciou

- zlepšovania vzájomnej komunikácie a porozumenia medzi vedeckou obcou a širšou verejnosťou pozostávajúcou z tvorcov politík, mediálnej sféry a všeobecnej verejnosti napomáhaním vedeckej obci pri oboznamovaní verejnosti so svojou prácou, ako aj podporovaním šírenia vedeckých informácií, ich publikovania a medializovania.

Tieto aktivity budú mať najčastejšie podobu výskumných projektov, štúdií, vytvárania sietí v oblasti výskumu, výmenných pobytov, verejných akcií a iniciatív, ocenení, prieskumov a zberu údajov. V mnohých prípadoch bude v tejto súvislosti potrebné vytvoriť medzinárodné partnerstvá s organizáciami z tretích krajín.

PODPORA KOHERENTNÉHO ROZVOJA VÝSKUMNÝCH POLITÍK

Ciele

Zvýšiť efektívnosť a koherentnosť výskumných politík na národnej úrovni i na úrovni Spoločenstva, ako aj ich skĺbenie s inými politikami; zlepšiť dosah verejného výskumu a jeho prepojenie na priemysel a posilniť verejnú podporu a jej vplyv na investície zo strany súkromného sektora.

Odôvodnenie

Hlavnou prioritou Lisabonskej stratégie rastu a zamestnanosti je zvýšiť investície do oblasti výskumu a vývoja a dosiahnuť tak cieľ 3 % a zároveň zefektívniť využívanie týchto investícií. V tomto kontexte, ako aj v záujme urýchlenia prechodu ku konkurencieschopnému znalostnému hospodárstvu, majú verejné orgány prvoradý záujem o vývoj efektívnych politík podporujúcich investície do výskumu v rámci verejného i súkromného sektora. Pre uskutočnenie tejto úlohy je nevyhnutné zabezpečiť adaptabilnosť výskumných politík, mobilizáciu širšieho spektra nástrojov, koordináciu úsilia v nadnárodnom kontexte a mobilizáciu ostatných politík s cieľom vytvoriť lepšie rámcové podmienky výskumu.

Aktivity

Aktivity realizované v rámci tejto položky predstavujú doplnok ku koordinačným aktivitám v rámci programu spolupráce a sú určené na zlepšenie koherentnosti a dosahu regionálnych a národných politík a iniciatív, ako aj politík a iniciatív Spoločenstva (napr. programy financovania, právne predpisy, odporúčania a usmernenia). Ide o tieto aktivity:

- monitorovanie a analýza výskumných verejných politík a priemyselných stratégií vrátane monitorovania a analýzy ich dosahu a vývoja ukazovateľov s cieľom poskytnúť informácie a dôkazy slúžiace na podporu návrhu, implementácie, hodnotenia a nadnárodného koordinovania politík;
- na dobrovoľnom základe - posilňovanie koordinácie výskumných politík prostredníctvom akcií na podporu implementácie otvorenej metódy koordinácie (OMK) a iniciatívy nadnárodnej spolupráce v prípade otázok spoločného záujmu, podnikané zdola nahor na národnej, prípadne regionálnej úrovni.

AKTIVITY V RÁMCI MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE

V záujme zvyšovania konkurencieschopnosti a udržania vedúceho postavenia na svetovej úrovni potrebuje Európske spoločenstvo silnú a koherentnú medzinárodnú vedecko-technickú politiku. **Implementácia akcií uskutočňovaných na medzinárodnej úrovni v rámci jednotlivých programov rámcového programu bude prebiehať v kontexte celkovej stratégie medzinárodnej spolupráce.**

Táto medzinárodná politika sa zameriava na ~~dve~~ **tri** navzájom prepojené ciele:

- podporovať rast európskej konkurencieschopnosti prostredníctvom strategických partnerstiev s tretími krajinami vo vybraných oblastiach vedy a zapájaním popredných výskumných pracovníkov tretích krajín do práce pre Európu a do spolupráce s Európou;
- **prispievať k vytváraniu vedomostnej základne v Európe umožňovaním vysokým školám, výskumným inštitúciám a európskym podnikom nadväzovať kontakty s partnermi v tretích krajinách, v dôsledku čoho sa uľahčí ich prístup k výskumu uskutočňovanému inde vo svete;**
- riešiť konkrétne problémy, ktorým čelia tretie krajiny alebo problémy globálneho charakteru s prihliadnutím na spoločné záujmy a vzájomnú prospešnosť.

Počas implementácie rámcového programu sa spolupráca s tretími krajinami bude zameriavať najmä na tieto skupiny krajín³⁰:

- kandidátske krajiny,
- ~~krajiny susediace s EÚ, stredomorské partnerské krajiny, krajiny západného Balkánu („Western Balkans countries“, WBC)³¹ a krajiny východnej Európy a strednej Ázie („Eastern European and Central Asian countries“, EECA)³², nové nezávislé štáty bývalého Sovietskeho zväzu~~
- rozvojové krajiny so zameraním na špecifické **potreby príslušnej krajiny alebo regiónu**³³,
- reformné krajiny.

Tematické akcie v rámci medzinárodnej spolupráce sa vykonávajú v súlade s programom Spolupráca. Medzinárodné akcie v oblasti ľudského potenciálu sa uskutočňujú v súlade s programom Ľudia. V súlade s programom Kapacity sa uskutočňujú horizontálne akcie

³⁰ Súčasťou Európskej susedskej politiky je v súčasnosti 10 stredomorských partnerských krajín a 6 krajín východnej Európy a strednej Ázie.

³¹ okrem pridružených kandidátskych krajín.

³² Predtým známe ako nové nezávislé štáty: Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Gruzínsko, Kazachstan, Kirgizská republika, Moldavsko, Rusko, Tadžikistan, Turkménsko, Ukrajina a Uzbekistan. Aktivita týkajúca sa krajín EECA, ktoré v súčasnosti realizuje INTAS, sa zahrnú do príslušných kooperatívnych aktivít v rámci tejto položky.

³³ S poznámkou, že k Latinskej Amerike patria nielen rozvojové, ale aj tzv. reformné krajiny.

podporné aktivity a opatrenia, ktoré sa zameriavajú na iné ciele ako špecifická tematická alebo medzidisciplinárna oblasť. Jednou z foriem úsilia o zlepšenie koherentnosti vnútroštátnych činností V tejto súvislosti sa bude dôraz klásť na medziregionálnu vedecko-technickú spoluprácu vrátane vytýčenia priorít a vymedzenia politík vedecko-technickej spolupráce³⁴, na dvojstranné koordinačné platformy v rámci vedy a techniky v záujme skvalitnenia a ďalšieho rozvoja partnerstiev pre spoluprácu a na podporu koordinácie národných politík a aktivít programov súvisiacich s medzinárodnou vedeckou spolupracou v oblasti vedy a techniky. Pri zohľadnení skúseností, ktoré v rámci spolupráce s krajinami východnej Európy a strednej Ázie nadobudlo Medzinárodné združenie na podporu spolupráce s vedcami z nových nezávislých štátov („International Association for the Promotion of Cooperation with Scientists from the NIS“, INTAS), sa kontinuita zabezpečí formou aktivít podnikaných na základe tohto programu a špecifických programov Spolupráca a Ľudia. Zabezpečí sa celková koordinácia akcií v rámci medzinárodnej spolupráce v súlade s jednotlivými programami rámcového programu, ako aj s inými nástrojmi Spoločenstva.

AKCIE SPOLOČNÉHO VÝSKUMNÉHO CENTRA, KTORÉ NESÚVISIA S JADROVOU ENERGIOU

Cieľ

Popri podpore implementácie a monitorovania existujúcich politík a reagovaní na požiadavky súvisiace s novou politikou zabezpečovať vedeckú a technickú podporu procesu vytvárania politík EÚ Spoločenstva na základe požiadaviek zákazníkov.

Odôvodnenie

Nezávislosť Spoločného výskumného centra na špecifických súkromných alebo národných záujmoch spolu s jeho technickým vedomostným zázemím mu najmä na úrovni EÚ Spoločenstva umožňujú uľahčovať komunikáciu a dosahovanie dohôd medzi zainteresovanými stranami (priemyselnými združeniami, environmentálnymi zoskupeniami, príslušnými orgánmi členských štátov, inými výskumnými centrami atď.) a tvorcami politík. Spoločné výskumné centrum prostredníctvom vedeckej a technickej podpory pomáha zvyšovať efektívnosť, transparentnosť a vedecký charakter procesu vytvárania politiky EÚ Spoločenstva. S cieľom predísť prelínaniu a duplicitě by sa mal výskum vedený Spoločným výskumným centrom podľa potreby riadiť v koordinácii s výskumom realizovaným podľa tematických okruhov špecifického programu spolupráce.

Prínos a dôveryhodnosť Spoločného výskumného centra a jeho podpory pri vytváraní politík EÚ Spoločenstva sú úzko prepojené s kvalitou jeho vedeckého zázemia a pôsobenia v rámci medzinárodnej vedeckej obce. Z tohto dôvodu sa bude Spoločné výskumné centrum naďalej intenzívne venovať výskumu a vytváraniu kontaktov s ďalšími centrami excelentnosti v príslušných oblastiach. Bude sa komplexne podieľať na nepriamych akciách s dôrazom na spoločné referenčné systémy v oblasti vedy, vytváranie sietí, odbornú prípravu a mobilitu, výskumnú infraštruktúru, účasť v rámci technologických platforiem a koordinačné nástroje, v prípade ktorých má k dispozícii príslušné odborné zázemie prinášajúce pridanú hodnotu.

³⁴ S cieľovými tretími krajinami (partnerské krajiny medzinárodnej spolupráce v zmysle pravidiel účasti a šírenia)

Spoločné výskumné centrum sa bude aktívne usilovať o zapojenie nových členských štátov a kandidátskych krajín do jeho aktivít na úrovni, ktorú momentálne dosahujú štáty EÚ 15. **Okrem toho si upevní svoje výnimočné postavenie v rámci Európskeho výskumného priestoru v stredobode európskej vedeckej kultúry. Uľahčovaním prístupu európskym i mimoeurópskym výskumným pracovníkom, najmä mladým vedcom, k svojim zaradeniam bude rozvíjať spoluprácu s inými verejnými a súkromnými výskumnými organizáciami, neustále zlepšovať vedeckú úroveň svojich vlastných aktivít a kvalitatívne prispievať k vzdelávaniu a odbornej príprave v oblasti vedy. Všetky uvedené ciele zostávajú aj naďalej prioritnými úlohami Spoločného výskumného centra.**

Aktivity

Priority Spoločného výskumného centra sa budú zameriavať na oblasti strategického významu pre EÚ a na oblasti, kde prínos centra predstavuje významnú pridanú hodnotu. V ústredných oblastiach ako trvalo udržateľný rozvoj, zmena klímy, výroba potravín, energetika, doprava, chemický priemysel, alternatívne metódy k pokusom na zvieratách, politika výskumu, informačné technológie, referenčné metódy a materiály, biotechnológia, riziká, nebezpečenstvá a socioekonomické dopady sa bude naďalej poskytovať vedecko-technická podpora politikám EÚ **Spoločenstva**. Rast sa očakáva v oblastiach kľúčového záujmu EÚ **Spoločenstva**.

• Prosperita v rámci znalostnej spoločnosti

- Realizácia a vývoj pokročilých ekonometrických modelov a analytických techník v kontexte definovania a monitorovania politiky v nadväznosti na Lisabonskú stratégiu a politiky v oblasti vnútorného trhu, výskumu a vzdelávania.
- Zodpovedný vývoj modelov na podporu novej rovnováhy medzi cieľmi trvalo udržateľného rozvoja a cieľmi vyššej konkurencieschopnosti.
- **Poskytovanie vedecko-technickej podpory pri vývoji postupov hodnotenia a riadenia rizík na pomoc v rámci procesu prijímania rozhodnutí na európskej úrovni.**

• Solidarita a zodpovedné riadenie zdrojov

- Cieľ stať sa uznávaným vedecko-technickým referenčným centrom pre trvalo udržateľné poľnohospodárstvo so zameraním na kvalitu potravín, sledovateľnosť a bezpečnosť (vrátane geneticky modifikovaných potravín a krmív), priestorové riadenie a krížové plnenie a podporovať realizáciu spoločnej poľnohospodárskej politiky.
- Zabezpečovanie vedecko-technickej podpory spoločnej politiky rybného hospodárstva.
- Zlepšenie poskytovania zosúladených európskych geo-referenčných údajov a priestorových informačných systémov (podpora Infraštruktúry pre priestorové informácie - INSPIRE) a ďalší rozvoj nových prístupov globálneho monitorovania životného prostredia a zdrojov (podpora globálneho monitorovania životného prostredia a bezpečnosti - GMES).
- **Poskytovanie expertízy a zohrávanie hlavnej úlohy pri uskutočňovaní výskumných aktivít v rámci GMES, ako aj pri vývoji nových aplikácií v tejto oblasti.**

- Podpora realizácie Akčného plánu EÚ pre životné prostredie a ochranu zdravia vrátane poskytovania podpory prebiehajúcich aktivít zameraných na zavedenie integrovaného informačného systému pre životné prostredie a ochranu zdravia v Spoločenstve.
- **Podpora a zvyšovanie úrovne vývoja a schvaľovania alternatívnych stratégií, a to najmä metód bez použitia zvierat, vo všetkých príslušných oblastiach výskumu (hodnotenie bezpečnosti, testovanie vakcín, zdravotnícky a biomedicínsky výskum).**
- ~~Bezpečnosť a sloboda~~ **Sloboda, bezpečnosť, spravodlivosť**
 - ~~V spolupráci s agentúrami presadzovania práva a príslušnými útvarmi EÚ~~ **Na základe spolupráce s príslušnými orgánmi** - rozvoj aktivít, ktoré napomáhajú pri zabezpečovaní slobody, spravodlivosti a bezpečnosti najmä v oblastiach súvisiacich s ~~bojom proti terorizmu~~ **ochranou pred** terorizmom, organizovaným zločinom a podvodmi, s hraničnou bezpečnosťou a prevenciou hlavných rizík.
 - Podpora reakcie Spoločenstva na prírodné katastrofy a nešťastia spôsobené zlyhaním techniky.
- **Európa ako partner v celosvetovom meradle**
 - Posilnenie podpory zahraničných vzťahov ~~EÚ~~ **Spoločenstva** v konkrétnych oblastiach, napríklad v rámci vonkajších aspektov vnútornej bezpečnosti, rozvoja spolupráce a humanitárnej pomoci.

PRÍLOHA II INDIKATÍVNE PREROZDELENIE MEDZI PROGRAMAMI

Indikatívne prerozdelenie medzi programami v mil. EUR:

Spolupráca ^{*35}	32 292
Zdravotníctvo	5 984
Potravinárstvo, poľnohospodárstvo a biotechnológia	1 935
Informačné a komunikačné technológie	9 110
Nanovedy, nanotechnológie, materiály a nové výrobné technológie	3 467
Energetika	2 265
Životné prostredie (vrátane zmeny klímy)	1 886
Doprava (vrátane vzdušnej dopravy)	4 180
Socioekonómia a humanitné vedy	607
Bezpečnosť a vesmír	2 858
Idey	7 460
Ludia	4 727
Kapacity	4 291
Výskumné infraštruktúry ^{**}	2 008

³⁵ Vráťane spoločných technologických iniciatív (vrátane finančného plánu atď.) a časti aktivít súvisiacich s koordináciou a medzinárodnou spoluprácou, ktoré sa majú financovať v rámci tematických priorit.

^{*} Vráťane príspevku Európskej investičnej banky vo výške až do 1 miliardy EUR za vytvorenie úverovej schémy na zdieľanie rizika uvedenej v prílohe III. Tejto sume má zodpovedať ekvivalentná suma z EIB. Uvedená suma sa postupne poskytuje EIB na základe zohľadnenia úrovne dopytu. Táto suma bude pozostávať z príspevku zo špecifického programu Spolupráca (až do výšky 800 mil. EUR na základe úmerného príspevku zo všetkých tematických okruhov okrem socioekonómie a humanitných vied) a zo špecifického programu Kapacity (až do výšky 200 mil. EUR z témy výskumná infraštruktúra). V rozhodnutiach Rady, ktorými sa prijímajú špecifické pomocné programy, sa stanovuje a) ich príspevok a b) podmienky, na základe ktorých Komisia rozhodne o

Výskum v prospech malých a stredných podnikov	1 266
Znalostné regióny	126
Výskumný potenciál	350
Veda a spoločnosť	359
Aktivity v rámci medzinárodnej spolupráce	182
Akcie Spoločného výskumného centra, ktoré nesúvisia s jadrovou energiou	1 751
SPOLU	50 521

prerozdelení príjmov vytvorených na základe príspevku Spoločenstva, ako aj o prerozdelení akýchkoľvek jeho zostatkov počas trvania siedmeho rámcového programu.

PRÍLOHA III

PROGRAMY FINANCOVANIA

Nepriame akcie

Aktivity podporované v rámci siedmeho rámcového programu sa budú finančne podporovať prostredníctvom rôznych programov financovania. Tieto programy financovania sa využijú samostatne alebo kombinovane na financovanie ~~rôznych kategórií akcií~~ realizovaných v kontexte rámcového programu.

V rozhodnutiach týkajúcich sa špecifických programov, pracovných programov a výziev na predloženie ponúk sa podľa potreby **osobitne** uvedie:

- typ(y) programu(ov) financovania použitého na finančnú podporu rôznych ~~kategórií akcií~~,
- kategórie účastníkov, ktoré ho môžu využívať (napríklad výskumné organizácie, vysoké školy, priemysel, **MSP**, verejné orgány),
- druhy aktivít, ktoré možno financovať pomocou jednotlivých programov financovania (**napr.** výskum a **technický** vývoj, demonštrácia, **riadenie**, odborná príprava, šírenie ~~prenos~~ vedomostí a **iné** súvisiace aktivity).

V prípade možného použitia rôznych programov financovania sa v pracovnom programe môže uviesť konkrétny program financovania, ktorý sa má použiť pre určitú oblasť výzvy na predloženie ponúk.

Programy financovania:

- a) Podpora akcií uskutočňovaných najmä na základe výzvy na predloženie ponúk:

1. Kolaboratívne projekty

Podpora výskumných projektov uskutočňovaných konzorciami s účastníkmi z rôznych krajín s cieľom dosahovať nové poznatky, vyvíjať nové technológie a výrobky, realizovať nové **demonštračné aktivity** alebo vytvárať spoločné zdroje v oblasti výskumu. Rozsah, rámec a medzinárodná organizácia projektov sa môže v rámci jednotlivých oblastí a tém líšiť. V záujme dosiahnutia stanoveného cieľa môžu mať projekty malý alebo stredný rozsah so zameraním na výskumné akcie, prípadne môže ísť aj o **rozsahom veľké** integračné projekty. ~~ktoré na dosiahnutie stanoveného cieľa potrebujú významný objem finančných prostriedkov.~~ **Projekty môžu byť zamerané aj na špecifické skupiny, ako napríklad MSP.**

2. Siete excelentnosti

Podpora **spoločného programu aktivít** ~~spoločných výskumných programov~~ uskutočňovaného viacerými výskumnými inštitúciami na základe integrácie aktivít v danej oblasti. Tieto aktivity v rámci dlhodobšej spolupráce vykonávajú príslušné výskumné tímy. Uskutočňovanie **tohto spoločného programu aktivít** ~~týchto spoločných programov~~ si vyžaduje formálny záväzok zo strany organizácií integrujúcich časť vlastných zdrojov a aktivít.

3. Koordináčn  a podporn  akcie

Podpora aktivít, ktorých cieľom je koordinácia alebo podpora pomocných výskumných aktivít a politik (vytváranie sietí, nadn rodn  prístup do výskumných infrastrukt r, k št di m alebo na konferencie atď.) Tieto akcie sa môžu uskuto nov  aj inak ako prostredníctvom výzvy na predloženie ponúk.

4. Individu ln  projekty **Podpora výskumu „na hraniciach súčasného poznania“**

Podpora projektov realizovaných jednotlivými **národnými alebo nadnárodnými** výskumnými t mami. Tento program financovania sa využíva ~~predov etk m~~ na podporu projektov výskumu „na hraniciach súčasného poznania“ financovaných v rámci Európskeho výboru pre výskum.

5. Podpora odbornej prípravy a zvyšovania kvalifikácie výskumných pracovníkov

Podpora odbornej prípravy a profesion lného rastu výskumných pracovníkov vyu  van  najmä pri uskuto novan  akcií Marie Curie.

6. Výskum v prospech špecifických skupín (predovšetkým MSP)

Podpora výskumných **projektov a projektov technického vývoja**, v rámci ktorých väčšiu časť výskumu zrealizujú univerzity, v skumn  cent  alebo in  právne subjekty v prospech špecifických skupín, predovšetkým MSP, prípadne ich zdru en . **V znamn  úsilie sa vynaloží na mobilizáciu dodatočného financovania zo skupiny EIB a iných finančných organizácií.**

b) Na podporu akcií vykonávaných **na základe rozhodnutí Rady a Európskeho parlamentu (alebo rozhodnutí Rady a základe porady s Európskym parlamentom)**³⁶, vychádzajúcich z návrhu Komisie poskytne Spoločenstvo finan n  podporu rozsiahlych inici tív s viacnásobnou finančnou podporou.

- Finan n  príspevok Spoločenstva na spolo n  realizáciu presne vymedzených národných výskumných programov na základe článku 169 Zmluvy. V rámci spoločnej realizácie bude potrebn  vytvoriť špecializovan  implementa n  štruktúru. Finan n  podpora Spoločenstva sa poskytne na základe konkrétne stanoveného finančného plánu, ktor  vychádza z formálnych záväzkov príslušných vnútroštátnych orgánov.
- Finan n  príspevok Spoločenstva na realizáciu spoločných technologických inici t v na plnenie cieľov, ktor  nemožno dosiahnuť prostredníctvom programov financovania uvedených **v časti a)** ~~v bode 1.~~ Spolo n  technologick  inici t vy sa môžu kombinovane podporovať príspevkami rôzneho druhu a z různých zdrojov - súkromnými a verejnými, ako aj na úrovni Eú, prípadne národnej úrovni. Toto financovanie môže mať niekoľko podôb a rad mechanizmov pridel vania: podpora v súvislosti s rámcovým programom, pôžičky od Európskej invest cnej banky, či podpora rizikového kapitálu. Rozhodnutia týkajúce sa spoločných technologických inici t v (kam môže patriť aj zriaďovanie spoločných podnikov)

³⁶

prípadne Rady na základe porady s Európskym parlamentom

a ich implementácia podliehajú článku 171 Zmluvy alebo rozhodnutiam o špecifických programoch. Podpora Spoločenstva sa poskytne podľa vymedzenia celkového finančného plánu na základe formálnych záväzkov všetkých zúčastnených strán.

- Finančný príspevok Spoločenstva na rozvoj nových infraštruktúr európskeho záujmu. O tomto príspevku sa môže rozhodnúť na základe článku 171 Zmluvy alebo podľa rozhodnutí o špecifických programoch. Vývoj nových infraštruktúr sa môže kombinovane podporovať prostredníctvom príspevkov rôzneho druhu a pôvodu: štátne fondy, príspevky v rámci rámcového programu, štrukturálne fondy, pôžičky od Európskej investičnej banky atď. Podpora Spoločenstva sa poskytne podľa vymedzenia celkového finančného plánu na základe ~~formálneho~~ záväzku všetkých zúčastnených strán.

Spoločenstvo uskutoční programy financovania **uvedené v časti a)** v súlade s ustanoveniami nariadenia, **ktoré sa má prijať** ~~prijaté~~ podľa článku 167 Zmluvy, s príslušnými nástrojmi štátnej pomoci, predovšetkým vzhľadom na rámec Spoločenstva týkajúci štátnej pomoci pre výskum a rozvoj, ako aj na medzinárodné pravidlá v tejto oblasti. V súlade s týmto medzinárodným rámcom bude potrebné špecificky upraviť rozsah a formu finančnej účasti vzhľadom na konkrétny prípad, najmä ak je k dispozícii financovanie z iných zdrojov verejného sektora vrátane iných zdrojov financovania Spoločenstva ako napríklad Európska investičná banka (EIB).

Okrem priamej finančnej podpory účastníkov akcií **v oblasti RTD** im Spoločenstvo umožní lepší prístup k **úverovému financovaniu** prostredníctvom „úverovej schémy na zdieľanie rizika“ na základe ~~grantu~~ **príspevku** poskytnutého EIB. **Tento príspevok** Spoločenstva využije banka EIB, **ktorá sa stane partnerom pri zdieľaní rizika**, ~~grant~~ na **ešte efektívnejšie** zabezpečenie a poskytovanie kapitálu na financovanie pôžičiek **a záruk zo svojich vlastných zdrojov**. **Na rozpočet Spoločenstva už nevzťahujú žiadne ďalšie finančné záväzky**. V prípade plnenia a dodržiavania postupov, ktoré budú stanovené v nariadení prijatom podľa článku 167 Zmluvy a podľa rozhodnutí Rady, ktorými sa prijímajú špecifické programy, umožní tento mechanizmus EIB **zvýšiť úroveň finančnej podpory** na akcie v oblasti RTD (napríklad spoločné technologické iniciatívy, veľké projekty vrátane projektov Eureka, a—nové výskumné infraštruktúry **a projekty riadené v rámci MSP**) **v záujme prekonania nedostatkov trhu**.

V prípade účastníkov nepriamych akcií uskutočňovaných v zaostalejších regiónoch (konvergenčné a vzdialené regióny³⁷) sa podľa možnosti a v prípade oprávnenosti poskytnú dodatočné finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov. Ak sa na projekte zúčastňujú aj subjekty z kandidátskych krajín, môže sa za podobných podmienok udeliť aj dodatočný príspevok z predstupových finančných nástrojov. Pokiaľ ide o akcie uvedené v časti „Výskumné infraštruktúry“ programu Kapacity siedmeho rámcového programu, podrobné podmienky ich financovania sa stanovujú tak, aby sa v nich účinne zabezpečila rovnomernosť finančných príspevkov Spoločenstva na oblasť výskumu v porovnaní s inými nástrojmi **Spoločenstva** EÚ a nástrojmi na národnej úrovni, napríklad vo forme štrukturálnych fondov.

³⁷

Konvergenčné regióny sú regióny uvedené v článku 5 návrhu nariadenia Rady, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia týkajúce sa Európskeho fondu pre regionálny rozvoj, Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu, KOM(2004)492. Patria sem regióny s cieľom „konvergenencie“, regióny oprávnené čerpať prostriedky z Kohézneho fondu a vzdialené regióny.

Priame akcie

Spoločenstvo preberá zodpovednosť za aktivity uskutočňované Spoločným výskumným centrom označované ako priame akcie.

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. NÁZOV NÁVRHU:

Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o siedmom rámcovom programe Európskeho spoločenstva v oblasti výskumu, technického vývoja a demonštračných aktivít (2007 až 2013), KOM(2005)119 – Budovanie Európy znalostí.

2. RÁMEC ABM/ABB (PROGRAMOVÉ RIADENIE/ROZPOČTOVANIE)

VÝSKUM, PODNIKANIE, ENERGETIKA A DOPRAVA, INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ, PRIAMY VÝSKUM a RYBNÉ HOSPODÁRSTVO

3. ROZPOČTOVÉ POLOŽKY

3.1. Rozpočtové položky (prevádzkové položky a súvisiace položky technickej a administratívnej pomoci vrátane ich názvov:

02 04 01 Bezpečnosť a výskum vesmíru, 06 06 01 Výskum v súvislosti s energetikou, 06 06 02 Výskum v súvislosti s dopravou (vrátane vzdušnej dopravy), 08 02 01 Spolupráca - Zdravotníctvo; 08 03 01 Spolupráca – Potravinárstvo, poľnohospodárstvo a biotechnológia, 08 04 01 Spolupráca - Nanovedy, nanotechnológie, materiály a nové výrobné technológie, 08 05 01 Spolupráca – Energetika, 08 06 01 Spolupráca – Životné prostredie (vrátane zmeny klímy), 08 07 01 Spolupráca - Doprava (vrátane vzdušnej dopravy), 08 08 01 Spolupráca - Socioekonómia a humanitné vedy, 08 09 01 Spolupráca – Úverová schéma na zdieľanie rizika (RSFF), 08 10 01 Idey, 08 11 01 Ľudia, 08 12 01 Kapacity – Výskumné infraštruktúry, 08 13 01 Kapacity - Výskum v prospech malých a stredných podnikov, 08 14 01 Kapacity – Znalostné regióny, 08 15 01 Kapacity – Výskumný potenciál, 08 16 01 Kapacity – Veda a spoločnosť, 08 17 01 Kapacity - Aktivity v rámci medzinárodnej spolupráce, 08 18 01 Kapacity - Úverová schéma na zdieľanie rizika (EIB), 09 04 01 Podpora výskumnej spolupráce v oblasti informačných a komunikačných technológií (Spolupráca - IKT), 09 05 01 Kapacity – Výskumné infraštruktúry, 10 02 01 Akcie Spoločného výskumného centra, ktoré nesúvisia s jadrovou energiou

3.2. Trvanie akcie a finančných dôsledkov:

2007-2013

3.3. Rozpočtová charakteristika (v prípade potreby doplňte riadky):

Rozpočtová položka	Druh výdavkov		Nové	Príspevok EFTA	Príspevky kandidátskych krajín	Výdavková kapitola vo finančnom výhlade
02, 06, 08, 09 a 10	Nepovinné	Dif. ³⁸	ÁNO	ÁNO	ÁNO	č. [1a]
XX.01	Nepovinné	Nedif. ³⁹	ÁNO	NIE	NIE	č. [1a...]
XX.01.04	Nepovinné	Nedif.	ÁNO	ÁNO	ÁNO	č. [1a...]
XX.01.05	Nepovinné	Nedif.	ÁNO	ÁNO	ÁNO	č. [1a...]

³⁸ Diferencované rozpočtové prostriedky.

³⁹ Nediferencované rozpočtové prostriedky (ďalej len „NRP“).

4. ZHRNUTIE ZDROJOV

4.1. Finančné zdroje

4.1.1. Zhrnutie viazaných rozpočtových prostriedkov (VRP) a platobných rozpočtových prostriedkov (PRP)

BEŽNÉ CENY v miliónoch EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Druh výdavkov	Oddiel č.		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Spolu
---------------	-----------	--	------	------	------	------	------	------	------	-------

Prevádzkové výdavky⁴⁰

Viazané rozpočtové prostriedky (VRP)	8.1	a	4.596,105	5.035,523	5.558,406	6.331,855	7.341,771	8.262,346	9.210,139	46.336,145
Platobné rozpočtové prostriedky (PRP)		b	570,307	3.397,368	5.112,937	6.021,808	6.908,373	7.329,833	16.995,519	46.336,145

Administratívne výdavky zahrnuté v referenčnej sume⁴¹

Technická administratívna pomoc (NRP)	a	8.2.4	c	485,903	543,551	560,720	600,868	626,378	663,608	703,827	4.184,855
---------------------------------------	---	-------	---	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------

CELKOVÁ REFERENČNÁ SUMA

Viazané rozpočtové prostriedky		a+c	5.082,008	5.579,074	6.119,126	6.932,723	7.968,149	8.925,954	9.913,966	50.521,000
Platobné rozpočtové prostriedky		b+c	1.056,210	3.940,919	5.673,657	6.622,676	7.534,751	7.993,441	17.699,346	50.521,000

Administratívne výdavky nezahrnuté v referenčnej sume⁴²

Ľudské zdroje a súvisiace výdavky (NRP)	8.2.5 d									
Administratívne náklady okrem ľudských zdrojov a súvisiacich nákladov nezahrnuté v referenčnej sume (NRP)	8.2.6 e									

Celkové orientačné finančné náklady na intervenciu

VRP SPOLU vrátane nákladov na ľudské zdroje	a+c +d +e	5.082,008	5.579,074	6.119,126	6.932,723	7.968,149	8.925,954	9.913,966	50.521,000
PRP SPOLU vrátane nákladov na ľudské zdroje	b+c +d +e	1.056,210	3.940,919	5.673,657	6.622,676	7.534,751	7.993,441	17.699,346	50.521,000

⁴⁰ Výdavky, na ktoré sa nevzťahuje kapitola xx 01 príslušnej hlavy xx.

⁴¹ Výdavky v rámci článku xx 01 05 hlavy xx.

⁴² Výdavky v rámci kapitoly xx 01 okrem článkov xx 01 05.

Podrobnosti o spolufinancovaní

Ak sa návrhu uvádza finančná spoluúčasť členských štátov alebo iných orgánov (uved'te akých), v nasledujúcej tabuľke je potrebné uviesť odhadovanú výšku spolufinancovania (v prípade, že sa predpokladá finančná spoluúčasť rôznych orgánov, je možné pridať ďalšie riadky):

v miliónoch EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Spolufinancujúci orgán		Rok n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 a nasl.	Spolu
	f							
VRP SPOLU vrátane spolufinancovania	a+c+d+e+f							

4.1.2. Zlučiteľnosť s finančným plánovaním

- ☒ Návrh je zlučiteľný s ďalším finančným plánovaním (Medziinštitucionálna dohoda o finančnom rámci 2007-2013)
- ☐ Návrh si vyžiada zmenu v plánovaní príslušnej položky vo finančnom výhľade.
- ☐ Návrh si môže vyžadovať uplatnenie ustanovení Medziinštitucionálnej dohody⁴³ (t. j. flexibilný nástroj alebo revíziu finančného výhľadu).

4.1.3. Finančné dôsledky na príjmy

- ☐ Návrh nemá žiadne finančné dôsledky na príjmy.
- ☒ Návrh má finančné dôsledky na príjmy, a to s nasledujúcim účinkom:

Niektoré pridružené krajiny môžu prispievať k financovaniu rámcových programov.

V súlade s článkom 161 nariadenia o rozpočtových pravidlách môže Spoločné výskumné centrum využívať príjmy z rôznych druhov konkurenčných aktivít, ako aj z iných služieb, ktoré poskytuje vonkajším orgánom.

V súlade s článkom 18 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa niektoré príjmy môžu použiť na financovanie špecifických výdavkových položiek.

4.2. Ľudské zdroje - pracovníci na plný úväzok (vrátane stálych zamestnancov, dočasných a externých pracovníkov) – podrobnosti v bode 8.2.1.

Ročné požiadavky	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celkový počet ľudských zdrojov	4.436	4.629	4.659	4.937	5.039	5.288	5.538

⁴³ Pozri body 19 a 24 Medziinštitucionálnej dohody.

Bude nevyhnutné každoročne posudzovať dôsledky postupného ukončovania šiesteho rámcového programu a zavádzania siedmeho rámcového programu vzhľadom na ľudské zdroje.

5. CHARAKTERISTIKA A CIELE

5.1. Uspokojovanie potrieb z krátkodobého, resp. dlhodobého hľadiska

Siedmy rámcový program sa popri ostatných opatreniach, týkajúcich sa vzdelania, odbornej prípravy a inovácií, stáva neoddeliteľnou súčasťou úsilia, ktoré EÚ vynakladá pri budovaní znalostného hospodárstva a spoločnosti. Tento program zastrešuje hlavné body európskeho výskumu: kooperatívny výskum, základný výskum, ľudské zdroje a výskumné kapacity. Okrem toho je odrazom mimoriadneho úsilia o zjednodušenie všetkých postupov v rámci rámcového programu s prihliadnutím na užívateľa.

5.2. Osobitný prínos angažovanosti Spoločenstva; koherentnosť návrhu a iných finančných nástrojov vrátane možnej súčinnosti

Intervencia na úrovni EÚ má v oblasti R&D opodstatnenie. Niektoré výskumné aktivity majú natoľko široký záber, že žiadny členský štát nedokáže sám zabezpečiť potrebné prostriedky a expertízu. Projekty EÚ umožňujú výskumnej obci dosiahnutie požadovaného „kritického množstva“, technického vývoja a demonštrácií pri súčasnom znižovaní finančných rizík a podpore súkromných investícií. Akcie na úrovni EÚ majú zároveň kľúčový význam pri cezhraničnom šírení schopností a vedomostí, no pomáhajú aj pri podpore excelentnosti v rámci oblasti R&D zlepšovaním kapacity, kvality a konkurencie v rámci celej EÚ, ako aj zvyšovaním potenciálu ľudských zdrojov prostredníctvom odbornej prípravy, mobility a profesionálneho rastu. Okrem toho sa vďaka podpore EÚ môže zlepšiť integrácia európskeho výskumu a vývoja, motivovanie v rámci národného koordinovania politík, šírenie výsledkov v rámci celej EÚ a financovanie výskumu v záujme plnenia úloh v kontexte celoeurópskej politiky.

Hĺbková analýza sa uvádza v „Správe o posúdení dosahu a vyhodnotení *ex-ante* v súvislosti s návrhmi Komisie týkajúcimi sa rozhodnutí Rady a Európskeho parlamentu o siedmom rámcovom programe (ES a Euratom)“ – SEK(2005)430.

5.3. Ciele, očakávané výsledky a súvisiace ukazovatele návrhu v kontexte rámca programového riadenia (ABM)

Prvoradým cieľom, ktorý si vytýčila EÚ a Európska Komisia, je opätovné posilnenie Lisabonskej stratégie. V tejto súvislosti je hlavnou prioritou vybudovanie plnohodnotnej znalostnej spoločnosti. V strategických cieľoch Kolégia, KOM(2005) 12, sa osobitne uvádza význam výskumu a vývoja, ktoré patria medzi základné prostriedky na zabezpečenie rastu a prosperity. V danom kontexte ide o záväzok Únie investovať 3 % HDP do oblasti výskumu, pričom jednu tretinu poskytne verejný sektor.

Ciele uvedené v **prílohe I** slúžia na podporu Lisabonskej stratégie prostredníctvom výskumných aktivít financovaných Spoločenstvom.

5.4. Spôsob implementácie (orientačne)

Uveďte vybraný spôsob(-y)⁴⁴ implementácie akcie.

☒ **Centralizované riadenie**

- ☒ priamo na úrovni Komisie
- ☒ nepriamo delegovaním na:
 - ☒ výkonné agentúry
 - ☒ orgány zriadené Spoločenstvami, ako sa uvádza v článku 185 nariadenia o rozpočtových pravidlách
 - ☒ národné orgány v rámci verejného sektora/orgány poskytujúce verejnoprospešné služby (čiastočne v prípade individuálneho štipendia Marie Curie)

☐ **Spoločné alebo decentralizované riadenie**

- ☐ za účasti členských štátov
- ☐ za účasti tretích krajín

☐ **Spoločné riadenie s medzinárodnými organizáciami (uveďte bližšie)**

Príslušné poznámky:

Dôležitou črtou riadenia tohto rámcového programu je externalizácia. Realizácia tejto úlohy má navyše postupný charakter. V tejto súvislosti sa program Idey deleguje na špecializovanú implementačnú agentúru (v prípade ktorej bude na realizáciu tejto úlohy dohliadať vedecká rada). Ostatné časti rámcového programu sa budú postupne delegovať na súčasnú prípadne novovzniknutú agentúru. Tieto časti sa budú pravdepodobne týkať programu Ľudia, ako aj špecifických opatrení týkajúcich sa MSP, ale budú súvisieť aj s určitými administratívnymi časťami programu Spolupráca a Kapacity. Rozsah práce podniknutej zúčastnenými agentúrami sa vymedzí na základe priebežnej analýzy. **O riadiacej štruktúre týkajúcej sa akcií vyplývajúcich z článku 169 alebo článku 171 Zmluvy sa rozhodne individuálne v závislosti od konkrétneho prípadu. Daná štruktúra sa vytvorí na v zmysle rozhodnutí o predmetných akciách.**

Príslušným orgánom verejného sektora na národnej, prípadne regionálnej úrovni alebo súkromným orgánom poskytujúcim verejnoprospešné služby so sídlom v daných členských štátoch sa predloží podrobná implementácia individuálnych grantových schém vyplývajúcich zo spolufinancovania národných programov mobility.

⁴⁴ V prípade označenia viacerých spôsobov uveďte ďalšie podrobnosti v časti „Príslušné poznámky“ tohto bodu.

6. MONITOROVANIE A HODNOTENIE

6.1. Systém monitorovania

Monitorovanie riadenia implementácie sa kontinuálne zabezpečí prostredníctvom vyššieho prevádzkového riadenia v rámci Komisie s ročnými kontrolami, v rámci ktorých sa využíva všeobecný súbor ukazovateľov výkonu riadenia. Ročné výsledky plnenia tejto úlohy sa predložia vyššiemu manažmentu a zároveň slúžia ako vstupné údaje v rámci viacročného hodnotenia.

Požiadavky týkajúce sa zberu údajov a systémy takéhoto zberu v súvislosti s hodnotením návrhu a prípravou zmluvy sú momentálne predmetom skúmania vzhľadom na potrebu poskytovania rozsiahleho, avšak zjednodušeného súboru údajov pri čo najmenšom zaťažení účastníkov výskumného programu.

6.2. Hodnotenie

6.2.1. Vyhodnotenie ex-ante

V súlade s požiadavkami Komisie sa podniklo hodnotenie *ex-ante* týkajúce sa legislatívnych návrhov v súvislosti so siedmym rámcovým programom. Toto vyhodnotenie tvorí súčasť celkovej správy o posúdení dosahu v súvislosti s návrhmi Komisie týkajúcimi sa rozhodnutí Rady a Európskeho parlamentu o siedmom rámcovom programe (ES a Euratom).

6.2.2. Opatrenia prijaté po čiastočnom vyhodnotení/vyhodnotení ex-post (poučenia získané na základe v minulosti získaných podobných skúseností)

V období od júna do decembra 2004 uskutočnila komisia nezávislých odborníkov na vysokej úrovni päťročné hodnotenie implementácie a dosiahnutého pokroku v oblasti výskumu realizovaného na úrovni Spoločenstva počas predchádzajúcich piatich rokov.

Výsledky tohto päťročného vyhodnotenia boli 10. februára 2005 predložené a oznámené Európskemu parlamentu, Rade, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

V pôvodnom legislatívnom návrhu siedmeho rámcového programu sa uvádza zhrnutie kľúčových záverov správy z päťročného vyhodnotenia, ako aj spôsob ich integrácie do predmetného návrhu.

6.2.3. Podmienky a pravidelnosť budúcich hodnotení

Najneskôr do roku 2010 Komisia vykoná s pomocou externých odborníkov predbežné hodnotenie siedmeho rámcového programu a jeho špecifických programov s prihliadnutím na kvalitu plánovaných výskumných aktivít a pokrok pri uskutočňovaní stanovených cieľov.

Do dvoch rokov po ukončení tohto rámcového programu Komisia vykoná s pomocou nezávislých odborníkov externé vyhodnotenie jeho odôvodnení, implementácie a dosiahnutých výsledkov. Toto vyhodnotenie bude vychádzať z koherentného súboru nezávislých štúdií, predbežného hodnotenia a iných hodnotiacich aktivít uskutočnených počas trvania rámcového programu podľa vyššie uvedeného opisu. Správa o plnení tejto

úlohy sa predloží všetkým zúčastneným stranám vrátane Parlamentu a Rady. Táto správa by zároveň mohla byť zdrojom údajov pre ďalšie Komisiou uskutočňované hodnotenie *ex ante* a hodnotenie dosahu.

Dva roky po ukončení šiesteho rámcového programu sa uskutoční nezávislé vyhodnotenie programu *ex post*.

7. OPATRENIA ZAMERANÉ PROTI PODVODOM

V záujme kontinuity opatrení proti podvodom realizovaných v rámci šiesteho rámcového programu sa zabezpečí premietnutie týchto opatrení do siedmeho rámcového programu a ich posilnenie. K predmetným opatreniam patrí kolektívna finančná zodpovednosť, sankcie v prípade neprimerane vysokého účtovania, opatrenia na zabezpečenie vymáhania súm dlžných Komisii, ako aj administratívne a právne opatrenia podnikané v záujme zabezpečenia úplného súladu s nariadením o rozpočtových pravidlách.

8. PODROBNOSTI O ZDROJOCH

8.1. Ciele návrhu z hľadiska ich finančných nákladov

Bežné ceny - viazané rozpočtové prostriedky v miliónoch EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)⁴⁵

(Je potrebné uviesť názvy cieľov, aktivít a výstupov)	Rok 2007		Rok 2008		Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012		Rok 2013		SPOLU	
	Počet výstupov	Celkové náklady	Počet výstupov	Celkové náklady	Počet výstupov	Celkové náklady	Počet výstupov	Celkové náklady	Počet výstupov	Celkové náklady	Počet výstupov	Celkové náklady	Počet výstupov	Celkové náklady	Počet výstupov	Celkové náklady
OPERATÍVNY CIEĽ č. 1 ⁴⁶ SPOLUPRÁCA ⁴⁷		3.670,645		3.761,531		3.902,656		4.291,435		4.836,537		5.513,493		6.315,703		32.292,000
OPERATÍVNY CIEĽ č. 2 ⁴⁶ IDEY		300,322		549,876		810,395		1.136,863		1.335,048		1.623,971		1.703,525		7.460,000
OPERATÍVNY CIEĽ č. 3 ⁴⁶ IUDIA		454,397		494,449		526,169		561,420		778,211		933,537		978,817		4.727,000
OPERATÍVNY CIEĽ č. 4 ⁴⁶ KAPACITY ⁴⁸		431,614		540,312		638,849		693,510		760,126		587,688		638,901		4.291,000
OPERATÍVNY CIEĽ č. 5 ⁴⁶ SPOLOČNÉ VÝSKUMNÉ CENTRUM		225,030		232,906		241,057		249,495		258,227		267,265		277,020		1.751,000
CELKOVÉ NÁKLADY		5.082,008		5.579,074		6.119,126		6.932,723		7.968,149		8.925,954		9.913,966		50.521,000

Suma vo výške až do 1 miliardy EUR za úverovú schému na zdieľanie rizika má zodpovedať ekvivalentná suma z EIB. Uvedená suma je indikatívna a postupne sa poskytuje EIB na základe zohľadnenia úrovne dopytu.

⁴⁵ Tieto sumy (ceny v hotovosti) sa vzťahujú na položku 1 a) finančného rámca v súvislosti s „budovaním Európskeho výskumného priestoru, ...“, nevzťahujú sa však na časť týkajúcu sa inovácií.

⁴⁶ Podľa opisu v oddiele 5.3.

⁴⁷ Vrátane 800 mil. EUR pre úverovú schému na zdieľanie rizika (proporčný príspevok podľa všetkých tematických oblastí s výnimkou socioekonomického výskumu).

⁴⁸ Vrátane 200 mil. EUR pre úverovú schému na zdieľanie rizika z výskumnej infraštruktúry.

8.2. Administratívne výdavky

8.2.1. Počet a druh ľudských zdrojov

Druhy pracovných miest		Pracovníci, ktorí sa pridelia na riadenie danej akcie za využitia existujúcich a/alebo dodatočných zdrojov (počet pracovných miest/plné pracovné úväzky)						
		Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Stáli zamestnanci alebo dočasní pracovníci ⁴⁹ (XX 01 01)	A*/AD							
	B*, C*/AST							
Pracovníci financovaní ⁵⁰ podľa článku XX 01 02								
Ostatní pracovníci financovaní ⁵¹ podľa článku XX 01 05	A*/AD	1.587	1.614	1.616	1.644	1.654	1.661	1.680
	B*, C*/AST	1.420	1.440	1.440	1.459	1.466	1.470	1.484
Externí pracovníci		1.429	1.575	1.603	1.834	1.919	2.157	2.374
SPOLU		4.436	4.629	4.659	4.937	5.039	5.288	5.538
V súhrnnej položke sú zahrnuté tieto miesta štatutárnych pracovníkov pridelené výkonným agentúram⁵²		0	64	66	128	150	166	209

8.2.2. Opis úloh súvisiacich s akciou

Implementácia rámcového programu

⁴⁹ Tieto náklady NIE sú zahrnuté v referenčnej sume.

⁵⁰ Tieto náklady NIE sú zahrnuté v referenčnej sume.

⁵¹ Tieto náklady sú zahrnuté v referenčnej sume.

⁵² Celkový počet 209 štatutárnych pracovných pozícií (157 doplnkových a 52 nemenných) v období 2007 – 2013 zodpovedá personálu, ktorý sa prideli výkonným agentúram. Predbežné rozdelenie podľa špecifických programov založené výlučne na rozpočtovom odhade *pro rata*: Spolupráca (127), Idey (46), Ľudia (19), Kapacity (17).

8.2.3. Pôvod ľudských zdrojov (štatutárne)

(V prípade viacerých zdrojov pôvodu uveďte počet pracovných miest vzťahujúcich sa na každý zo zdrojov pôvodu.)

- ☒ Pracovné miesta v súčasnosti pridelené na riadenie programu, ktoré sa majú nahradiť alebo predĺžiť
- ☒ Pracovné miesta predbežne pridelené v rámci vykonávania RPS/PNR (ročnej politickej stratégie/predbežného návrhu rozpočtu) na rok 2007
- ☒ Pracovné miesta, ktoré sa majú požadovať v ďalšom procese RPS/PNR
- ☒ Pracovné miesta, ktoré sa majú opätovne prideliť za použitia existujúcich zdrojov v rámci riadenia útvaru (vnútorná reorganizácia).
- ☐ Pracovné miesta požadované na rok n, ale neplánované v rámci vykonávania RPS/PNR daného roku

8.2.4. Iné administratívne výdavky zahrnuté v referenčnej sume (XX 01 05 - Výdavky na administratívne riadenie)

Bežné ceny v miliónoch EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtová položka (číslo a názov)	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	SPOLU
Štatutárni pracovníci xx.01 05 01	275,677	317,890	326,339	340,499	351,402	361,876	375,498	2.349,181
Externí pracovníci xx.01 05 02	86,037	85,400	89,209	104,255	111,699	128,170	143,774	748,544
Iné administratívne výdavky xx.01 05 03	124,189	140,261	145,172	156,114	163,277	173,562	184,555	1.087,130
Technická a administratívna pomoc spolu	485,903	543,551	560,720	600,868	626,378	663,608	703,827	4.184,855

8.2.5. *Finančné náklady na ľudské zdroje a súvisiace náklady nezahrnuté v referenčnej sume*

Bežné ceny v miliónoch EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Druh ľudských zdrojov	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	SPOLU
Stáli zamestnanci a dočasní pracovníci (08 0101 a)								
Pracovníci financovaní podľa článku XX 01 02 (pomocní pracovníci, VNE – vyslaní národní experti, zmluvní pracovníci atd.)								
Náklady na ľudské zdroje a súvisiace náklady spolu (<u>nezahrnuté</u> v referenčnej sume)								

Výpočet – Administratívne výdavky

Výpočet pri zohľadnení tohto predpokladu týkajúceho sa nepriamych akcií:

- patria sem všetky administratívne výdavky (vrátane výkonných agentúr)

- predpoklady s uvedením cien v roku 2004 (s 2 % infláciou):

. náklady na stálych zamestnancov a dočasný personál: 108 000 €/rok

. náklady za externých pracovníkov: 48 000 €/rok (okrem Európskej rady pre výskum: 57 000 €/rok)

. náklady na iné administratívne výdavky: 35 % nákladov na personál (40 % pre Európsku radu pre výskum)

- číselné údaje za rok 2007 zodpovedajú predbežnému návrhu rozpočtu na rok 2007

Výpočet – Zamestnanci financovaní podľa článku XX 01 02

V prípade potreby uveďte odkaz na bod 8.2.1.

8.2.6 Iné administratívne výdavky nezahrnuté v referenčnej sume

Bežné ceny v miliónoch EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Roky 2012 a 2013	SPOLU
XX 01 02 11 01 – Misie							
XX 01 02 11 02 – Stretnutia a konferencie							
XX 01 02 11 03 – Výbory							
XX 01 02 11 04 – Štúdie a konzultácie							
XX 01 02 11 05 – Informačné systémy							
2 Iné výdavky na riadenie spolu (XX 01 02 11)							
3 Iné výdavky administratívneho charakteru (upresnite vrátane odkazu na rozpočtovú položku)							
Administratívne náklady spolu, okrem ľudských zdrojov a súvisiacich nákladov (nezahrnutých v referenčnej sume)							

Výpočet - ***Iné administratívne výdavky nezahrnuté v referenčnej sume***

Potreby týkajúce sa ľudských a administratívnych zdrojov sa pokrývajú z prostriedkov pridelených riadiacemu generálnemu riaditeľstvu v rámci ročného procesu pridelovania.

Upravený návrh

ROZHODNUTIA RADY

o siedmom rámcovom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Euratom) v oblasti jadrového výskumu a aktivít odbornej prípravy (2007 - 2011)

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 7,

so zreteľom na návrh Komisie⁵³,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu⁵⁴,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁵⁵,

keďže:

- (1) Vzhľadom na cieľ podporovať a zabezpečovať hospodársky rast a životnú úroveň občanov Európy je nevyhnutné vyvíjať spoločné úsilie na národnej a európskej úrovni v oblasti výskumu a odbornej prípravy.
- (2) Popri akciách v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, konkurencieschopnosti a inovácií, priemyslu, zamestnanosti a životného prostredia slúži siedmy rámcový program na doplnenie ďalších akcií EÚ v oblasti politiky výskumu, nevyhnutných z hľadiska realizácie Lisabonskej stratégie.
- (3) Tento rámcový program vychádza z výsledkov dosiahnutých v súvislosti s predchádzajúcimi programami zameranými na budovanie Európskeho výskumného priestoru, a využíva ich na ďalší rozvoj znalostného hospodárstva a spoločnosti v Európe.
- (5) Zelená kniha Komisie pod názvom „Za európsku stratégiu zásobovania energiou“ poukazuje na prínos jadrovej energie v súvislosti s poklesom emisií skleníkových plynov a znižovaním závislosti Európy od dovozu energie.

⁵³ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁵⁴ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁵⁵ Ú. v. EÚ C , , s. .

- (6) S prihliadnutím na rozhodnutie Rady z 26. novembra 2004, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice týkajúce sa rokovanií o projekte ITER⁵⁶, bude realizácia projektu ITER v Európe v širšom kontexte výskumu energie jadrovej syntézy ústredným bodom aktivít výskumu jadrovej syntézy vykonávaných v rámci siedmeho rámcového programu.
- (7) V rámci realizácie siedmeho rámcového programu môže dôjsť k zakladaniu spoločných podnikov v zmysle 5. kapitoly hlavy II Zmluvy.
- (8) Výskumné aktivity podporované v rámci tohto rámcového programu by mali rešpektovať základné etické zásady vrátane tých, ktoré sú zakotvené v Charte základných práv Európskej únie. Stanoviská Európskej skupiny pre etiku v oblasti vedy a nových technológií sa zohľadňujú a budú sa naďalej zohľadňovať.
- (9) V tomto rozhodnutí sa ustanovuje finančný rámec na celé obdobie trvania programu, ktorý bude základným odkazom pre rozpočtový orgán v zmysle bodu **37** Medziinštitucionálnej dohody zo **17. 5. 2006** medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne a zlepšení rozpočtového postupu.
- (10) Komisia predložila **24. 8. 2005**⁵⁷ závery externého hodnotenia vykonávania a výsledkov aktivít Spoločenstva vykonávaných počas predchádzajúcich piatich rokov pred týmto hodnotením, ku ktorým pripojila aj svoje postrehy.
- (11) Je dôležité zabezpečiť riadne finančné riadenie siedmeho rámcového programu a jeho implementáciu najúčinnjším a užívateľsky najpriateľnejším spôsobom, ako aj jednoduchý prístup pre všetkých účastníkov.
- (12) Jednou z priorít siedmeho rámcového programu bude dôsledne prihliadať na úlohu žien v oblasti vedy a výskumu so zreteľom na ďalšie zlepšenie ich aktívneho pôsobenia vo výskume.
- (13) **Kľúčovou úlohou Spoločného výskumného centra je zabezpečovať vedecko-technickú podporu orientovanú na zákazníka na účely vytvárania, vývoja, implementácie a monitorovania politík EÚ. Spoločné výskumné centrum si v záujme svojho fungovania ako referenčného bodu v oblasti vedy a techniky v rámci EÚ vyžaduje nepretržitú podporu, ktorá je nezávislá od súkromných či národných záujmov. by malo pomáhať Spoločné výskumné centrum uskutočňovaním priamych činností a počas realizácie politík EÚ poskytovaním podpory na základe požiadaviek zákazníkov.**
- (14) So zreteľom na vzájomné využívanie výhod európskeho výskumu je potrebné podporovať medzinárodný a celosvetový charakter s ním súvisiacich aktivít. Na siedmom rámcovom programe sa môžu podieľať krajiny, ktoré v tomto zmysle uzavreli potrebné dohody, avšak na projektovej úrovni sa v prípade vzájomnej výhodnosti na ňom môžu zúčastniť aj subjekty z tretích krajín a subjekty, ktoré sú členmi medzinárodných organizácií zameriavajúcich sa na spoluprácu v oblasti vedy.

⁵⁶ Neuverejnené v Ú. v. EÚ.

⁵⁷ **KOM(2005) 387**

- (15) V kontexte rozširovania EÚ by mal siedmy rámcový program poskytovaním vedecko-technickej podpory pomáhať kandidátskym krajinám pri implementácii právnych predpisov (*acquis*) Spoločenstva a pri ich integrácii do Európskeho výskumného priestoru.
- (16) Mali by sa prijať primerané opatrenia na zamedzenie nezrovnalostí a podvodov, ako aj potrebné opatrenia na vymáhanie finančných strát, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov v súlade s nariadeniami (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev⁵⁸, (ES, Euratom) č. 2185/95 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste vykonávaných Spoločenstvom s cieľom chrániť finančné záujmy Európskych spoločenstiev proti podvodom a iným nezrovnalostiam⁵⁹ a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 o vyšetrovaní Európskeho úradu boja proti podvodom (OLAF)⁶⁰.
- (17) Na základe žiadosti Komisie o konzultáciu poskytol Vedecký a technický výbor svoje stanovisko,

ROZHODLA TAKTO:

Článok 1

Prijatie Zavedenie rámcového programu v oblasti výskumu a odbornej prípravy

Týmto sa na obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2011 **prijíma** viacročný rámcový program v oblasti jadrového výskumu a aktivít odbornej prípravy, ďalej len „siedmy rámcový program“ ~~ustanovuje~~.

Článok 2

Ciele

1. Siedmy rámcový program sleduje všeobecné ciele uvedené v článku 1 a 2 písm. a) Zmluvy, pričom prispieva k vytváraniu znalostnej spoločnosti a budovaniu Európskeho výskumného priestoru.
2. Do siedmeho rámcového programu patria tieto oblasti: výskum v rámci Spoločenstva, technický vývoj, medzinárodná spolupráca, aktivity súvisiace s rozširovaním a využívaním technických informácií, ako aj odborná príprava. Týmto oblasťami sa budú zaoberať dva špecifické programy:

Do prvého programu patria tieto oblasti:

- (a) **Výskum energie jadrovej syntézy:** so zameraním na vývoj technológií s cieľom využívať bezpečné, trvalo udržateľné, environmentálne spoľahlivé a ekonomicky výhodné zdroje energie;

⁵⁸ Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁵⁹ Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁶⁰ Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 1.

- (b) **Jadrové štiepenie a ochrana pred žiarením:** so zameraním predovšetkým na zvyšovanie bezpečnostnej výkonnosti, efektívnosti zdrojov a nákladovej efektívnosti v rámci podpory bezpečného využívania jadrového štiepenia a iných spôsobov využívania žiarenia v priemysle a medicíne.

Druhý program sa bude vzťahovať na aktivity Spoločného výskumného centra v oblasti jadrovej energie.

3. Hlavné okruhy týchto programov sú opísané v prílohe I.

Článok 3

Maximálna celková suma a sumy vyčlenené na jednotlivé programy

Celková suma určená na implementáciu siedmeho rámcového programu na obdobie 2007 až 2011 je 2 751 ~~3092~~ mil. EUR. Táto suma sa rozdelí takto (mil. EUR):

(a)	Výskum energie jadrovej syntézy	<u>1 947</u> 2159
(b)	Jadrové štiepenie a ochrana pred žiarením	<u>287</u> 394
(c)	Aktivity Spoločného výskumného centra, ktoré súvisia s jadrovou energiou	<u>517</u> 539

V rámci sumy predpokladanej pre oblasť výskumu energie jadrovej syntézy sa na iné aktivity ako konštrukcia projektu ITER, ktoré sú uvedené v prílohe I, vymedzí aspoň 900 mil. EUR.

2. Podrobné pravidlá finančnej účasti Spoločenstva na tomto rámcovom programe sú uvedené v prílohe II.

Článok 4

Ochrana finančných záujmov Spoločenstiev

Pre akcie Spoločenstva financované podľa tohto rozhodnutia sa nariadenie (ES, Euratom) č. 2988/95 a nariadenie (ES, Euratom) č. 2185/96 uplatňuje v prípade akéhokoľvek porušenia ustanovenia právnych predpisov Spoločenstva, vrátane porušenia zmluvného záväzku vzniknutého v rámci programu, ku ktorému došlo v dôsledku činu alebo nedbanlivosti zo strany hospodárskeho prevádzkovateľa, a ktoré spôsobilo, alebo mohlo spôsobiť vznik neoprávnenej výdavkovej položky pre všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev alebo rozpočty nimi spravované.

Článok 5

Všetky výskumné aktivity vykonávané v rámci siedmeho rámcového programu sa vykonávajú v súlade so základnými etickými zásadami.

Článok 6

Monitorovanie, hodnotenie a preskúmanie

1. **Komisia priebežne a systematicky monitoruje implementáciu rámcového programu a jeho špecifických programov a pravidelne podáva správy a sprístupňuje výsledky tohto monitorovania.**

Najneskôr do roku 2010 vykoná Komisia s pomocou externých odborníkov predbežné vyhodnotenie tohto rámcového programu a jeho špecifických programov, **ktoré bude podložené dôkazmi a bude vychádzať z dodatočného vyhodnotenia (ex-post) šiesteho rámcového programu. Toto vyhodnotenie sa bude vzťahovať na kvalitu prebiehajúcich výskumných aktivít, ako aj kvalitu implementácie a riadenia.** Zároveň sa v ňom posúdi pokrok pri dosahovaní stanovených cieľov.

2. Po ukončení tohto rámcového programu Komisia s pomocou nezávislých odborníkov vypracuje externé vyhodnotenie jeho odôvodnení, implementácie a dosiahnutých výsledkov.

Závery tohto vyhodnotenia spolu so svojim postrehmi oznámi Komisia Európskemu parlamentu, Rade, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

V Bruseli

*Za Radu
Predseda*

PRÍLOHA I

CIELE V OBLASTI VEDY A TECHNIKY, OKRUHY TÉM A AKTIVITY

ÚVOD

Siedmy rámcový výskumný program Euratom-u sa realizuje v dvoch častiach, ktoré zodpovedajú „nepriamym“ akciám v oblasti energie jadrovej syntézy, jadrového štiepenia a ochrany pred žiarením a „priamym“ vedeckým aktivitám Spoločného výskumného centra.

VÝSKUM ENERGIE JADROVEJ SYNTÉZY

Cieľ

Rozvíjať vedomostnú základňu a realizovať projekt ITER, ktorý je významným krokom k vytvoreniu prototypových reaktorov pre bezpečné, trvalo udržateľné, environmentálne spoľahlivé a ekonomicky výhodné elektrárne.

Odôvodnenie

V zásobovaní energiou v rámci Európy sa v krátkodobom, strednodobom i dlhodobom horizonte objavujú vážne nedostatky. Je potrebné prijať opatrenia súvisiace s riešením problémov bezpečnosti dodávky energie, zmeny klímy a trvalo udržateľného rozvoja, a pritom zabezpečiť nenarušený hospodársky rast.

Napriek súčasnému i v budúcnosti nevyhnutnému úsiliu zo strany EÚ v rámci výskumu v oblasti obnoviteľnej energie sa významný potenciál energie jadrovej syntézy pri realizácii trvalo udržateľného a bezpečného energetického zásobovania EÚ v nasledujúcom desaťročí môže využiť až o takmer päťdesiat či šesťdesiat rokov, po prieniku komerčných reaktorov energie jadrovej syntézy na trh. Preto sa v záujme rozvoja energie jadrovej syntézy podnikne tzv. „zrýchlený postup“ s cieľom skrátiť čas vývoja súčasných elektrární vyrábajúcich energiu na základe jadrovej syntézy. V dôsledku úspešného vývoja v tejto oblasti sa vytvoria bezpečné, trvalo udržateľné a ekologické zásoby energie. Dlhodobým cieľom v rámci európskeho výskumu energie jadrovej syntézy, ktorý pokrýva všetky aktivity súvisiace s touto oblasťou vykonávané v členských štátoch a pridružených tretích krajinách, je **v horizonte približne tridsiatich – štyridsiatich rokov spoločne vytvoriť prototypové reaktory pre ekonomicky výhodné elektrárne spĺňajúce stanovené požiadavky.**

Hlavnou prioritou v rámci stratégie dosahovania tohto dlhodobého cieľa je konštrukcia projektu ITER (základného experimentálneho zariadenia dokazujúceho vedeckú a technickú realizovateľnosť získavania energie na základe jadrovej syntézy), po ktorom bude nasledovať vytvorenie „demonštračnej“ elektrárne DEMO slúžiacej na výrobu energie na základe jadrovej syntézy. Okrem týchto úloh sa bude realizovať aj dynamický program na podporu R&D určený na pomoc pre projekt ITER a pre vývoj materiálov, technológií súvisiacich s jadrovou syntézou a získavanie nových poznatkov v oblasti fyziky potrebných pre realizáciu projektu DEMO. Okrem európskeho sektoru priemyslu sa na týchto projektoch budú podieľať združenia zaoberajúce sa jadrovou syntézou a tretie krajiny, najmä strany Dohody o projekte ITER.

Aktivity

• Realizácia projektu ITER

Patria sem aktivity súvisiace so spoločnou realizáciou projektu ITER (ako medzinárodná výskumná infraštruktúra), najmä aktivity vzťahujúce sa na prípravu miesta prevádzky, založenie organizácie ITER a spoločného európskeho podniku ITER, jeho riadenie a personálne zabezpečenie, všeobecnú technickú a správnu podporu, konštrukčné zabezpečenie zariadení a príslušných inštalácií, ako aj na podporu projektu počas jeho realizácie.

• Oblasť R&D v rámci prípravy prevádzky projektu ITER

V rámci programu zameraného na oblasť fyziky a vývoj technológií sa budú využívať zariadenia a zdroje vyplývajúce z programu jadrovej syntézy, ~~vrátane zariadení JET, t.j.~~ zariadenia JET a iné existujúce či pripravované zariadenia využívajúce magnetické pole (tokamaky, stelarátory, RFP). Na základe tohto programu sa zhodnotia kľúčové technológie projektu ITER, upevnia rozhodnutia týkajúce sa tohto projektu a realizáciou experimentálnych a teoretických aktivít sa zabezpečí príprava jeho prevádzky.

• Technologické aktivity v rámci prípravy projektu DEMO

K týmto aktivitám patrí dynamický vývoj materiálov a kľúčových technológií jadrovej syntézy vrátane plášťov, ako aj vytvorenie špecializovaného projektového tímu zaoberajúceho sa prípravou medzinárodného zariadenia na ožarovanie materiálov vyrobených na základe jadrovej syntézy (International Fusion Materials Irradiation Facility, IFMIF), v ktorom sa budú testovať materiály využívané v rámci projektu DEMO. Pôjde o testovanie a vytváranie modelov materiálov na základe ožarovania, koncepčné projektové štúdie DEMO, štúdie bezpečnosti a posudzovanie environmentálnych a socioekonomických aspektov energie jadrovej syntézy.

• Aktivity v oblasti R&D z dlhodobého hľadiska

K týmto aktivitám patrí ďalší rozvoj pokročilejších koncepcií výskumu magnetického poľa s potenciálnymi výhodami pre druhú generáciu elektrární využívajúcich jadrovú syntézu (so zameraním na skonštruovanie zariadenia stelarátor W7-X), vývoj teórie, vytváranie modelov zameraných na komplexné porozumenie správania syntetických plaziem a koordinácia súvisiacich aktivít. ~~súkromnoprávných výskumných činností v oblasti inerciálneho ohraničenia plazmy, pokiaľ ide o kontext kontaktných činností.~~

• Ľudské zdroje, vzdelávanie a odborná príprava

Vzhľadom na momentálne a strednodobé potreby v rámci projektu ITER sa v súvislosti s ďalším vývojom v oblasti jadrovej syntézy bude postupovať s ohľadom na iniciatívy zamerané na zabezpečenie primeraných ľudských zdrojov, pokiaľ ide o ich počet, vedomosti a schopnosti, vysokú odbornosť a úroveň skúseností. V tejto súvislosti je potrebné preveriť spôsoby udeľovania titulu PhD v odboroch fyzika a inžinierstvo v oblasti jadrovej syntézy v rámci Európy.

- **Infraštruktúry**

Jedným z prvkov nových výskumných infraštruktúr významného európskeho rozmeru bude vytvorenie medzinárodného výskumného projektu ITER v oblasti energie jadrovej syntézy.

- **Procesy transferu technológií**

Projekt ITER si vyžaduje nové a flexibilnejšie organizačné štruktúry umožňujúce pružný presun procesu inovácií vrátane súvisiaceho technického pokroku do sektora priemyslu, vďaka čomu sa európsky priemysel môže stať pokrokovejším a zároveň konkurencieschopnejším.

JADROVÉ ŠTIEPENIE A OCHRANA PRED ŽIARENÍM

Cieľ

Vytvárať stabilnú vedeckú a technickú základňu s cieľom urýchliť praktický vývoj s ohľadom na bezpečnejšie zaobchádzanie s rádioaktívnym odpadom s dlhým polčasom rozpadu, **zvyšovať predovšetkým bezpečnostnú výkonnosť, efektívnosť zdrojov a nákladovú efektívnosť jadrovej energie a zabezpečiť pevný a spoločensky prijateľný systém ochrany ľudí a životného prostredia proti účinkom ionizujúceho žiarenia.**

Odôvodnenie

V súčasnosti tvorí jadrová energia tretinu celkového objemu elektrickej energie spotrebovanej v EÚ. ~~je v súčasnosti~~ **Ako najvýznamnejší dostupný zdroj bezuhlíkovej (carbon-free) elektrickej energie pri základnom zaťažení, v prípade ktorého sa počas prevádzky jadrovej elektrárne neuvolňuje CO₂, sa stáva dôležitou témou diskusie o prostriedkoch využívaných v rámci boja proti zmene klímy a pri znižovaní závislosti Európy od dovozu energie.** Európsky sektor jadrovej energie je príkladom poprednej technológie s profesionálne zaujímavými pracovnými príležitosťami pre státisíce ľudí. ~~Vďaka pôvodnému a pritom spoľahlivému zdroju jadrovej energii sa zvyšuje úroveň nezávislosti a bezpečnosti zásobovania~~ **Modernejšia** jadrová technológia **by mohla** perspektívne **priniesť** výrazné zefektívnenie zdrojov a zlepšenie ich využívania, a pritom zabezpečiť ešte kvalitnejšie bezpečnostné normy a dosiahnuť pokles odpadu v porovnaní s výsledkami, ktoré prinášajú súčasné technológie.

Existujú však aj vážne dôvody na znepokojenie, ktoré majú vplyv na ďalšie využívanie tohto zdroja energie v EÚ. **Nadalej existuje potreba udržiavania vynikajúcej bezpečnostnej úrovne Spoločenstva. Prioritnou oblasťou zostáva aj zvyšovanie úrovne ochrany pred žiarením.** Základnými otázkami sú prevádzková bezpečnosť reaktora a zaobchádzanie s odpadom s dlhým polčasom rozpadu, ktoré sa nadalej riešia na technickej úrovni, pričom je potrebné zvážiť aj politické a spoločenské náhľady na riešenie uvedených problémov. Pri akomkoľvek využívaní žiarenia či už v priemysle alebo medicíne platí prvoradá zásada ochrany ľudí a životného prostredia. Primárne pravidlo zabezpečovania vysokej úrovne bezpečnosti platí vo všetkých uvedených tematických oblastiach. Obdobným spôsobom možno presne vymedziť aj potreby v oblasti jadrovej fyziky a jadrového inžinierstva, ktoré sa týkajú technického zabezpečovania dostupnosti výskumných infraštruktúr a expertízy. Okrem toho jednotlivé technické oblasti sú prepojené prostredníctvom hraničných tém ako cyklus jadrového paliva, aktinidová chémia, analýza rizík, hodnotenie bezpečnosti a dokonca aj problematika spoločnosti a riadenia štátu.

V rámci výskumu sa treba zameriavať aj na analýzu nových príležitostí na poli vedy a techniky a na pružné reagovanie na potreby súvisiace s novou politikou, vznikajúce počas realizácie rámcového programu.

Aktivity

- **Zaobchádzanie s rádioaktívnym odpadom**

Výskum orientovaný na implementáciu a rozvojové aktivity zamerané na všetky kľúčové aspekty súvisiace s hĺbkovým geologickým uskladnením spotrebovaného paliva a rádioaktívneho odpadu s dlhým polčasom rozpadu, prípadne demonštrácie technológií a bezpečnostných opatrení a podpora rozvoja spoločného európskeho vnímania hlavných otázok súvisiacich so zaobchádzaním s odpadom a jeho likvidáciou. Výskum koncepcie rozpadu a transmutácie a/alebo iných koncepcií zameraných na znižovanie množstva a/alebo nebezpečenstva odpadu určeného na likvidáciu.

- **Systémy riadenia reaktorov**

Výskum so zameraním na podporu ďalšej bezpečnej prevádzky všetkých relevantných typov existujúcich systémov riadenia reaktorov (vrátane zariadení palivových cyklov) pri zohľadnení nových výziev ako predlžovanie životnosti a vývoj nových metodík hodnotenia sprísnenej bezpečnosti (technický i ľudský faktor) vrátane vážnych havárií; výskum so zameraním na hodnotenie aspektov budúcich systémov riadenia reaktorov, ktoré súvisia s potenciálom, bezpečnosťou a zaobchádzaním s odpadom v krátkodobom a strednodobom horizonte s cieľom udržať doterajšiu vysokú úroveň bezpečnostných noriem v rámci EÚ a významne zlepšiť dlhodobé zaobchádzanie s rádioaktívnym odpadom.

- **Ochrana pred žiarením**

Výskum zameraný najmä na nebezpečenstvo ožarovania v nízkych dávkach, na využitie žiarenia v medicíne a na riadenie a prevenciu s ním súvisiacich nehôd, zabezpečenie vedeckého základu pevného, vyváženého a spoločensky prijateľného systému ochrany, ktorý neadekvátne neobmedzí prospešné a rozšírené využívanie žiarenia v medicíne a priemysle. (~~vrátane výroby jadrovej energie~~). Výskum zameraný na znižovanie ~~hrozby~~ dosahu jadrového a rádiologického terorizmu a nepovoleného použitia jadrového materiálu. zmiernenie jeho dopadu.

- **Infraštruktúry**

Podpora dostupnosti výskumných infraštruktúr a ich vzájomnej spolupráce, napríklad pokiaľ ide o materiálové testovacie zariadenia a skúšobné reaktory, podzemné výskumné laboratória, rádiobiologické zariadenia a tkanivové banky potrebné na udržanie vysokej úrovne technického pokroku, inovácií a bezpečnosti v európskom jadrovom sektore.

- **Ľudské zdroje, mobilita a odborná príprava**

Podpora udržiavania a ďalšieho rozvoja vedeckej odbornosti a ľudských schopností (napríklad prostredníctvom spoločných aktivít odbornej prípravy) s cieľom dlhodobo zabezpečovať dostupnosť primerane kvalifikovaných výskumných pracovníkov, inžinierov a iných pracovníkov v jadrovom sektore.

Aktivity Spoločného výskumného centra, ktoré súvisia s jadrovou energiou

Cieľ

Zabezpečovať vedecko-technickú podporu procesu vytvárania politík Spoločenstva EÚ na základe požiadaviek zákazníkov, a pritom zabezpečovať podporu implementácie a monitorovania existujúcich politík a pružne reagovať na požiadavky súvisiace s novou politikou.

Odôvodnenie

Spoločné výskumné centrum podporuje ciele európskej stratégie zásobovania energiou, predovšetkým v rámci úsilia pri dosahovaní cieľov vytýčených v Kjótskom protokole. Spoločné výskumné centrum sa v rámci podpory cieľov Európskej únie bude zameriavať na plnenie špecifických úloh týkajúcich sa:

- globálnej bezpečnosti, najmä na základe svojho podielu na vývoji techník a metód účinných bezpečnostných opatrení v rámci boja proti nezákonnému obchodovaniu a v záujme forenzného využitia jadrovej energie,
- rozšírenia EÚ, v dôsledku toho, že s ním súvisia (a budú súvisieť) nové druhy reaktorov a iných jadrových zariadení,
- dodávok energie, a to na základe vývoja nových techník súvisiacich s cyklom jadrového paliva v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja.

Potenciál jadrovej technológie Spoločenstva EÚ si v mnohých aspektoch vyslúžil uznanie na základe predchádzajúcich úspechov v tejto oblasti. Vedecké zázemie Spoločného výskumného centra, jeho pôsobenie v rámci medzinárodnej vedeckej obce, účasť na spolupráci s inými výskumnými centrami, či jeho podiel na šírení vedomostí sú dôležitými prvkami napomáhajúcimi realizácii politík Spoločenstva EÚ a udávaní trendov v oblasti jadrového výskumu. Pri uskutočňovaní uznávaných vedecko-technických pracovných projektov Spoločné výskumné centrum navyše využíva svoj kompetentný personál, ako aj najmodernejšie zariadenia. V záujme upevnenia popredného postavenia európskeho výskumu zabezpečuje kvalitu svojich infraštruktúr a ich primeranú obnovu. Spoločné výskumné centrum v rámci svojej podpory politiky Spoločenstva EÚ s cieľom perspektívne zvyšovať svoj základný potenciál a vedomostné zázemie sprístupňovaním svojich infraštruktúr ďalším výskumným pracovníkom, či prostredníctvom odbornej prípravy mladých vedcov a rozvojom ich mobility upevňuje know-how v oblasti jadrovej energie v Európe. Nové požiadavky sa objavujú predovšetkým v oblasti zahraničných vzťahov a bezpečnostných politík. V týchto prípadoch vzniká potreba prístupu k spoľahlivým vnútorným informáciám/analýzam/systémom, ktoré na trhu vždy nemožno získať.

Aktivity Spoločného výskumného centra týkajúce sa jadrového výskumu sa sústreďujú na uspokojenie požiadaviek súvisiacich s oblasťou R&D zo strany Komisie a členských štátov. Cieľom tohto programu je rozvíjať a zbierať vedomosti, ktoré poslúžia ako vklad do diskusie o výrobe jadrovej energie, jej bezpečnosti, spoľahlivosti, trvalej udržateľnosti a kontrole, ako aj z nej vyplývajúcich rizík a problémov vrátane hodnotenia inovačných/budúcich systémov riadenia reaktorov.

Aktivity

Zameranie základných aktivít Spoločného výskumného centra:

Zaobchádzanie s jadrovým odpadom a jeho dosah na životné prostredie s cieľom pochopiť procesy súvisiace s cyklom jadrového paliva začínajúcim jeho výrobou a končiacim jeho ~~uskladnením~~ **likvidáciou**, a nachádzať efektívne riešenia pri zaobchádzaní s nebezpečným jadrovým odpadom v súlade s jedným z dvoch hlavných postupov (priama **likvidácia** ~~uskladnenie~~ alebo rozpad a transmutácia). **Osobitný dôraz sa bude klásť na rozvoj aktivít zlepšujúcich úroveň vedomostí a spracovanie prípadne úpravu odpadu s dlhým polčasom rozpadu a základný výskum aktinidov.**

Jadrová bezpečnosť pri realizácii výskumu existujúcich aj nových palivových cyklov, ~~pri skúmaní~~ bezpečnosť reaktorov západoeurópskeho a ruského typu, **vo výraznejšej miere – výskum nových palivových cyklov**, ako aj navrhovaného nového reaktora. Spoločné výskumné centrum bude zároveň zodpovedať za koordináciu a prípravu európskeho príspevku k iniciatíve v oblasti R&D v kontexte medzinárodného fóra „Generation IV International Forum“, na ktorom sa podieľajú popredné svetové výskumné organizácie. **Spoločné výskumné centrum sa stane integračným činiteľom v rámci výskumu v tejto oblasti a zároveň aj zárukou vysokej úrovne európskeho prínosu k FRI (Fondu na podporu rýchlorastúcich a inovačných MSP), pokiaľ ide o jeho kvalitu a rozsah. Pod prínosom Spoločného výskumného centra treba rozumieť aspekty bezpečnosti a ochrany v súvislosti s inovačnými palivovými cyklami, a to najmä pokiaľ ide o charakteristiku, testovanie a analýzu nových palív, rozvoj plánov týkajúcich sa bezpečnosti a kvality, požiadavky na bezpečnosť a metódy pokročilého hodnotenia.**

Jadrová bezpečnosť pri plnení záväzkov Spoločenstva predovšetkým v rámci kontroly zariadení palivového cyklu s dôrazom na koncový bod palivového cyklu, v rámci monitorovania rádioaktivity v životnom prostredí alebo realizácie dodatočného protokolu a integrovaných bezpečnostných opatrení, ako aj prevencie nepovoleného použitia jadrového a rádioaktívneho materiálu v spojení s nezákonným obchodovaním s takýmto materiálom.

Sprístupňovanie informácií o jadrovej energii politickým predstaviteľom a verejnosti: Vedci, politici a občania sú čoraz viac presvedčení, že globálne otepľovanie vzniká v dôsledku uvoľňovania emisií uhlíka pri spaľovaní fosílnych palív a že jadrová energia bez akýchkoľvek emisií oxidu uhličitého je základnou zložkou energetickej kombinácie potrebnej na napĺňanie potrieb v kontexte svetovej energetiky. Z tohto dôvodu je v záujme podpory diskusie na základe faktov, ako aj uľahčenia rozhodovania vychádzajúceho z dostatočných informácií potrebné spustiť viacročnú kampaň zameranú na informovanie predstaviteľov politickej obce a širokej verejnosti o jadrovej energii.

Okrem toho sa s prihliadnutím na nevyhnutnosť porovnávania tohto druhu energie s inými zdrojmi energie kvôli identifikovaniu dosahov využívania jadrovej energie v rámci všetkých podporovaných a iniciovaných informačných kampaní bude informovať o úsilí, ktoré EÚ vyvíja na všetkých úrovniach na účel podpory iných zdrojov energie, a to najmä s ohľadom na obnoviteľné zdroje energie.

PRÍLOHA II

PROGRAMY FINANCOVANIA

V súlade s pravidlami účasti stanovenými v súvislosti s implementáciou siedmeho rámcového programu EÚ **Spoločenstvo** podporuje aktivity spojené s výskumom a technickým vývojom vrátane demonštračných aktivít v rámci špecifických programov pomocou niekoľkých programov financovania. Tieto programy financovania sa využijú samostatne alebo kombinovane na financovanie rôznych kategórií aktivít realizovaných v kontexte rámcového programu.

1. PROGRAMY FINANCOVANIA V OBLASTI ENERGIE JADROVEJ SYNTÉZY

V oblasti výskumu energie jadrovej syntézy si špecifická povaha aktivít v tejto oblasti vyžaduje zavedenie špecifických opatrení. Finančná podpora sa vynaloží na aktivity realizované na základe postupov stanovených v:

- 1.1. zmluvách o združení uzavretých medzi Komisiou, členskými štátmi alebo plne pridruženými tretími krajinami alebo subjektami so sídlom v členských štátoch alebo plne pridružených tretích krajinách, ktoré zabezpečujú realizáciu časti programu EÚ **Spoločenstva** v oblasti výskumu v oblasti energie jadrovej syntézy podľa článku 10 Zmluvy;
- 1.2. Európskej dohode o vývoji jadrovej energie (European Fusion Development Agreement, EFDA), ktorá je dvojstrannou dohodou uzavretou medzi Komisiou a organizáciami pôsobiacimi alebo pracujúcimi pre členské štáty a pridružené krajiny, ktorá okrem iného zabezpečuje rámec ďalšieho výskumu programov jadrovej syntézy v pridružených organizáciách a v oblasti priemyslu využívanie zariadení JET a spoluúčasť Európy na poli medzinárodnej spolupráce;
- 1.3. ustanoveniach v článkoch 45 až 51, kapitola 5, hlava II Zmluvy týkajúcich sa spoločného európskeho podniku ITER;
- 1.4. medzinárodných zmluvách medzi Euratom-om a tretími krajinami týkajúcich sa aktivít v oblasti výskumu a vývoja energie jadrovej syntézy, ako napríklad Dohoda o projekte ITER;
- 1.5. akejkoľvek ďalšej viacstrannej dohode uzatvorenej medzi Spoločenstvom a pridruženými organizáciami, napríklad v dohode o mobilite pracovníkov;
- 1.6. akciách zameraných na zdieľanie nákladov zameraných na podporu a prínos k výskumu energie jadrovej syntézy spolu s orgánmi v členských štátoch alebo v krajinách pridružených k rámcovému programu Euratom-u, ktoré nie sú stranami zmluvy o združení.

Okrem uvedených aktivít sa môžu uskutočňovať akcie na podporu a rozvoj ľudských zdrojov, štipendijných pobytov, iniciatív súvisiacich s integráciou infraštruktúry, ako aj špecifické podporné akcie so zameraním najmä na koordináciu výskumu energie jadrovej syntézy, realizáciu štúdií na podporu týchto aktivít, rozvoj v oblasti publikácií, výmeny informácií. a odbornej prípravy s cieľom zlepšiť transfer v oblasti technológií.

2. PROGRAMY FINANCOVANIA V INÝCH OBLASTIACH

Aktivity v iných oblastiach ako energia jadrovej syntézy uvedené v rámcovom programe Euratom-u sa budú financovať na základe rôznych programov financovania. Tieto programy financovania sa využijú samostatne alebo kombinovane na financovanie rôznych kategórií akcií realizovaných v rámci tohto rámcového programu.

V rozhodnutiach týkajúcich sa špecifických programov, pracovných programov a výziev na predloženie ponúk sa podľa potreby uvádza :

- typ(y) programu(ov) financovania použitého na finančnú podporu rôznych kategórií akcií,
- kategórie účastníkov, ktoré ho môžu využívať (napríklad výskumné organizácie, univerzity, priemysel, verejné orgány),
- druhy aktivít, ktoré možno financovať pomocou jednotlivých programov financovania (výskum, vývoj, demonštrácie, odborná príprava, šírenie a odovzdávanie vedomostí a iné súvisiace aktivity).

V prípade možného použitia rôznych programov financovania sa v pracovnom programe môže uviesť konkrétny program financovania, ktorý sa má použiť pre určitú oblasť výzvy na predloženie ponúk.

Programy financovania:

a) Podpora akcií uskutočňovaných najmä na základe výzvy na predloženie ponúk:

1. Kolaboratívne projekty

Podpora výskumných projektov uskutočňovaných konzorciami s účastníkmi z rôznych krajín s cieľom získať nové poznatky, vyvíjať nové technológie, výroby alebo vytvárať spoločné zdroje v oblasti výskumu. Rozsah, rámec a medzinárodná organizácia projektov sa môže v rámci jednotlivých oblastí a tém líšiť. Projekty môžu mať malý alebo stredný rozsah so zameraním na výskumné akcie, prípadne môže ísť aj o rozsahom veľké integračné projekty, ktoré na dosiahnutie stanoveného cieľa potrebujú významný objem finančných prostriedkov.

2. Siete excelentnosti

Podpora spoločných výskumných programov uskutočňovaných viacerými výskumnými inštitúciami integrujúcich svoje aktivity v danej oblasti. Tieto programy v rámci dlhodobejšej spolupráce vykonávajú príslušné výskumné tímy. Uskutočňovanie týchto spoločných programov si vyžaduje formálny záväzok zo strany organizácií integrujúcich časť vlastných zdrojov a aktivít.

3. Koordinačné a podporné akcie

Podpora aktivít zameraných na koordinačný alebo podporný výskum (vytváranie sietí, výmeny, štúdie, konferencie atď.) Tieto akcie sa môžu uskutočňovať aj inak ako prostredníctvom výzvy na predloženie ponúk.

4. Akcie na podporu a rozvoj ľudských zdrojov a mobility

Podpora odbornej prípravy a profesionálneho rastu výskumných pracovníkov.

- b) Podpora akcií vykonávaných na základe rozhodnutí Rady vychádzajúcich z návrhov Komisie - Spoločenstvo poskytne finančnú podporu iniciatívam so širokým záberom, ktoré sú financované z viacerých zdrojov:
- Finančný príspevok Spoločenstva na zriadenie spoločných podnikov na základe postupov a ustanovení uvedených v článkoch 45 až 51, kapitola 5, hlava II Zmluvy o Euratom-e.
 - Finančný príspevok Spoločenstva na rozvoj nových infraštruktúr európskeho záujmu.

Spoločenstvo uskutoční programy financovania v súlade s ustanoveniami nariadenia, **ktoré sa má prijať** ~~zakotveného~~ v **súvislosti s** pravidlami účasti podnikov, výskumných centier a univerzít, využívania *príslušných nástrojov štátnej pomoci, najmä pokiaľ ide o rámec Spoločenstva týkajúci sa štátnej pomoci pre výskum a vývoj, ako aj v medzinárodných pravidlách* s medzinárodnými pravidlami v tejto oblasti. V súlade s týmto medzinárodným rámcom bude potrebné špecificky upraviť rozsah a formu finančnej účasti vzhľadom na konkrétny prípad, najmä ak je k dispozícii financovanie z iných zdrojov verejného sektora vrátane iných zdrojov financovania Spoločenstva, ako napríklad Európska investičná banka (EIB).

V prípade účastníkov nepriamych akcií uskutočňovaných v zaostalejších regiónoch (konvergenčné a vzdialené regióny⁶¹) sa podľa možnosti a v prípade oprávnenosti poskytnú dodatočné finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov.

3. PRIAME AKCIE - SPOLOČNÉ VÝSKUMNÉ CENTRUM

Spoločenstvo preberá zodpovednosť za aktivity uskutočňované Spoločným výskumným centrom označované ako priame akcie.

⁶¹ Konvergenčné regióny sú regióny uvedené v článku 5 návrhu nariadenia Rady, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia týkajúce sa Európskeho fondu pre regionálny rozvoj, Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu, KOM(2004)492. Patria sem regióny s cieľom „konvergencie“, regióny oprávnené čerpať prostriedky z Kohézneho fondu a vzdialené regióny.

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

NÁZOV NÁVRHU:

Návrh rozhodnutia o siedmom rámcovom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Euratom) v oblasti jadrového výskumu a aktivít odbornej prípravy (2007 - 2011)
Budovanie Európy znalostí.

1. RÁMEC ABM/ABB (PROGRAMOVÉ RIADENIE/ROZPOČTOVANIE)

Príslušná oblasť(oblasti) politiky a súvisiaca aktivita(y): VÝSKUM a PRIAMY VÝSKUM

2. ROZPOČTOVÉ POLOŽKY

2.1. Rozpočtové položky (prevádzkové položky a súvisiace položky technickej a administratívnej pomoci) vrátane ich názvov:

08 19 01 Euratom – Energia jadrovej syntézy (RTD), 08 19 02 Euratom – Spoločný podnik ITER, 08 20 01 Euratom - Jadrové štiepenie a ochrana pred žiarením, 10 03 01 Akcie Spoločného výskumného centra, ktoré súvisia s jadrovou energiou

2.2. Trvanie akcie a finančných dôsledkov:

2007-2011

2.3. Rozpočtové charakteristiky:

Rozpočtová položka	Druh výdavkov		Nové	Príspevok EFTA	Príspevky kandidátskych krajín	Výdavková kapitola vo finančnom výhlade
08 a 10	Nepovinné	Dif. ⁶²	ÁNO	NIE	ÁNO	č. [1a]
XX.01	Nepovinné	Nedif. ⁶³	NIE	NIE	NIE	č. [1a...]
XX.01.04	Nepovinné	Nedif.	ÁNO	NIE	ÁNO	č. [1a...]
XX.01.05	Nepovinné	Nedif.	ÁNO	NIE	ÁNO	č. [1a...]

⁶² Diferencované rozpočtové prostriedky.

⁶³ Nediferencované rozpočtové prostriedky (ďalej len „NRP“)

3. ZHRNUTIE ZDROJOV

3.1. Finančné zdroje

3.1.1. Zhrnutie viazaných rozpočtových prostriedkov (VRP) a platobných rozpočtových prostriedkov (PRP)

Bežné ceny v miliónoch EURr (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Druh výdavkov	Oddiel č.		2007	2008	2009	2010	2011	Spolu
---------------	-----------	--	------	------	------	------	------	-------

Prevádzkové výdavky⁶⁴

Viazané rozpočtové prostriedky (VRP)	8.1	a	271,699	335,654	437,318	447,191	456,503	1.948,365
Platobné rozpočtové prostriedky (PRP)		b	82,408	204,629	344,047	417,593	899,688	1.948,365

Administratívne výdavky zahrnuté v referenčnej sume⁶⁵

Technicko-administratívna pomoc (NRP)	8.2.4	c	132,493	160,332	165,036	169,886	174,888	802,635
---------------------------------------	-------	---	---------	---------	---------	---------	---------	---------

CELKOVÁ REFERENČNÁ SUMA

Viazané rozpočtové prostriedky		a+c	404,192	495,986	602,354	617,077	631,391	2.751,000
Platobné rozpočtové prostriedky		b+c	214,901	364,961	509,083	587,479	1.074,576	2.751,000
Ľudské zdroje a súvisiace výdavky (NRP)	8.2.5d							
Administratívne náklady okrem ľudských zdrojov a súvisiacich nákladov nezahrnuté v referenčnej sume (NRP)	8.2.6 e							

Celkové orientačné finančné náklady na intervenciu

VRP SPOLU vrátane nákladov na ľudské zdroje	a+c +d +e	404,192	495,986	602,354	617,077	631,391	2.751,000
PRP SPOLU vrátane nákladov na ľudské zdroje	b+c +d +e	214,901	364,961	509,083	587,479	1.074,576	2.751,000

⁶⁴ Výdavky, na ktoré sa nevzťahuje kapitola xx 01 príslušnej hlavy xx.

⁶⁵ Výdavky v rámci článku xx 01 05 hlavy xx.

Podrobnosti o spolufinancovaní

v miliónoch EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Spolufinancujúci orgán		Rok n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 a nasl.	Spolu
	f							
VRP SPOLU vrátane spolufinancovania	a+c+d+e+f							

3.1.2. Zlučiteľnosť s finančným plánovaním

- ☒ Návrh je zlučiteľný s ďalším finančným plánovaním (Medziinštitucionálna dohoda o finančnom rámci 2007-2013)
- ☐ Návrh si vyžiada zmenu v plánovaní príslušnej výdavkovej kapitoly vo finančnom výhľade.
- ☐ Návrh si môže vyžadovať uplatnenie ustanovení Medziinštitucionálnej dohody⁶⁶ (t. j. flexibilný nástroj alebo revíziu finančného výhľadu).

3.1.3. Finančné dôsledky na príjmy

- ☐ Návrh nemá žiadne finančné dôsledky na príjmy.
- ☒ Návrh má finančné dôsledky na príjmy, a to s nasledujúcim účinkom:

Niektoré pridružené krajiny môžu prispievať k financovaniu rámcových programov.

V súlade s článkom 161 nariadenia o rozpočtových pravidlách môže Spoločné výskumné centrum využívať príjmy z rôznych druhov konkurenčných aktivít, ako aj z iných služieb, ktoré poskytuje vonkajším orgánom.

V súlade s článkom 18 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa niektoré príjmy môžu použiť na financovanie špecifických výdavkových položiek.

NB: Všetky podrobnosti a pripomienky týkajúce sa spôsobu výpočtu vplyvu na príjmy treba uviesť v samostatnej prílohe.

3.2. Ľudské zdroje - pracovníci na plný úväzok (vrátane stálych zamestnancov, dočasných a externých pracovníkov) – podrobnosti v bode 8.2.1.

Ročné požiadavky	2007	2008	2009	2010	2011
Celkový počet ľudských zdrojov	1.223	1.223	1.223	1.223	1.223

⁶⁶ Pozri body 19 a 24 Medziinštitucionálnej dohody.

Bude nevyhnutné každoročne posudzovať dôsledky postupného ukončovania šiesteho rámcového programu a zavádzania siedmeho rámcového programu vzhľadom na ľudské zdroje.

4. CHARAKTERISTIKA A CIELE

4.1. Uspokojovanie potrieb z krátkodobého, resp. dlhodobého hľadiska

Siedmy rámcový program sa popri ostatných opatreniach, týkajúcich sa vzdelania, odbornej prípravy a inovácií, stáva neoddeliteľnou súčasťou úsilia, ktoré EÚ vynakladá pri budovaní znalostného hospodárstva a spoločnosti. Tento program zastrešuje hlavné body európskeho výskumu: kooperatívny výskum, základný výskum, ľudské zdroje a výskumné kapacity. Okrem toho sa v ňom odráža mimoriadne úsilie týkajúce sa zjednodušenia všetkých postupov v rámci rámcového programu s prihliadnutím na užívateľa.

4.2. Osobitný prínos Spoločenstva; koherentnosť návrhu a iných finančných nástrojov vrátane novej súčinnosti

Intervencia na úrovni EÚ má v oblasti R&D svoje opodstatnenie. Niektoré výskumné aktivity majú natoľko široký záber, že žiadny členský štát nedokáže sám zabezpečiť potrebné prostriedky a expertízu. Projekty EÚ umožňujú výskumnej obci dosiahnutie požadovaného „kritického množstva“ pri súčasnom znižovaní obchodného rizika a podpore súkromných investícií. Akcie na úrovni EÚ majú zároveň kľúčový význam pri cezhraničnom šírení schopností a vedomostí, no pomáhajú aj pri podpore excelentnosti v rámci oblasti R&D zlepšovaním kapacity, kvality a konkurencie v rámci celej EÚ, ako aj zvyšovaním potenciálu ľudských zdrojov prostredníctvom odbornej prípravy, mobility a profesionálneho rastu. Okrem toho sa vďaka podpore EÚ môže zlepšiť integrácia európskeho výskumu a vývoja, motivovanie v rámci národného koordinovania politík, šírenie výsledkov v rámci celej EÚ a financovanie výskumu v záujme plnenia úloh v kontexte celoeurópskej politiky.

V „Správe o posúdení dosahu a hodnotení *ex-ante* v súvislosti s návrhmi Komisie týkajúcimi sa rozhodnutí Rady a Európskeho parlamentu o siedmom rámcovom programe (ES a Euratom)“ – SEK(2005)430 sa uvádza aj súvisiaca hĺbková analýza.

4.3. Ciele, očakávané výsledky a súvisiace ukazovatele návrhu v kontexte rámca programového riadenia (ABM)

Primárnym cieľom, ktorý si vytýčila EÚ a Európska Komisia, je opätovné posilnenie Lisabonskej stratégie. V tejto súvislosti je hlavnou prioritou vybudovanie plnohodnotnej znalostnej spoločnosti. V strategických cieľoch Kolégia, KOM(2005) 12, sa osobitne uvádza význam výskumu a vývoja, ktoré patria medzi základné prostriedky na zabezpečenie rastu a prosperity. V danom kontexte ide o záväzok Únie investovať 3 % HDP do oblasti výskumu, pričom jednu tretinu poskytne verejný sektor.

Ciele uvedené v **prílohe I** slúžia na podporu Lisabonskej stratégie prostredníctvom výskumných aktivít financovaných Spoločenstvom.

4.4. Spôsob implementácie (orientačne)

Uveďte vybraný spôsob(-y)⁶⁷ implementácie akcie.

- ☒ Centralizované riadenie
 - ☒ priamo na úrovni Komisie
 - ☒ nepriamo delegovaním na:
 - ☐ výkonné agentúry
 - ☒ orgány zriadené Spoločenstvami, ako sa uvádza v článku 185 nariadenia o rozpočtových pravidlách
 - ☐ národné verejné subjekty/subjekty, ktoré poskytujú verejnoprospešné služby
- ☐ Spoločné alebo decentralizované riadenie
 - ☐ za účasti členských štátov
 - ☐ za účasti tretích krajín
- ☐ Spoločné riadenie s medzinárodnými organizáciami (uveďte bližšie)

Príslušné poznámky:

Spoločný európsky podnik založený na základe ustanovení článkov 45 až 51 hlavy II, kapitoly V Zmluvy o Euratom-e bude slúžiť pri tvorbe projektu medzinárodného termonukleárneho experimentálneho reaktora **ITER** (*International Thermonuclear Experimental Reactor*).

Model výkonnej agentúry sa môže využiť pri poskytovaní podporných služieb v rámci ústrednej implementácie v prípade špecifického programu nepriamych akcií v súlade so špecifickými programami ES.

5. MONITOROVANIE A HODNOTENIE

5.1. Systém monitorovania

Monitorovanie riadenia implementácie sa kontinuálne zabezpečí prostredníctvom vyššieho prevádzkového riadenia v rámci Komisie s ročnými kontrolami, v rámci ktorých sa využíva všeobecný súbor ukazovateľov výkonu riadenia. Ročné výsledky plnenia tejto úlohy sa predložia vyššiemu manažmentu a zároveň poslúžia ako vstupné údaje v rámci viacročného hodnotenia.

⁶⁷ V prípade označenia viacerých spôsobov uveďte ďalšie podrobnosti v časti „Príslušné poznámky“ tohto bodu.

Požiadavky týkajúce sa zberu údajov a systémy takéhoto zberu v súvislosti s hodnotením návrhu a prípravou zmluvy sú momentálne predmetom skúmania vzhľadom na potrebu poskytovania rozsiahleho, avšak zjednodušeného súboru údajov pri čo najmenšom zaťažení účastníkov výskumného programu.

5.2. Hodnotenie

5.2.1. Hodnotenie ex-ante

V súlade s požiadavkami Komisie sa podniklo hodnotenie *ex-ante* týkajúce sa legislatívnych návrhov v súvislosti so siedmym rámcovým programom. Toto hodnotenie tvorí súčasť celkovej správy o posúdení dosahu v súvislosti s návrhmi Komisie týkajúcimi sa rozhodnutí Rady a Európskeho parlamentu o siedmom rámcovom programe (ES a Euratom).

5.2.2. Opatrenia prijaté po čiastočnom hodnotení/hodnotení ex-post (poučenia získané na základe v minulosti získaných podobných skúseností)

V období od júna do decembra 2004 uskutočnila komisia nezávislých odborníkov na vysokej úrovni päťročné hodnotenie implementácie a dosiahnutého pokroku v oblasti výskumu realizovaného na úrovni Spoločenstva počas predchádzajúcich piatich rokov.

Výsledky tohto päťročného hodnotenia boli 10. februára 2005 predložené a oznámené Európskemu parlamentu, Rade, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

V pôvodnom legislatívnom návrhu siedmeho rámcového programu sa uvádza zhrnutie kľúčových záverov správy z päťročného hodnotenia, ako aj spôsob ich integrácie do predmetného návrhu.

5.2.3. Podmienky a pravidelnosť budúcich hodnotení

Najneskôr do roku 2010 Komisia vykoná s pomocou externých odborníkov predbežné hodnotenie siedmeho rámcového programu a jeho špecifických programov s prihliadnutím na kvalitu plánovaných výskumných aktivít a pokrok pri uskutočňovaní stanovených cieľov.

Okrem toho do dvoch rokov po ukončení tohto rámcového programu uskutoční s pomocou nezávislých odborníkov externé vyhodnotenie jeho odôvodnení, implementácie a dosiahnutých výsledkov. Toto vyhodnotenie bude vychádzať z koherentného súboru nezávislých štúdií, predbežného hodnotenia a iných hodnotiacich aktivít uskutočnených počas trvania rámcového programu podľa vyššie uvedeného opisu. Správa o plnení tejto úlohy sa predloží všetkým zúčastneným stranám vrátane Parlamentu a Rady. Táto správa by zároveň mohla byť zdrojom údajov pre ďalšie Komisiou uskutočňované hodnotenie *ex ante* a hodnotenie dosahu.

Dva roky po ukončení šiesteho rámcového programu sa uskutoční nezávislé hodnotenie programu *ex post*.

6. OPATRENIA ZAMERANÉ PROTI PODVODOM

V záujme kontinuity opatrení proti podvodom realizovaných v rámci šiesteho rámcového programu sa zabezpečí premietnutie týchto opatrení do siedmeho rámcového programu a ich posilnenie. K predmetným opatreniam patrí kolektívna finančná zodpovednosť, sankcie v prípade neprimerane vysokého účtovania, opatrenia na zabezpečenie vymáhania súm dlžných Komisii, ako aj administratívne a právne opatrenia podnikané v záujme zabezpečenia úplného súladu s nariadením o rozpočtových pravidlách.

7. PODROBNOSTI O ZDROJOCH

7.1. Ciele návrhu z hľadiska ich finančných nákladov

Bežné ceny - viazané rozpočtové prostriedky v miliónoch eur (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)⁶⁸

(Je potrebné uviesť názvy cieľov, aktivít a výstupov)	Rok 2007		Rok 2008		Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012 (orientačne)		Rok 2013 (orientačne)		SPOLU	
	Počet výstupov	Celkové náklady	Počet výstupov	Celkové náklady	Počet výstupov	Celkové náklady	Počet výstupov	Celkové náklady	Počet výstupov	Celkové náklady	Počet výstupov	Celkové náklady	Počet výstupov	Celkové náklady	Počet výstupov	Celkové náklady
OPERATÍVNY CIEĽ č. 1 ⁶⁹ (Jadrové štiepenie a syntéza) EURATOM – NEPRIAME AKCIE		307,750		396,170		499,044		510,151		520,885		531,933		545,121		3.311,054
OPERATÍVNY CIEĽ č. 2 ⁶⁹ EURATOM – PRIAME AKCIE V RÁMCI SPOLOČNÉHO VÝSKUMNÉHO CENTRA		96,442		99,816		103,310		106,926		110,506		114,543		118,673		750,216
CELKOVÉ NÁKLADY		404,192		495,986		602,354		617,077		631,391		646,476		663,794		4.061,270

⁶⁸ Program Euratom-u trvá od roku 2007 do roku 2011. Číselné údaje vzťahujúce sa na roky 2012 a 2013 majú len informatívny charakter.

⁶⁹ Podľa opisu v oddiele 5.3.

7.2. Administratívne výdavky

7.2.1. Počet a druh ľudských zdrojov

Druhy pracovných miest		Pracovníci, ktorí sa pridelia na riadenie danej akcie za využitia existujúcich a/alebo dodatočných zdrojov (počet pracovných miest/plné pracovné úväzky)						
		Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Stáli zamestnanci alebo dočasní pracovníci ⁷⁰ (XX 01 01)	A*/AD							
	B*, C*/AST							
Pracovníci ⁶⁹ financovaní podľa článku XX 01 02								
Ostatní pracovníci ⁷¹ financovaní fn podľa článku XX 01 05 a článku 08 01 04 40	A*/AD	491	491	491	491	491		
	B*, C*/AST	475	475	475	475	475		
Externí pracovníci		257	257	257	257	257		
SPOLU		1.223	1.223	1.223	1.223	1.223		

Program Euratom-u trvá od roku 2007 do roku 2011. Číselné údaje vzťahujúce sa na rok 2012 majú len informatívny charakter.

7.2.2. Opis úloh súvisiacich s akciou

Implementácia rámcového programu

7.2.3. Pôvod ľudských zdrojov (štatutárne)

(V prípade viacerých zdrojov pôvodu uveďte počet pracovných miest vzťahujúcich sa na každý zo zdrojov pôvodu.)

- ☒ Pracovné miesta v súčasnosti pridelené na riadenie programu, ktoré sa majú nahradiť alebo predĺžiť
- ☒ Pracovné miesta predbežne pridelené v rámci vykonávania RPS/PNR (ročnej politickej stratégie/predbežného návrhu rozpočtu) na rok 2007

⁷⁰ Tieto náklady NIE sú zahrnuté v referenčnej sume.

⁷¹ Tieto náklady sú zahrnuté v referenčnej sume. Okrem toho sa v období 2007-2010 dodatočný personál vzťahuje na projekt ITER

- ☒ Pracovné miesta, ktoré sa majú požadovať v ďalšom procese RPS/PNR
- ☒ Pracovné miesta, ktoré sa majú opätovne prideliť za použitia existujúcich zdrojov v rámci riadenia útvaru (vnútorná reorganizácia)
- ☐ Pracovné miesta požadované na rok n, ale neplánované v rámci vykonávania RPS/PNR daného roku

7.2.4. *Iné administratívne výdavky zahrnuté v referenčnej sume (XX 01 05 - Výdavky na administratívne riadenie)*

Bežné ceny v miliónoch EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtová položka (číslo a názov)	rok 2007	Rok 2008	rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	SPOLU
Štatutárni pracovníci xx.01 05 01 a 08 01 04 40	77,558	96,903	99,593	102,364	105,217	481,635
Externí pracovníci xx.01 05 02 a 08 01 04 40	13,680	14,048	14,428	14,818	15,219	72,193
Iné administratívne výdavky xx.01 05 03 a 08 01 04 40	41,255	49,381	51,015	52,704	54,452	248,807
Technická a administratívna pomoc spolu	132,493	160,332	165,036	169,886	174,888	802,635

Program Euratom-u trvá od roku 2007 do roku 2011.

7.2.5. *Finančné náklady na ľudské zdroje a súvisiace náklady nezahrnuté v referenčnej sume*

Bežné ceny v miliónoch EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Druh ľudských zdrojov	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	SPOLU
Stáli zamestnanci a dočasní pracovníci (08 0101 a)						
Pracovníci financovaní podľa článku XX 01 02 (pomocní pracovníci, VNE – vyslaní národní experti, zmluvní pracovníci atď.)						
Náklady na ľudské zdroje a súvisiace náklady spolu (NEZAHNUTÉ v referenčnej sume)						

Výpočet – Administratívne výdavky

Výpočet pri zohľadnení tohto predpokladu týkajúceho sa nepriamych akcií:

- v prípade časti vzťahujúcej sa na rozpočtové položky XX.01.04.40: počet zamestnancov a súvisiace výdavky zodpovedajúce 60 stálym pracovným miestam, 85 miestam pre dočasných pracovníkov a 30 miest pre zmluvným pracovníkov v rámci projektu ITER na rok 2007.

- predpoklady s uvedením cien v roku 2004 (s 2 % infláciou):

. náklady na stálych zamestnancov a dočasný personál: 108 000 €/rok

. náklady za externých zamestnancov: 48 000 €/rok

. náklady na iné administratívne výdavky: 35 % nákladov na personál

- číselné údaje za rok 2007 zodpovedajú predbežnému návrhu rozpočtu na rok 2007.

Výpočet – Pracovníci financovaní podľa článku XX 01 02

V prípade potreby uveďte odkaz na bod 8.2.1.

	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	SPOLU
XX 01 02 11 01 – Misie						
XX 01 02 11 02 – Stretnutia a konferencie						
XX 01 02 11 03 – Výbory ⁷²						

XX 01 02 11 04 – Štúdie a konzultácie						
XX 01 02 11 05 – Informačné systémy						
2 Iné výdavky na riadenie spolu (XX 01 02 11)						
3 Iné výdavky administratívneho charakteru (upresnite vrátane odkazu na rozpočtovú položku)						
Administratívne náklady spolu, okrem ľudských zdrojov a súvisiacich nákladov (nezahrnutých v referenčnej sume)						

⁷²

Uveďte druh výboru a skupinu, ku ktorej patrí.

Program Euratom-u trvá od roku 2007 do roku 2011.

Výpočet - <i>Iné administratívne výdavky <u>nezahrnuté</u> v referenčnej sume</i>

Potreby týkajúce sa ľudských a administratívnych zdrojov sa pokrývajú z prostriedkov pridelených riadiacemu generálnemu riaditeľstvu v rámci ročného procesu pridelovania.